

የብርሃን አንጓዎች

ግለ ሰብ፣ ቤተ ሰብ እና ቤተ ክርስቲያን ተከብሮ
ተሓድሶአውያን መጣጥፎች

ጳውሎስ ፈቃዱ

ሚያዝያ ፳፻፬ ዓ.ም የመጀመሪያ እትም

አሳታሚ ጳውሎስ ፈቃዱ

ይህንን መጽሐፍ በከፊልም ይሁን በሙሉ በማንኛውም ዐይነት መንገድ ለማባዛት በቅድሚያ ከጸሐፊው ፈቃድ ማግኘት ያስፈልጋል።

Copyright© 2012 Paulos Fekadu

በዚህ መጽሐፍ ከሚገኙት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች፡-
ኢ.መ.ት የሚሉት በ1993 ዓ.ም ከታተመው አዲሱ መደበኛ ትርጉም፤
የ1980 ትርጉም የሚለው፤ ቀለል ባለ አማርኛ በ1980 ዓ.ም ከታተመው
የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም ሲሆኑ፤
የቀሩት በሙሉ ከቀኃሥ ትርጉም (1954 ዓ.ም) የተወሰዱ ናቸው።

የሸፋን ሥዕል ልዑል ገብርኤል

የጸሐፊው አድራሻ
ጳውሎስ ፈቃዱ
የመ.ሣ.ቀ. 6394
አዲስ አበባ

E-mail: paulosvictory@yahoo.com

ለሰፊ

ከፍቅር + ከበሬታ + ኅዘኔታ + ...

ጋር!

ማውጫ

ፈር መያዣ	5
መግባቢያ	6
ገሊታ	8
፩. እናት አልፈልግም!	9
፪. የሕማም ሰው	16
፫. ጸሎታችንን ራሳችን ብንመልሰውስ?	31
፬. ደ'ሞ ምርጫ መጣ!	39
፭. የንጽሕና ዋጋ	53
፮. ምርጥ ምርጥ ተዋንያን	58
፯. ትዳርና እሳት	72
፰. ያልተጻፉ ጥቅሶች	85
፱. ቄስ አብደላ	89
፲. ሥጋ ቤቶቹ እና ወንድማማቾች	105
፲፩. የሸለቆ ጩኸት	123
፲፪. ሰላልተመለሱ ጸሎቶቹ አመሰግንሃለሁ!	125
፲፫. የቱ ይቅርታ?	139
፲፬. ዕፍረትን ያያችሁ!?	154
፲፭. “የተገኘውን” እንሰብካለን!	161
፲፮. ሰው መሆኔን ማን ይገነዘባል?	167
፲፯. ያልተመለሰው የኢየሱስ ጸሎት?	183
፲፰. አቋም የለሽ አቋም	197
፲፱. “ተዘልሎ መኖር”?	226
፳. ምን አገባኝ?!	238
፳፩. ሞትን ማን ያመልጣል?	247
በንሆፈር - ጨለማውን የሰነጠቀ ኮከብ	257
ዋቢ ጽሑፎች	259

ፈር መያዣ

አያንዳንዳችሁንና ሁላችሁንም ሰላም አላለሁ::	
አውነት ብርሃን ነው፤ ጉድለትን ይገልጣል:: ብርሃን በሌለበት መጓዝ አይጋ አለው፤ ምን እንደሚረግጡ አይታወቅም:: የብርሃን መኖር ግን ነጻ ያወጣል:: አንገል ከመራመድ ይታደጋል:: መንገድን ያሳያል:: መድረሻን ብቻ ሳይሆን አሁን የት እንዳለም ይነግራል:: ብርሃን አስደንጋጭም ነው፤ አስደን ግጦ ግን ያድናል::	
ምሉእ አውነትን በአንዴ ጠቅልሎ መያዝም ሆነ መግለጥ ይቻል አይመ ሰለኝም፤ ከትልቁ አውነት፤ ከግዙፉ ብርሃን ላይ አንዳንድ አንጻሮችን፤ አንዳንድ ጠጠሮችን ነው የምናገኘው:: ሁላችንም እጃችን የገባውን የብርሃን ጠጠር ማስ ወንጨፋችን ይልቁኑ ቁምነገር ነው፤ የብርሃን ትንሽ የለውምና!	
ግና ብርሃን አንጓ አለውን? እንዴታ! ሳይንሱ እንደሚነግረን ብርሃን በማይከፋፈል ሞገድነት ብቻ ሳይሆን፤ በተለያዩ ቅንጣቶች ቅጥልጥልነትም ይታወቃል፤ ይህን ለዓለም በማሳወቁ አነስታይን በፊዚክስ የኖቤል ሽልማት አግኝቷል:: ብርሃን ሞገድም ነው፤ ቅንጣትም ነው፤ በአንድ ጊዜ ሁለቱንም የመሆን ልዩታ ታድሏል! አዚህ፤ “የብርሃን አንጻሮች” የተባሉትም ከበርካታ የብርሃን (የአውነት) ቅንጣቶች የተቆነጠሩ ናቸው!	
የአውነት ብርሃን የሕይወት ምንጭ ነው፤ በአደጋ ታጥሮ የሚገኝ፤ በእሾኸ እንደ ተከለለ የጎሰር አንቁላል:: እናት ንስር ጥንቃቄ የሚሾ እንቁላሎ ቷን እሾኸ መኸል መጣ፤ ሳያንስ፤ ሲፈለፈሉም ለአደጋ እያጋለጠች ታሳድጋች ዋለች፤ አደጋ የዕድገት ማበረታቻ፤ እንዲሁም የለውጥ ማትጊያ ነውና! የአውነት መኖሪያም ከዚህ አይርቅም፤ አንዳይገልጡት ጭንቅ፤ እንዳይተዉት ሕይወት! አሁን ከምንጋጠማቸው የአውነት አንጻሮችም በእሾኸ የተከበቡ አይጠፉም፤ የእሾኹን አጥር በጥንቃቄ ማለፍ ከቻልን ግን ሕይወትን እናገኛለን:: አውነትን የመግለጥ መነሻ ዓላማ፤ መድረሻ ተስፋም ከዚሁ ጋር የተጋመደ ነው!	
አግዚአብሔር ይረዳናል!	

መግባቢያ

ይህ ያልተንኳኩ በሮች ቊጥር ሁለት አይደለም።

መጽሐፍ በዚህ ጊዜ ለማሳተም አልወጠንኩም ነበር፤ የትዳሩን ዓለም የምቀላቀልበት ወቅት ሲቃረብ ግን፡ “ለምን አስቀድሜ ጠረጴዛዬን አላጸዳም?” በሚል ወረቀቶችን መልክ የማስያዝ ጥረት ጀመርኩ። ይህም ስለ ፍቅርና ትዳር ጉጉቴን፣ ሥጋቴንና ሽሽቴን የጫጫርኩት ሁሉ በተግባር ሊፈተን መቃረቡን አስታወሰኝ፤ ትዳር እንዳንድ ጽሑፎችን የማስቀየሩ አይቀሬነትም ታየኝ። ታዲያ፣ ዛሬ ከትዳር ወዲህ ሆኜ ያሰብኩትን ነገ ማወቅ ብሬልግ፣ ላላገኝ ነው እንዴ? የሚለውን ወጣሪ ጥያቄ ለማምለጥ በማሳተም መቅደሙን መረጥኩ።

በሌላ በኩል ደግሞ ከወትሮው የተለየ የሥራ ጫናና የጤና መጓደል መጽሐፉን የመጨረስና ወደ ማተሚያ የመስደድ ጣሬን አብዝተውታል። የማሳተሚያ ዋጋ ንረትም ለብቻ የማይሸከሙት ቀንበር ሆኗልና ይህ መጽሐፍ እንዲታተም ሌሎች ሁለት መጽሐፎችን ከገበያ ለማጥፋት ተገድጄለሁ።

ቤተ ሰብ ነክ ምዕራፎቹ ወጣቶችን በመኮርኮር ወደ ንባብ ለማምጣትም ያግዛሉ። ግና ዐቢይ ሽኩምቼ ቀሪዎቼ የቤተ ክርስቲያን ጉዳዮች ናቸው። ስለዚህም የቤተ ክርስቲያንን አገራዊ ኅላፊነት ለማስታወስ፣ ወደ ተባረከው መጽሐፍ እንድንመለስ፣ ጥንተ መነፅራችንን ፈልገን እንድናጠልቅ፣ መሪዎች ቃላቶች ብቻ ሳይሆኑ ተግባራቸውም እንዲሆኑ፣ አማኞች የጣልነውን መልካም እንድናነሳና መጣል ያለብንን እንድንጥል በሚጠይቁ ሐሳቦች ዙሪያ የሚያደሩ መጣጥፎች እዚህ መድብል ውስጥ አሉ፤ ያዘኑ እንዲጽናኑ፣ የሳቱ እንዲመለሱ፣ ያንጎላጁ እንዲነቁ፣ ግትሮች እንዲለዝቡ መልእክት አዝለዋል።

እንዲህ የምጽፈው በርካቶች እንደሚገምቱት ደፋር ስለሆንኩ አይደለም፤ ስለምፈራ እንጂ! የእግዚአብሔርን ቤት የራስ የማድረግ ሩጫዎች ሲገዝፉና ከቅዱሱ መጽሐፍ መሪዎችን የሚያሳዩ መግለጫዎች ሲበራከቱ የቤተ ክርስቲያን ዕጣ ፈንታ ያስፈራኛል። ጉሙ እንዳይውጡን እፈራለሁ፤ ዝምታዬ መታረሚያ ማሳጣቱ ደግሞ ያሳስበኛል። “ባለቤቱ ቢጣይቀኝስ?” የሚል ብርቱ ፍርሀትም አለብኝ። መጻፌ ምን ጣጣ ያመጣብኝ ይሆን? እያልኩም ፈርቻለሁ፤ በተለይ ቤተ ሰብ ለመመሥረት በምዘጋጅበት በዚህ ጊዜ። ፍርሀቴ ከመሥራት እንዳያቅበኝ ግን የእግዚአብሔር ጸጋ ቅስም ሆኖኛል!

ሥነ ጽሑፍ ሞያዬ አይደለም፤ እንጎቻም አላበሰልበትም፤ መልእክቴን ተሸካሚ ሠረገላ ብቻ ነው። ስጽፍ ሰዎችንም ሆነ ራሴን ለማስደሰት አይደለም። አንዳንዶቹን በብዙ ኀዘን ነው የጻፍኳቸው። መንፈሴ ሲበሳጭበኝ በቀጣዩ የጻፍኳቸውም አሉ። ግራ በመጋባት ጽፌ ዐውቃለሁ። ታምቄ እንዳል

ፈነዳ የእጄይታ ጥጋት ፍለጋም ጽፌአለሁ። አንዳቸውንም ግን ዳር ቆሜ አልጻፍኳቸውም፤ በእንባዬና በላቤ ቀልመዋል። ስጽፍ ራሴን ነጻ አድርጌ አይደለም፤ አንዳንዶቹ ከሕይወቴ የተቀዱ፣ የሥጋቴ፣ የጭንቀቴና የናፍቆቴ ውልዶች ናቸው!

የእንባቢው አቀባበልና ምላሽ እንደሚለያይ ዐውቃለሁ። አንዳንዶች “የሚሰብኩኝን አልፈልግም” ባይ ነው። ሌላው ደግሞ ለችግሩ ፍቱን መፍትሔ፣ ለጥያቄው አርኪ መልስ ባለማቅረቤ ይከፋዋል። “ቆሽሽሃል” እየተባለ እንኳ፣ “ታጠብ” ተብሎ እንዲነገረው የሚጠብቅ አለ። “እግርህ ያነከሳል” ተብሎ ሲነገረው፣ ስለ ጤናማው እጁ ባለመወራቱ የሚናደድም ይኖራል።

ግና እግዚአብሔር ለውጥ ለማምጣት ብዙ ሰዎች እስኪሰባሰቡ አይጠብቅምና። “ሁሉ ሰምተውኝ ይመለሳሉ” የሚል ገራገር ናፍቆት የለኝም። በምድረ በዳ እንደማልጮኸም ዐውቃለሁ። ለነገሩማ፣ “በምድረ በዳ የሚጮኸ ሰው ድምፅ” የተባለውን ነቢይ ሰምተው በንስሐ የተመለሱ ከነበሩ፣ በዚህ መጽሐፍ እግዚአብሔር የሚከውነውን ማን ያውቃል? ገና ተስፋ ቀርቶልናልና!

በዚህ ጥራዝ ጉድለቶችን ጠቅሻለሁ፤ ወቀሳ አለበት። ከአሁን በፊት የተለያዩ አስተማሪና አጽናኝ መጻሕፍትን እየተረገምኩ ለአማኙ አቅርቤአለሁ። በዚያ መንገድ ካስተማርኩ ዘንዳ፣ ጉድለቶችን የመንቀፍ መብትን አይኖረኝምን? ሆኖም ዐቢዩ ሰበብ፣ መብትን የመጠቀም አይደለም፤ የተሐድሶ ረኽብ የወለደው ቀጣ እንጂ! በለውጥ አልባ ሕይወትና ርምጃ ላይ መሰላቸት የጫረው ቀጣ ደግሞ የተሐድሶ ማዋለጃ እንባንና ምጥን ያዘለ ነው!

ከሌላ ለወሰድኳቸው ለአማናዊው ሕይወት የሚያግዙ ሐሳቦች ምንጮቻቸውን በአግባቡ ጠቅሻለሁ፤ ከመንፈሳዊ መጻሕፍት በተጓዳኝ የታሪክና የግለታሪክ መጻሕፍትን ስለማዘወትር ምንጮቼም እኔኑ ይመስላሉ፤ የትም ብጎርስና ባላምጥ ወደዚህ ዞሬ ነው የምውጠው! የግድ መንፈሳዊ መጻሕፍት ካልሆኑ ደግሞ አይባልም፤ የእውነት ሁሉ ባለቤት እግዚአብሔር ነውና!

ክርስትና መለኮታዊ እውነት ነው፤ ቤተ ክርስቲያንም የክርስቶስ ናትና “አበቃላት” ሲባል እንኳ ትነሣለች። ታሪክ ምስክር ነው። ዛሬም ግን ተሐድሶ ያስፈልገናል! የአያቶቻችን ቤተ ክርስቲያን እንድትታደስ እየተመኘን፣ እኛ እንደ ማያስፈልገን ካሰብን ግብዞች ነን። ተሐድሶ ደግሞ አዲስ ነገር ማምጣት ሳይሆን፣ ወደቀደመው ቀና መንገድ ምልሰት ነው። ይህን ለማየት እጽፋለሁ!

በዚህ ሁሉ ግን የክርስቶስን ቤተ ክርስቲያን መሪዎች፣ የእግዚአብሔርን ሕዝብ አላግባብ ነቅፌ እንዳይሆን የእግዚአብሔርን ምሕረት እማጠናለሁ!

ጳውሎስ ፈቃዱ

ሚያዝያ 2 ቀን 2004 የምሕረት ዓመት

ገለታ

ይህ መጽሐፍ በሰሜ ቢታተምም የብዙ ሰዎችን ልፋትና ርብርብ ጠይቋል። ሶፋኒት ታመነ በየዕለቱ ምን እንደ ሠራሁ በመከታተል፤ ከጨረሰኩም በኋላ መሠረታዊና ጠቃሚ አስተያየቶችን በማቀበል ጉልበት ሆኖኛለች። በንስር ዐይኗ ደቃቅ እንከኖችን እንኳ ከመንቀስ ባሻገር፤ “አሜን” ሳታስብለኝ እንዳትመለስ ምላ የምትመጣባቸው ቀናትም ነበሯት! ዐውቃለሁ፤ ለዚህ መጽሐፍ ባለ አንኳር አስተዋጽኦ ናት፤ ግና እኔን አግኝታለችና ይበቃታል! (ሌላው ምስጋና ምን ይረባታል?)

በተጨማሪም በቀለ ወልደ ኪዳን (መጋቢ)፤ ስሜ ታደሰ (መጋቢ)፤ ሚካኤል በላይ፤ ዳዊት ጸጋይ፤ ዳዊት መንግሥቱ ከተጨናነቀ ጊዜአቸው ቆርሰው፤ በተደራራቢ ጎላፊነቶቻቸው ላይ አከለው መሉውን ጥራዝ በማንበብ አርመውኛል፤ አይደከሜው ሚኪማ ልፋቱ ብዙ ነበር። መድኃኒ ዓለም ብድራታቸውን ይከፈለው!

እየመረጥኩ የሰጠኋቸውን የተለያዩ ምዕራፎች ያነበቡልኝም አሉ፤ ተስፋዬ ርብሌ፤ ማሙሻ ፈንታ፤ ሰለሞን አበበ፤ ዮሐንስ መሐመድ (መጋቢ)፤ መስከረም በቀለ፤ ፍቅር ፈቀደ፤ ሰለሞን ሱፋ፤ አብዱ መሐመድ፤ ሥዩም በሻህ፤ ... እግዚአብሔር ይስጣችሁ!

እዚህ መጽሐፍ ውስጥ ለማጣቀሻነት ከተጠቀምኳቸው መጻሕፍት ገሚሶቹ የራሴ ናቸው። ይህም የሆነው የምፈልጋቸውን መጻሕፍት ስጠይቃቸውም ሆነ ሳልጠይቃቸው የላኩልኝ (ያመጡልኝ) ሰዎች ስላሉ ነው። በባሕር ማዶ ወዳጆቹ ማረፊያ መንግሥቱና መዝሙረ ደረጃ ቅንነት እደነቃለሁ፤ ከብረት ይስጥልኝ። ግርማቸው ሀብቴን፤ እመቤት ጉልላትን፤ አማረ ታቦርንና መሠረት ወልደ አብን ካላመሰገንኩስ ማንን አመሰግናለሁ?

ቤተ ሰቦቹን ማስቀደም ነበረብኝ። ቤት ደርሼ፤ የእግዚር ሰላምታ አንኳ ሳላቀርብ መጽሐፎቼና ወረቀቶቼ መኻል ስደበቅ፤ “ራት ደርሷል ና” ከማለት በቀር ወቀሳ አላበዙብኝም። አንዳንዴ ጊዜ ሰጥቼ ሳሜውታቸው ከፈታቸው የማንብበው ፈጣታ ብዙ እንዳሳጣኋቸው ይጠቀሙኛል (ለነገሩማ አንደኛው ትቻቸው ልወጣ አይደል?)። ይሁን እንጂ፤ “ያጣችሁኝ በከንቱ አይደለም” ልላቸው አፈልጋለሁ፤ ደስታቸውም ይኸው ነው!

ይትባረክ እግዚአብሔር አምላክ አበዊን ዘአፈጸመኒ በደኅና።

እናት አልፈልግም!

“እስቲ ጠይቁልኝ ርቃ ሳትሄድ
እቴጌ ተዋበች ሚስት ናት ገረድ?”

ይህ ዐፄ ቴዎድሮስ ተወዳጅዋ ሚስታቸው ተዋበች ሲሞቱ እያለቀሱ የገጠሙት ሲሆን፤ “ሚስት ናት ገረድ” የሚለው አገላለጽ፤ “ሚስት፤ እናት፤ ገረድ” ለማለትም ነው። በእርግጥም ተዋበች ለቴዎድሮስ ተንከባካቢ ሚስታቸው፤ መካሪ እጎታቸው፤ አሳቢ እናታቸው እና አገልጋይ ገረዳቸው ነበሩ። በቅርብ ሁኔታውን ያጠናው ዎልድሜየር የሚከተለውን ምስክርነት ሰጥቷል፤

ንጉሥ ቴዎድሮስን ሚስታቸው እቴጌ ተዋበች ይጠብቋቸዋል።

... እቴጌዬቱ እንደ አበሾች ባህል ሁሉ ንጉሡን በምግባቸው በኩል ይንከቧከቧቸዋል። ንጉሡ የሚበሉትንም ሆነ የሚጠጡትን ከእቴጌዬቱ እንጂ ከማንም አይቀበሉም። ሴትዬዋ ብልህና ጠቢብ ስለሆኑ ንጉሡ ብዙ መጠጥ በሚጠጡበት ጊዜ ወይም እየደጋገሙ ሲጠጡ ሲያዩዋቸው “ንጉሥ አስካሪ መጠጦችን ደጋ ግም አይጠጣም በማለት ይመከሩአቸዋል። በዚህም ላይ መጽሐፍ ቅዱስ ያነቡላቸዋል። ፈሪሃ እግዚአብሔር እንዲያድርባቸውም ይነግሩዋቸዋል።”

የንጉሡን አስፈሪ ነበልባላዊ ቀጣ ማስታገሥ የሚችሉትም እቴጌዬቱ እንደ ነበሩ ይነገራል። ስለዚህ እቴጌ ተዋበች ሲሞቱ የቴዎድሮስ ቀጣ መቈጣ ጠሪያ ተነቀለና ሁሉንም ችግሮች በጎይል ለመፍታት እየሞከሩ ብዙ ጥፋት አደረሱ። ይህም ተደራርቦ ራሳቸውን ለማጥፋት አበቃቸው።

“ለነገሩ ጥሩ ሚስት ለባሏ ምን የማትሆነው አለ?” ሲ ኤስ ሌዊስ ከአራት ዓመት አብሮነት በኋላ በሞት ስለ ተለየቸው ሚስቱ የተናገረው ነው፤ ከዚያም ሚስቱን፤ “ልጄ፤ እናቴ፤ ተማሪዬ፤ መምህራ፤ ተገርዬ፤ ገዢዬ ... ታማኝ ምስጢረኛዬ፤ ባልንጀራዬ፤ አብሮ ተጓገ፤ የትግል ጓዴ” በማለት ይሥላታል።

በእኛም ዘመን ባሎች ሚስቶቻቸውን በተለያዩ ስም ሲጠሩ መስማት ተለምዷል። “እናትዬ” የሚለውን ግን ሴቶችም እጅግ ሳይወዱት አይቀሩም! አንዳንዴም በሌላ ስም ከተጠሩ ያኮርፋሉ፤ “ዬ” ተቈርጣ በመቅረቷ ብቻ ባላቸውን “እዬዬ” ያስብሉታል። እስቲ፤ “እናቴ ካላልከኝ” ብሎ መግት ምን

ይባላል! ወንዶቹም እናት እንደሚፈልጉ ያስታውቅባቸዋል። ስለዚህ ወ/ሮ ሚስት ልጆቿን ብቻ ሳይሆን ባሏንም አብራ ማሳደግ ሥራዋ ይሆናል።

የውጪ አድናቂዎች የባልየውን ዕድለኛነት እና የትዳሩን ስምረት ለማምገስ “ፐ!! እናት የሆነች ሚስት ነው ያለችው” ወይም “እናቱ እኮ ነች!” ይላሉ። አቶ ባልም በወዳጆቹ መካከል፤ “እግዚአብሔር እናት ነው የሰጠች” በማለት በኩራት ሚስቱን ሊያደንቅ ይችላል። አንዲት ወጣት፤ “እየሰማሁ የኖርኩትና የመልካም ሴት ልኬት ነው ብዬ የምመኘው ነገር ለባል እናት መሆንን ነው። እስካሁን የሰማኋቸው ወንዶች ሁሉ ሚስታቸውን ‘እናቱ’ ካሉ ያቺ ሴት ጥሩ የትዳር ተጓዳኝ መሆኗ ስለሚታሰብ፤ ለባሌ እንዴት እናት እንደምሆንለት ያሰብኩበት ጊዜ ብዙ ነው። ‘እናትዬ’ ብሎ ሲጠራኝ የባሰ እንድወደውና እንድሰጥለት ያደርገኛል” ብላለች፤ ስለ እጮቿዋ ስታወራ።

አንደ ታናሽ እጎቱ አባባል ከሆነ፤ “አንድ ወንድ አንዲትን ሴት፤ ‘እናቱን ትመስይኛለሽ’ ካለ፤ ሊያገባት ፈልጓል ማለት ነው”። ስለዚህ ወንዶች “እናት የሆነች ሚስት ስጠን” እያሉ ለአምላካቸው ስለት ቢሣሉ አይደንቅም። ሚስትን “የእናቱ ምትከ” ብሎ መጥራት የተጀመረው ግን መቼ ነው? ይስሐቅ ሚስት ሲያገኝ ከእናቱ ሞት መጽናናቱ ይታወቃል (ዘፍ. 24፥67)፤ ያኔ ይሆን? ሚስት ሌላ፤ እናት ሌላ! ሰው ለማግባት ጉዞ የሚጀምረው እናትና አባቱን በመተው ነው። እናትን ትቶ መጥቶ ሌላ እናት ይገኛል እንዴ ታዲያ! እሺ፤ እናቱን በሚስቱ ተካ፤ አባቱን ማን ሊተካለት ነው?

እናቶች ይመቻሉ። ልጁ እናቱ ቤት ሳለ አንድ ጊዜ ሽሮ በልቶ ስለታመመ፤ “ሽሮ አልበላም” ብሎ ዐመፀ፤ ስለዚህ እናቱ ከሌሎች ልጆቻቸው ለይተው ድስት እያዘጋጁለት አደገ። ትዳር ከያዘ በኋላ ወንድሞቹ ወደ ቤቱ ሲሄዱ አጅሬ ሽሮውን ሲሰለቅጥ ያገኙታል። “ሽሮ ትበላለህ አንዴ?” አሉት በመገረም። “እናት ቤት ነው የሚቀበጠው!” ነበረ መልሱ (“እኔ እናትህ እያለሁ?”) የእናቱ መፈክር ነው። የእናታቸውን ቤት ቅበጠትና መዝናናት እያስታወሱ ወንዶች ሁሌም በአንቀልባ መታዘልና ምቹታቸውን ማስጠበቅ ይፈልጋሉ። በመሆኑም ሚስታቸው ብቻ ሳትሆን ሴት ልጃቸውም እናታቸው እንድትሆንና እንድትከባከባቸው ይሻሉ። አንድ አንጋፋ የአገራችን ደራሲ የሴቶችን ለባላቸው እናት የመሆን “ጺጋ” ሲያስረዱ እንዲህ ይላሉ፤

እናቱ እኔ ላይ የነበራትን ሥልጣን ነው [ለሴቶቹ] ያስረከብኳቸው። ሚስቶቼም ይሁኑ ዝም ብሎ ራቅ ያሉ ፍቅረኞችም ይሁኑ እንደ ፈለጉ ነው የሚነዱኝ። ሲፈልጉ ሲኖራቸው ያለብሰኛል። ያስዘንጡኛል። እኔ ብቻ ያለኝን ገንዘብ ሰጥቼ የለሁበትም። ሁልጊዜም ሴትዮዋ ውስጥ እናት አለች። ልጄም እንኳ

እናት የምትሆንበት ጊዜ አለ። ... እና ልጅ ሌላ ምንም አይደለችም፤ ከአንተ አንሳ የተፈጠረች እናት ነች። አንዳንድ ጊዜ ልትቈጣ ትችላለች። የምትለብሰውን ልትመርጥልህ ትችላለች። የምትመገበውን ጭምር ወስና የምትጠብቅህ አሷ ናት። ስለዚህ ስታስበው ወደ ሚስትህ የተላለፈውን የእናትነት አገዛዝ ወደ ልጅህ ታስተላልፋለህ። ምናልባትም ለልጅ ልጅህም ...³

መጽሐፉ የሚነግረን ሚስትን መከባከብ የባል ሥራ መሆኑን ነው (ኤፌ. 5፥28-29)፤ ግና ለባላቸው የእናቱ ምትከ መሆን የሚያምራቸው ሴቶች ብዙ ናቸው (“ምትኬ” የሚል የዳቦ ስም እናውጣላቸው ይሆን?)

በቦክስ ስፖርት ታሪክ ለአራት ጊዜ የዓለም የከባድ ሚዛን ሻምፒዮን የሆነው ኢቫንደር ሆሊፊልድ አንድ ወቅት አዲስ አበባ መጥቶ ነበር። የሰውነቱ የጡንቻ ከምር ሲታይ፤ ሰዎች በእርሱ ተመትተው ይቅርና ሰንዝር ቢስታቸው እንኳ በብርድ መመታታቸው እንደማይቀር ያሳብቃል። ታይሰን የተባለው ሌላ ቡጢኛ ከዚህ ቋጥኝ የሚያህል ሰው ጋር ተጋጥሞ ሲያቅተው በጥርሱ ጆሮውን የዘነጠለው ወድዶ አልነበረም። ሆሊፊልድ በአንድ ጓደኛዬ ገለጻ መሠረት፤ “ከሥጋና ከደም ሳይሆን ከጥርብ ድንጋይ የተሠራ ይመስላል።” ታዲያላችሁ ይሄ መንዲስ ሰውዬ 5 ጊዜ ትዳር እንደ መሠረተ ይነገራል። ስለ እነዚህ ትዳሮቹ በሉዊስ ኢድማስ ጋዜጣ ዘጋቢ ጥያቄ ሲቀርብለትም፤ “ሁሉም ሴቶች እንደ እናቱ እንዲሆኑ ማሰቤና መፈለገ አልቀረም። ... እኔ ፍቅር ስሰጣቸው፤ ልክ የእናቱን ያህል አፍቅረው ምላሽ እንዲሰጡኝ አፈልጋለሁ” ብሎ መልሷል።⁴ ስንት እናት እንዲኖረው ነው ፍላጎቱ? ያገባት ሴት ሁሉ እናቱ የምትሆነውስ በምን ሒሳብ ነው? ወንዱን ምን ነክቶታል!

ሚስቶችንና እናቶችን ምን አመሳሰላቸው? እንዴ ቈይ ትዝ አለኝ። በአንድ ነገር ይመሳሰላሉ፤ በምክር። እናቶች ምክር ይወዳሉ፤ ሚስቶችም መምክር ይወዳሉ (“መጨቅጨቅ” ማለት ፈርቼ ነው)። “በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ የምክር አገልግሎት” መሆን አለመሆኑን ግን አላውቅም። እናቶች በእናትነት ሥልጣናቸው ይመክራሉ፤ ሚስቶች ደግሞ የሚስትነት መብታቸውን ተጠቅመው እንደሚመክሩ እገምታለሁ። ከዚህ ውጭ እናትና ሚስት የሚጋሩት ነገር ይኖር ይሆን? ታዲያ ሚስት የእናት ምትከ ትሆናለችን? (ባትሞክረው ነው የሚሻላት!)

የእናቶችና የሚስቶች ሥራ ተቃራኒ መሆን ነው ያለበት። ልጅ በልጅነቱ ለመብላት፤ ለመልበስ፤ ለማሰብና ለማወቅ ሳይቀር በከፍተኛ ደረጃ የወላጆቹን ድጋፍ ይፈልጋል። እናትነት እረኝነት ቢሆንም፤ በዚህ ሁኔታ መቀጠል የለበትምና ልጅ ራሱን ወደ መቻል መምጣት አለበት። ስለዚህ እንደ ወላጅነቱ

ልጅ በዚህ ዓለም ላይ ለመኖር የሚያስፈልገውን ዕውቀትና ጥበብ በምክር እያስታጠቀች ራሱን ችሎ ያለ እርሷ ለመኖር እንዲችል የምታበቃው እናቱ ናት። ለሁሉ ነገር የእርሷን ድጋፍ የሚፈልገውን ልጅ ከራሱዋ ነጻ ታወጣለች። ለጋ አገዳው እንዲጠነከርና በራሱ እንዲቆም፤ ከዕቅዱ እያወጣች (እያመማትም ቢሆን) ልጁን ሰው ታደርገዋለች።

ልጅም ማደጉን መናፈቁ አይቀርም። ለሚጠይቃቸው ብዙ ጉዳዮች፤ “ስታድግ ትደርሳለህ” የሚል ምክንያት ስለሚቀርብለት አድጎ ለመገኘት ይጓጓል። የልጅነት ጊዜዬን ሳስታውስ ማንገቻ የሌለው ሱሪ ለመልበስና የትምህርት ቤት ክፍያዬን ለታላቅ እኅቴ ሳይሆን ለእኔ ለራሴ ተሰጥቶኝ ለመክፈል ምን ያህል እመኝ እንደ ነበር ትዝ ይለኛል። ጥያቄውን በተደጋጋሚ አቀርባለሁ፤ “ስታድግ” የሚል ምላሽ እንደሚወረወርልኝ ግን ዐውቃለሁ። አቤት ማደግ እንዴት ሩቅ ሆኖ እንደሚታየኝ! ያልነበረውን ጢሜን ያለ ጊዜው እንድፈትግ ያደረገኝም ይኸው ነበር።

አንዱ እንደ እኔ የተቸገረ ልጅ ማደግ አለማደጉ የሚታወቅበትን ማረጋጋጫ ጠየቀ። አላስገባ አላሰወጣ ያላቸው ወላጆቹም የዐልጋቸውን ራስጌና ግርጌ እያሳዩት፤ “ስታድግ ከዚህ ጫፍ እስከ አዚያኛው ትደርሳለህ” ብለው መለሱለት። ከአጭር ጊዜ በኋላ ድንገት ያሉበት ተከሰተና ማደጉን እንዲያውቁለት ጥያቄ አቀረበ። “እንዴ መቼ ዐልጋውን ከጫፍ እስከ ጫፍ ደረስክ?” ብለው ጠየቁት። እጃቸውን ወደ ዐልጋው እየጎተተ ወስዶ አሳያቸው፤ በትክክልም ቁመቱ ከአንዱ የዐልጋ ጠርዝ ወደ ሌላኛው ደርሷል። ወላጆቹ መሣቅ ጀመሩ፤ ምክንያቱም ትንሹ ልጃቸው ወደ ጎን ነበር የተዘረጋው። የዐልጋውን ርዝመት ከላይ ወደ ታች መድረስ ስላልተቻለው “በቁረጣ” ማደጉን ማሳየት መረጠ።

ልጅን ከተደጋፊነት ራሱን ወደ ማስቻል ማድረስ ለእናቶች ቀላል አይደለም፤ ግን ግድ ነው። ካደገ በኋላም እናቱ ላይ ተለጥፎ የሚኖር ልጅ ከተገኘ ወይ እናቱ፤ ወይም ልጅየው፤ ወይም ሁለቱም ያሉበት ሁኔታ የጤና እንዳልሆነ መናገር ይቻላል።

ሚስትስ? የእርሷ ደም የእናት ሥራ ተቃራኒ ነው። እናት ሞግዚት ፈላጊውን ልጅ ወደ ነጻነት ታመጣለች ብለናል፤ ሚስት ደግሞ ነጻ የወጣውን ሰው ወስዳ የእርሷን ሞግዚትነት እንዲቀበል ታስገድደዋለች። በሁለት አግሮቹ መቆም ጀምሮ የነበረው ሰው ቢበዛ በአንድ አግሩ ብቻ ነው መቆም የሚችለው፤ ለመቆም ሚስቱን ደገፍ ማለት አለበት (“ራሱን ከቻለማ ተነሥቶ ቢሄድስ?”) እንዲህ ከሆነ ሚስቶች በአብዛኛው ያለባቸውን የደገገነት ሥጋት ከሚቀርፉበት አንዱ መንገድ ይሄ ነው ማለት ነው፤ ነጻነቱን ጥሎና ረስቶ ያለ

እነርሱ “ዕውር ድመት” መሆኑን እንዲያስብ (ቅኝ ተገዢነቱን እንዲያውቅ) ማስቻል! ብዙ ጊዜም ይሳካላቸዋል።

የእናቱን ቤት ምቹት የለመደውም ወንድ ይህን ሲያገኝ ይደሰታል። ጥሩ ያልለበሰ ቀን እንኳ ሰዎች፤ “ሚስቱ ቤት የለችም እንዴ? እንዲህ ሲለብስ እንዴት ዝም አለችው?” ነው የሚሉት። ራሱ ልብስ መግዛትና የገዛውንም መርጦ ለብሶ የማያውቅ ይመስል፤ አሁን ልብስ ሲገዛ የምትመርጥለት፤ ወይም መልበስ ሲፈልግ የትኛውን መልበስ እንዳለበት የምትወስነው ሚስቱ ትሆናለች። አሁንም እንደ ልጅነቱ ለሁሉ ነገር የሌላ ሰውን ማረጋገጫ ይጠይቃል፤ (“የእናቴን ምትክ ሰጠኝ” በማለት ማን ጸልይ አለው?)። ስለዚህ ሚስቱን (ሞግዚቱን ማለትም ይቻላል) ያጣ ቀን ድንብርብሩ ይወጣል (ራሱን አልቻለማ!)።

ከእናቴም ጋር ከምንጣላቸው ጉዳዮች አንዱ የከብካቤ ነገር ነው። እርሷ ፍቅሯን ለመግለጥ በሁሉ ነገር ውስጥ ልትከባከብኝ ትሻለች፤ እኔ ደግሞ የበዛ ከብካቤ ነጻነት ስለሚያሳጣኝ አንስማማም። ቤት ስገባ፤ “እርሱ ጋ ይበር ድሃል፤ እዚህ ጋ ሁን” ትለኛለች፤ የት መቀመጥ እንዳለብኝ የማላውቅ ይመስል። በጠራራ ፀሐይ ከቤት ሰወጣ እያየች፤ “ጃኬት ደርብ እንጂ!” ማለቷ የተለመደ ነው (ጃኬት እንደማልወድ ደግሞ ታውቃለች)። የምበላው ገና ሳይጋ መስ ትመጣና፤ “ይጨመርልህ?” ትለኛለች። “እንግዳ ነኝ እንዴ? ካልጠገብኩ ራሴ ‘ጨምሩልኝ’ አላለሁ” አላታለሁ፤ ሁሌም ግን እጠየቃለሁ። ቤታችን ውስጥ ይህ ዐይነቱ ከብካቤ የሚመቻቸው ሞልተዋል። እኔና እርሷ ግን በዚህ አንስማማም። ታዲያ አሁንም ሚስቴ የእናቴ ምትክ ወይም እናቴ እንድትሆን መናፈቅ አለብኝ? በሰላም አገር? (ግን ይቀርልኝ ይሆን?)

ሚስቴ እናት እንድትሆነኝ አልፈልግም። እንደገና ወደ ልጅነቴ ልመለስ? አላደርገውም! ሁሌ እንደ ልጅ እያዩ ካታኩቱኝ ወላጆቼ እጅ መንጭቄ ያገኘሁትን “ትልቅነት” በትዳር ስም አስነጥቄ ወደ ልጅነቴ አልመለስም። ለሚስቴ አባት መሆን የማልሻውን ያህል፤ ለሚስቴ ባል እንጂ ልጅ መሆንም አያሻኝም። እንደ ሕፃን “እናቴ” እያልኩ ላልቅስ እንዴ ደግሞ?! አድጌያለሁና አሁን ሚስት እንጂ እናት አታስፈልገኝም።

ሚስቶችም አባታቸውን ትተው ስለሚመጡ አባት ነው የሚፈልጉት። ባላቸውን “አባቴ” በማለት መጥራት ደስ የሚያሰኛቸው ይመስላል። ስለዚህ እንዳንዶቹ ግፉ ቢል ቢቄዩ ልጅ አስኪወልዱ ነው። ከዚያም ማሞ ወይም ማሚቱ “አባዬ፤ አባቤ፤ አባባ” ማለት ሲጀምሩ እናትም እነርሱን ተከትላ ባሏን፤ “አባዬ፤ አባቤ፤ አባባ” ማለት ትጀምራለች። እናቴ አባታችንን “አባቤ” ስትለው በሰማሁ ቀጥሮ፤ “ለአንቺ እኮ አባትሽ አይደለም፤ የእኛ አባት ብቻ

ነው” እሳት ነበር፤ “አባቴን ትቼ የመጣሁት ለእርሱ ስል አይደል?” የእርሷም የዘወትር መልስ ነበር።

ባልና ሚስት “ማሚ” እና “ዳዲ” እየተባባሉ መጠራራታቸውን ስለማ ልቤ የተነካበትና የተደሰትበት ወቅትም ትዝ ይለኛል፤ ጠቤ ከቃሎቹ ጋር ሳይ ሆን ቃሎቹ ካዘሉት ሐሳብ ጋር ነው። ባልና ሚስት ከተጋቡ በኋላ ለሰባት ዓመት ያህል ልጅ ማግኘት አልቻሉም። ይህም ብዙ ብዙ ነገር በሕይወታቸው እንዲያልፍ ሰበብ ሆኖአል። በዚህ ጉዳይ የቤተ ሰብ ጣልቃ ገብነት ስላማረራቸው፤ ልጅ እናቱን “ከዛሬ ጀምሮ ቤቴ እንዳትመጪ” በማለት አቋም እንዲወስድም ተገዷል። በዚህ መካከል ግን ባልና ሚስቱ፤ በባል አገላለጽ፤ “አንቺ ልጅ ትሆኚኛለሽ፤ እኔም ልጅሽ አሆናለሁ” ተባባሉ። ስለዚህ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ባል ሚስቱን “ማሚ” ብሎ ሲጠራት፤ ሚስትም “ዳዲ” ትለዋለች። ከሰባት ዓመት በኋላ እግዚአብሔር አንድ ወንድና አንዲት ሴት ልጆች ሰጥቶቸው እንኳ በዚያው መንገድ መጠራራታቸውን ቀጥለውበታል። ይህ ሰው ለቤተ ሰብ ሽክም ያለው በሳል መጋቢ ሆኖ ቢገኝ ታዲያ ምን ይደንቃል?

ይህም ሆነ ያ፤ እኔ ሚስትን ሳስብ ጓደኛ ነው የማስበው፤ ፍቅረኝነት እንዲቀጥል ነው የምመኘው።

ነኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ስንማር ፕሮግራም እየያዘ ከሚስቱ ጋር ሆኜል የሚያድር አስተማሪ ነበረን። በጊዜው ድርጊቱ የፍቅረኛዎች እንጂ የባለ ትዳሮች መገለጫ ተደርጎ አይወሰድም ነበርና በጉዳዩ የሁሉም ሰው (መምህራንን ጨምሮ) ጣት መጠቋቋሚያ ሆኖ ነበር። ያን መምህር ግን ዛሬ አደንቀዋለሁ፤ ሚስቱን ፍቅረኛው ማድረግ ችሏልና።

ሚስታቸውን ፍቅረኛቸው ማድረግ ያልቻሉ ወንዶች “ፋራ” ናቸው። ፍቅረኛቸውን ሚስታቸው ማድረግ ችለው ከነበረ፤ መልሰው ሚስታቸውን ፍቅረኛቸው ማድረግ እንዴት ያቅታቸዋል? ባልና ሚስት ሁሌም ፍቅረኛ መሆን አለባቸውና የገባው ወንድ ሚስቱን ጓደኛው ብቻ ሳይሆን ፍቅረኛውም ያደርጋታል።

ከተጋቡ ጀምሮ ይኸው ሁለት ልጆችን ወልደው እንኳ እስካሁን (ለዐ ሥር ዓመት) ስለ ሚስቱ ማውራት ያልሰለቸውና የፍቅር ግጥም መጻፍ ያልታከ ተው አንድ ጓደኛ አለኝ። አድናቂው ነኝ። ተከታዩ ባልሆነም አብሬው መጓዜ አይቀርም። ሚስትን ማፍቀር የክርስቲያን ባል የሁልጊዜም ተግባር መሆን አለበት (ኤፌ. 5፥25)። ለነገሩ ፍቅር የማይሸፍነው ጉድ የለም (ክርክርን ለማሸን ፍም ሳይጠቅም አይቀርም)።

ማፍቀር የአንድን ሰው ሁለንተናም ለመግዛት አዋጭ ነው። በጎይል ለመግዛት መግባቱ ውጤቱ ዐመፅ እንደ ሆነ ታሪክ አስተምሮናል፤ በፍቅር ግን መግዛት ይቻላል። ለዚህ ነው መጽሐፍ ቅዱስ ሚስቶችን፤ “ለባሎቻችሁ ተገዙ” ብሎ፤ ባሎችን “ሚስቶቻችሁን ውደዱ” በማለት የሚመክረው (ኤፌ. 5፥21-30)። መውደድና መግዛት አይነጣጠሉም፤ የእግዚአብሔር ሕግ ነው። ሚስቶቻችሁ እየተገዙላችሁ መኖር የምትፈልጉ ወንዶች “ተገዢ” የሚል ጭቅ ጭቃችሁንና ስብከታችሁን ትታችሁ ሚስቶቻችሁን ውደዱ፤ ፍቅራችሁን በቃ ላትና በተግባር ግለጹ፤ ፍቅረኛችሁ አድርጓቸው። እግዚአብሔር እንኳ የእኛን መግዛት የሚጠይቀው በፍጹም ፍቅር ከወደደን በኋላ ነው።

ነገሩን ካነሣነው አይቀር፤ መጽሐፍ ቅዱስ “መግዛት” የሚለው ዝቅ ብሎ ማገልገልንም ያካትታል። ጌታችን የደቀ መዛሙርቱን እግር ማጠቡ ለዚህ አርአያችን ነው (ዮሐ. 13፥1-14)። ባል ሚስቱ የተገዛችለት የሚመስለው፤ ሰፋ ላይ ተኮፍሶ ቴሌብኸን ላይ ሲያፈጥ፤ እጁን አስታጥባ ምግብ ስታቀርብለት ከሆነ ተሳስቷል። ጌታ ኢየሱስ መሬት ወርዶ እግራቸውን ቢያጥብም፤ ማን መሪ እንደ ሆነ ማንም አልተምታታበትም። እንደዚሁም ባል ሚስቱን ዝቅ ብሎ ቢያገለግልም፤ ማን ራስ እንደ ሆነ መለየት አስቸጋሪ አይደለም፤ ድርጊቱ ራስነቱን አያስቀርበትምና፤

ሚስትን ፍቅረኛ ማድረግ በእግዚአብሔር በሰውም ፊት ለጸጸት የማይ ዳርግ በሳል አካሄድ ነው። በመሆኑም እኔ በበኩሌ ለሚስቴ (“በሚታሰብ” የሚባል ነገር አለ አይደል?) ባለ፤ ፍቅረኛዎና ጓደኛዎ ነው የምሆነው። አባቷ አልሆነም፤ የማንም ምትክ አይደለሁም። ምትኩን ፈልጋ ከመጣችም ተሳስታለች። የማንባት ሴት ሚስቴ፤ ፍቅረኛዬና ጓደኛዬ እንጂ እናቴ አትሆንም። “እናትዬ” ካልኳትም ተሳስቼ ነው፤ ወይም ከዐንገቴ ነው።

ማስታወሻ

1. ጳውሎስ ኞኞ፤ *አጤ ቴዎድሮስ* (አዲስ አበባ፣ 1985 ዓ.ም) ገጽ 111-112።
2. C. S. Lewis, *A Grief Observed* (London: Faber and Faber, 1961), 41.
3. አለማየሁ ገላጋይ፤ *ሰብአት ገብረእግዚአብሔር፡ ሕይወትና ክህሎት* (አዲስ አበባ፣ ማኅሌት አሳታሚ፣ 2000 ዓ.ም) ገጽ 22-23።
4. አዲስ አድማስ ጋዜጣ፤ ግንቦት 15 ቀን 2001 ዓ.ም።
5. John Piper, *Desiring God: Meditations of a Christian Hedonist* (Nottingham, England: IVP, 2003), 217.

የሕማም ሰው

“እግዚአብሔር ከፉ እንዳይኖር ከማድረግ ይልቅ ከከፉ ውስጥ መልካም በማውጣቱ የተሻለ አድርጓል፡፡”

ቅዱስ አውግስጢኖስ

* * *

እግዚአብሔር በእያንዳንዳችን ሕይወት ዓላማ አለው፡፡ ከዓላማው የተነሣ የምናልፍበት መንገድ ግን ይለያያል፡፡

ጌታ ኢየሱስ ከሙታን ከተነሣ በኋላ ሐዋርያው ጴጥሮስን “ተከተለኝ” ከማለቱ በፊት በምን ዐይነት ሞት እግዚአብሔርን እንደሚያከብር ነገረው፤ እርሱን የመከተሉን ዕጣ አሳየው፡፡ ጴጥሮስ ይህን ሲሰማ ከኋላ ሲከተላቸው የነበረውን የዮሐንስን ዕጣ ፈንታ ጠየቀ፡፡ “እስከመጣ እንዲቆይ ብወድስ አንተ ምን ቸገረህ?” ነበረ መልሱ (ዮሐ. 21፡18-23)፡፡ የዮሐንስ ሌላ ጉዳይ ነው፤ የሚያልፍበት መንገድ የተለየ ነው፡፡ እግዚአብሔር ለእያንዳንዳችን የራሱ ፈቃድና መስመር አለው፡፡ ሌላው የሚያገኘው ስኬት፣ የግድ የእኛም መሆን የለበትም፡፡ የአንዱ መንገድ ከሌላው ይለያያል፡፡ ስለዚህ የአንዳችንን በመከራ ማለፍ፣ በፈታኝ መንገድ መጓዝ ከሌላኛው ባለ ደልዳላ መንገድ ተጓዥ ጋር ማወዳደር አንችልም፡፡

ያዕቆብ ሲታሰርና ሲገደል (የሐዋ. 12፡2-3)፤ መልአክ ጴጥሮስን ከታሰረበት አወጣው (ቍ. 3-11)፡፡ እኩል ከተመረጡትና ከተሾሙት ሰባት ዲያቆናት መካከል እስጢፋኖስ ተገደለ (የሐዋ. 7)፡፡ አብርት ለአንድ አገልግሎት የተመረጠው ፊልጶስ ግን በመነጠቅ ማገልገል ጀመረ (የሐዋ. 8፡39)፡፡ ያውም ቅዱስ ጴጥሮስ ለቆርኔሌዎስ ከመስበኩ አስቀድሞ ለአሕዛብ (ለኢትዮጵያው ጃንደረባ) ወንጌል የሰበከው እርሱ ነው፡፡ በተመሳሳይ ወቅት፣ ለተመሳሳይ አገልግሎት የተሾሙ ሰዎች በተለያዩ አጨራረስ ዐልፈዋል፡፡ የእኛም እንዲሁ ነው፤ ሆኖም እያንዳንዳችን እግዚአብሔር ባሰመረልን መንገድ ማለፍ ከቻልን እግዚአብሔር ይከበራል፡፡

እያንዳንዱ ሰው የራሱ መንገድ፣ የራሱ መከራ አለው፡፡

ሰዎች በመከራ የሚያልፉት እግዚአብሔር ስለማያስብላቸውም ሆነ ስለማይጠነቀቅላቸው አይደለም፡፡ እግዚአብሔር ለጢሞቴዎስ እንደሚጠነቀቅ እናውቃለን፡፡ ሆኖም ጢሞቴዎስ በተደጋጋሚ ሕመም ይጠቃ ስለ ነበር የወይን ጠጅ እንዲጠጣ ሐዋርያው ጳውሎስ መክሮታል (ዛሬ ግን ለሆዳችን ሕመም ኪኒን አለልን!)፤ ሆኖም ፈውስ ስለ መቀበሉ የተነገረ ነገር የለም (1ጢሞ. 5፡23)፡፡ እግዚአብሔር ለያዕቆብም ይጠነቀቃል፤ ያዕቆብ ግን በምስክርነቱ ምክንያት የሄሮድስ ሰይፍ አገኘው (ሐዋ. 12፡2)፡፡ እግዚአብሔር ለዮሐንስም ይጠነቀቃል፤ ነገር ግን ዮሐንስ እንዲሰደድና በአንድ ብቸኛ ደሴት ላይ ብቻውን እንዲቀር ፈቅዷል (ራእይ 1፡9)፡፡ ለእስጢፋኖስም ቢሆን መጀመሪያ ከተወረወረ በት ድንጋይ አንሥቶ ሕይወቱን እስካሳለፈቸው የመጨረሻዋ ድንጋይ ድረስ እግዚአብሔር ይጠነቀቅለት ነበር (ሐዋ. 7፡59-60)፡፡ ለጳውሎስ ባልንጀራውና ለአገልግሎቱም እጅግ አስፈላጊ ለነበረው ፐሮፊሞስ እግዚአብሔር ይጠነቀቃል፤ ሲታመም ግን ጳውሎስ ትቶት ለመሄድ ተገድዷል (2ጢሞ. 4፡20)፡፡ እግዚአብሔር በትግልና በእንግልት በመኖራችን ይደሰታል እያልኩ አይደለም፤ ቃሉ እንደሚነግረን ግን አማኞች በመከራ ማለፋቸው አይቀሬ ነው፡፡

ወንጌላውያን ከርስቲያኖች ለሃይማኖታዊ ሥዕሎች ቦታ እንደማንሰጥ እንናገራለን፡፡ “በሥዕል አናምንም” ስንልም እንደመጣለን፡፡ እውነቱ ግን የምናምንባቸው ሥዕሎች ያሉን መሆኑ ነው፡፡ ብዙዎቻችን ብዙውን ጊዜ ወደ አእምሮአችን የሚመጣ የክርስቶስ ምስል አለ፤ የምናውቀውና የምናምነው ኢየሱስ በሥዕል ላይ ያየነውን ነው፡፡ ለስላሳ፣ ፈገግታው ደስ የሚል፣ ትንሽዬ ግልገል ያቀፈ፣ ደስ የሚያስገኝ ተግባራትን የሚፈጽም ...

ምን ዐይነት ኢየሱስ ነው የምናውቀው? ውብና ሲያዩት መስሕብ ያለው? ሰዎችን በደስታና በሣቅ የሚሞላ? ነገር ግን፣ እርሱን ጽጌረዳ አበባ ላይ እንዳለ ጤዛ አሳምረን ከማቅረባችን የተነሣ ብዙዎች ኢየሱስን አጥተውታል፤ ወይም ፈታቸውን መልሰውበታል፡፡ አንዳንድ ሰዎች ኢየሱስ የመጣው ደስ ደስ የሚሉ ነገሮችን በመፈጸም እኛን ለማስደሰት ብቻ ይመስላቸዋል፡፡ ይህ ዐይነቱ ለስላሳ ኢየሱስ ደግሞ ከተከታዮቹ ምንም አይፈልግብንም፤ ውሳኔንም ሆነ መሰጠትን አይጠይቅም፡፡ ለምን? ይህ ምስል እውነትንና ኀይልን ያጣ ምስል ነውና፡፡

ጌታ ኢየሱስ ይህንን ነው የሚመስለው? ኢየሱስ የተገፋ ነው፡፡ ሥቃይ ያልተለየው የሕማም ሰው ነበር፡፡ የሚሰብ ውበት ወይም ግርማ የለውም፤ የሚያስወድድ ደም ግባት አልነበረውም፡፡ የተናቀ፣ የተጠላና ሰዎች ፈታቸውን የሚያዘፋበት ነው (ኢሳ. 53)፡፡ በቤተ ሰቡ የተገለለና እንደ ዕብድ የሚቈጠር ነበር (ማር. 3፡21)፡፡ የሚያገለግላቸው ይሰድቡታል፤ ሰዎች “ጋኔን አለብህ”

ይሉት ነበር (ዮሐ. 8፡48)። ወዳጆቹ ከድተውታል፤ የቅርቡ ሰው ከቶ እንደ ማያውቀው እየማለና እየተገዙት ተናግሯል (ማቴ. 26፡69-74)። ብዙውን ጊዜ ጎዘጎዞች ነው፤ መደሰቱ የተነገረን እጅግ በጣም ጥቂት ቦታ ብቻ ነው። በሚያ ደርገው መልካም ሥራ ተገቢውን ምስጋናም እያገኝም ነበር፤ “ነጥቆ በረሮች” ነበር የከበቡት። ዐሥር ሰዎች ተፈውሰው እንዱ ነው ሊያመሰግነው ተመልሶ የመጣው (ሉቃ. 17፡12-19)። መልካም ድርጊቱ በተደጋጋሚ ውዝግብና ተቃ ውጥ ያስነሣበት ነበር።

በታሪክ ውስጥ የሚወለድበትን ቤተ ሰብ፤ በታና ጊዜ አስቀድሞ መወ ሰን የቻለው እርሱ ብቻ ነበር። ሆኖም ምርጫው ውርደት፤ መገለል፤ መከራና ዕፍረት ሆነ። በከብቶች በረት፤ በተናቀ ስፍራ ተወለደ። ካላገባች ድንግል ተወለደ። የመስቀል ሞትን መረጠ! ለችግራችንና ለመከራችን ማብራሪያ ከመ ስጠት ይልቅ ችግራችንንና መከራችንን ተካፈለ!

ጌታችን ይህንን ይመስላል! ይህን ማወቅ ለተገፉና ለተናቁ ሰዎች ወሳኝ ነው። የሚሰብ ገጽታም ሆነ ደም ግባት ለሌላቸውና ሰዎች ፊት ለሚነሟቸው ይህ ገጽታው አስፈላጊ ነው። በቤተ ሰቦቻቸው ሳይቀር መገለል ለሚደርስባቸ ውና የበታችነት ለሚሰማቸው ሰዎች ይህንን መልኩን መረዳት ጠቃሚ ነው። ሕመም የማያጣቸው የመከራ ሰዎች የኢየሱስን ትክክለኛ መልክ መገንዘብ በብዙ ያበረታቸዋል። ከከፍታ ቦታ ለወረዱ የእርሱ ከክብር መውረድ፤ ለመል ካም ሥራቸው ከፋ የተመለሰላቸው እርሱ ሲያገኝ የነበረውን ምላሽ ማየቱ ዐቅም ይሆናቸዋል።

እኛን ማዳን ለኢየሱስ ቀላል ሥራ አልነበረም። መቀሳሰል ነበረበት። መቁረስ ነበረበት። ልቡ በጎዘን መድማት ነበረበት። መቀሳሰል በሌለበት መዳን አይኖርምና! “የቄሰለ ፍቅር ልዩ ፍቅር ነው። ቀሳሱ ልዩ ያደርገዋል።”³

ሲ ኤስ ሌዊስ እንዳለው፤ “ኢየሱስ ሕይወትን የተሞላ ስለ ነበር መሞ ትን በፊልገ ጊዜ የሌሎችን ሞት መበደር ነበረበት።”⁴

ከትንሣኤው በኋላ ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ሲገለጥ ቶማስ አልነ በረምና ትንሣኤውን አላመነም። ስለዚህ የእጁንና የጎኑን ቀሳሰል ካላየ እንደማያ ምን ተናግሯል። ስለዚህ ጌታ ዳግመኛ ሲገለጥላቸው ቶማስን፤ “ና እጅህን ቀሳሴ ውስጥ ከትት” በማለት ጋበዘው። ቀሳሱ መታወቂያው ነው። ቀሳሱ ማንነቱ ነው። የሞትን ቀንበር የሰበረው ጌታ ቀሳሱንና ጠባሳውን ግን አቈደቶታል።

ቶማስም የጌታን ቀሳሰል ሲያይ፤ የአምላኩን ጠባሳ ሲዳስስ፤ “ጌታዬ አምላኬ” በሚል አስደናቂ ንግግር መረታቱን ዐወጀ። እግዚአብሔር የሰዎችን

መከራ ለመካፈል ዝቅ ማለቱን ቶማስ በመገለጥ ብልጭታአየ። እግዚአብሔር እንኳ ከመከራ ራሱን ነጻ አላደረገም። በመከራ ተሞክሮ የሰዎችን ሕይወት፤ የሰዎችን ኑሮ ተካፈለ። እግዚአብሔር ፍቅር ነው። ፍቅር ደግሞ መንዳት ነው፤ ማዘን ነው። መከራና ሕመም ሕይወትን ይገልጣል።⁵

ጌታ ይህንን ሁሉ የሆነው ለእኛ ሲል ነውና የእርሱ በዚህ መንገድ ማለፍ እኛ እንዳናልፍ ነው ብለን እናስብ ይሆናል። ምሉእ አውነቱ ግን እን ዲህ አይደለም። እርሱ በዚህ መንገድ ያለፈው ምሳሌአችንም ሆኖ ነው - እኛም የእርሱን ዱካ (ፈለግ) እንድንከተል፤ በመከራ እንድንመስለው። እንዲያ ውም መከራ ከምንቀበልበት ወቅት በላይ ኢየሱስን የምንመስልበት ጊዜ ያለ አይመስለንም!

በምድር ስንኖር ለሁሉ ጥያቄ መልስ አናገኝም። ያልዳነ ቀሳሰል ደግሞ ያልተመለሰ ጥያቄ ነው። የሰው ዘር ቀሳሰል በሙሉ መልስ ያላገኘ ጥያቄ ነው።⁶ እኛ ደግሞ በምድር የእርሱ አካል ነን። ታዲያ አንዳንድ ቀሳሳቶችን የእርሱም ቀሳሳቶች ናቸው ማለት አይደለምን?

“የተጠራችሁለት ለዚህ ነው፤ ክርስቶስ ስለ አናንተ መከራን የተቀበ ለው የእርሱን ፈለግ እንድትከተሉ ምሳሌውን ሊተውላችሁ ነው” ይላል ሐዋር ያው ጴጥሮስ (1ጴጥ. 2.21 - አ.መ.ት)። “ክርስቶስ ሞቶልናልና እኛ መከራ አይነ ካንም” ማለት አንችልም። በአውነት ላይ እየሞሸን መኖር መርጠን ካልሆነ በቀር፤ በዚህች ምድር ላይ እንደ ክርስቶስ በጽድቅ መኖርና ለአውነት መቆም መከራ እንደሚያስከትል ነጋሪ አያስፈልግም።

ደቀ መዛሙር ከመምህሩ አይበልጥም (ማቴ. 10፡24-25)። ይህ አባ ባል ታዲያ መከራንስ አይመለከትም? ጌታችን ወደዚህ ምድር ሲመጣ መከራን ከተቀበለ፤ አማኞች በምድር ከምንም ዐይነት መከራ ነጻ ናቸው ብሎ መናገር እንዴት ይቻላል? የኢየሱስን መከራ ብቻ መተረኩ በቂ ይሆናል? የእኛስ የመ ከራ ተሞክሮ? በፍሬድሪክ ቡችነር ዕይታ፤ አንድ አገልጋይ የሚናገራቸው ሁለት ታሪኮች ይኖሩታል፤ አንዱ የኢየሱስ ሲሆን፤ ሌላኛው የራሱ ታሪክ ነው።⁷

ጌታ ኢየሱስን ልንመስል ተጠርተናል። ጆን ፓይፐር እንደሚሉት፤ “እርሱ አሁን በምድር ላይ ስለሌለ አካሉ የሆነችው ቤተ ክርስቲያን በመከራዋ የእርሱን መከራ እንድትገልጥ ይፈልጋል። እኛም የእርሱ አካል በመሆናችን መከራችን የእርሱም መከራ ነው። እኛ የእርሱ ቅጣቶች ነን።”⁸

ስለዚህ ሰዎች ከእርሱ የተነሣ ቀንበር ይሸከማሉ። መራራ ጽዋ ይጠ ጣሉ። መሥዋዕትነት ይከፍላሉ። እርሱ ወደ ሕይወታችን ሲገባ ሰልፍ ይጀም ሬል። ጐዳናችን ይሻከራል። አናም፤ “በክርስቲያናዊ ጥሪአችን መንገድ ላይ

[በጽድቅ እየኖርን] የሚያገኘን የትኛውንም ዐይነት መከራ 'ከክርስቶስ ጋር'፤ 'ለክርስቶስ' የምንቀበለው መከራ ነው።"⁹

ሲ ኤስ ሊዊስ ሚስቱ በካንሰር ምክንያት በሞት ስትለየው በጻፈው መጽሐፍ እንዲህ ይላል፤ "ማስጠንቀቂያ ደርሶኝ ነበር። ለምድራዊ ደስታ ቦታ እንዳልሰጥ ራሴንም አስጠንቅቄ ነበር። መከራ እንደሚገጥመን ቃል ተገብቶልኛል። መከራ የመርሐ ግብሩ አካል ነው። 'የሚያዝኑ ብፁአን ናቸው' ተብሎ እንኳ ተነግሮናል፤ እናም ተቀብዬዋለሁ። ውሉ ላይ ያልተሰማማሁበትን ነገር አይደለም የተቀበልኩት።"¹⁰

ጌታ ኢየሱስ በተራራው ስብከቱ በመንፈስ ድኾች የሆኑ፤ የሞሆች፤ ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ፤ የሚሞሩ፤ የሚያስተራርቁ ብፁአን መሆናቸውን ማስተማሩ ብዙ አይገርም ይሆናል (ማቴ. 5፥3-11)። ነገር ግን የሚያዝኑስ ለምን ብፁዐን ሆኑ? እዝነው የሚያለቅሱ፤ እንባ ከዐይናቸው፤ የጎዘን እንጉር ጉሮ ከልባቸው የማይጠፋ ሰዎች ለምን ብፁዐን ተባሉ?

በኒኮላስ ዎልተርስቶርፍ አገላለጽ፤ እያንዳንዱ የጎዘን እንጉርጉሮ የፍቅር መዝሙር ነው።" በዚህ ምድር ላይ ፍቅር መከራ ነው። እግዚአብሔር ለፍቅር ሲጋብዝን ለመከራ ነው የሚጋብዝን። አንዳንዶች ግን ብዙ እንባ የላቸውም፤ ብዙ አላፈቀሩምና!¹²

ማንባት የእምነት መጉደልን አያሳይም። ጥርጥርንም አያሳይም። አለማመንን አያሳይም። አሊያ ጌታ ኢየሱስ አልዓዛርን ከሞት ማስነሣት እየቻለ ለምን አነባ?

ጌታ ኢየሱስ ሦስት ጊዜ ማዘኑንና ማንባቱን እናውቃለን። ወዳጁ አልዓዛር ሲሞት (ዮሐ. 11፥35)፤ ጥፋቷ የደረሰውን የኢየሩሳሌም ከተማ ሲያይና (ሉቃ. 19፥41) የሚጠብቀውን የመከራ ዕጣ ሲያውቅ። ኒኮላስ ዎልተርስቶርፍ ከልጁ ሞት መጽናናት ሲያቅተው የመለኮት ሙላት የተገለጠበትን የኢየሱስን እንባ በማሰብ ሊሆን ይችላል፤ "የታሪክ ትርጉም የእግዚአብሔር እንባ ነው" በማለት የተናገረው።¹³ ጌታ ኢየሱስ እግዚአብሔር ምን እንደሚመስል ገጽታውን አሳየን፤ ገጽታውም እንባ ነበረበት!¹⁴ ስለዚህ፤ "እግዚአብሔር ሕመምን ያውቃል ወይ?" በሚል ጥያቄ መቸገር የለብንም፤ የእግዚአብሔርን መልክ በኢየሱስ አይተነዋልና።

ምናልባት እኛም የእርሱን እንባ የምናየው በእኛው እንባ በኩል ሊሆን ይችላል።¹⁵ ብዙዎቻችን ግን እንባ የሴቶችና የደካሞች ብቻ እንደ ሆነ ነው የምናስበው። ስለዚህ ወንዶች ደካማ መሆን ስለሌለባቸው እንባ ሊኖራቸው

እንደማይገባ የሚያስቡ ክርስቲያኖች ሞልተዋል። ክርስቲያን የእንባ ሰው መሆን የለበትምን?

መከራ መቀበል ዓለምን በእንባ መነፅር ማየት ነው። ስለዚህ ምናልባት በደረቁ ዐይኖቻችን ማየት ያልቻልናቸውን ብዙ ነገሮች ማየት የምንችለው በእንባ በረጠቡና በእንባ በራሱ ዐይኖቻችን ቢሆንስ?¹⁶ "ዐይን ላይ እንባ ከሌለ ለነፍሳችን የሚታይ ቀስተ ደመና አይኖርም።"¹⁷

ብዙዎቻችን መከራን ጉዳዩ ብለን አስበነው ስለማናውቅ ሲከሰት ድን ብርብራችን ይወጣል፤ ጎዘን ያጥለቀልቀናል።¹⁸ የዘመናችን ቤተ ክርስቲያንም ስለ መከራ ለመናገር፤ ስለ መከራ ለማስተማር፤ ስለ መከራ ሕዝቧን ለማንቃት ፍላጎት ያላት አትመስልም። የመከራ ርእሰ ጉዳይ ከተነሣም ጥረቷ መከራን እንዴት መቃወም እንደሚቻል እንጂ መከራው ምን አስተምሮን እንደሚያልፍ ለመናገር አይደለም። በመከራ ላሉትም ምን ማድረግ እንደሚገባ የሚያስተምር አገልጋይ ብዙም የለም።

ጌታችን "ከተቀበለው መከራ መታዘዝን ተማረ" መባሉ ከመከራ የሚገኝ ፋይዳ መኖሩን ያሳያል (ዕብ. 5፥8)። በእርግጥ ጌታ ኢየሱስ ጎጢአት የለበትምና (ዕብ. 4፥15) ካለመታዘዝ ወደ መታዘዝ አይደለም የመጣው። "መታዘዝን መማር" ማለት በመታዘዝ ተሞክሮ ከእግዚአብሔር ጋር በጥልቀት ማደግ ነው።¹⁹ በሰማይ አዛዥ እንደ ነበረ ብናውቅም፤ ወደ ምድር መምጣቱ ደግሞ ከመጀመሪያውም መታዘዙን ያሳያል። በአንጻሩ ኑኃሚን ከተቀበለችው መከራ ማጉረምረምን ተማረች (ሩት 1፥20-22)። ሐዋርያው ጳውሎስ የሥጋ መውረያ ነበረበት፤ ይህም የሰይጣን መልእክተኛ ነበር። ስለዚህ ሰይጣን በጳውሎስ ችግር ውስጥ ዓላማ ነበረው ማለት ነው። እግዚአብሔር ግን ጳውሎስ በመገለጥ ከፍታ እንዳይታባይ ተጠቀመበት፤ መከራውን ለራሱ ዓላማ ለወጠው (2ቆሮ. 12፥7-8)። መከራ ሰዎችን የሚያስተምረው ትልቅ ፋይዳ ስላለው እግዚአብሔርም ሰይጣንም በመከራ ውስጥ የሚኖረንን ምላሽ ይፈልጉታል። ታዲያ ምን ምላሽ ነው የሚኖረን?

የሰዎች መከራ አንድ እንዳልሆነ ሁሉ ሰዎች ለመከራ የሚሰጡትም ምላሽ እንዲሁ የተለያየ ነው። ሰዎች መከራ ሲደርስባቸው፤ "እግዚአብሔር የለም" እስከ ማለት ሊደርሱ ይችላሉ። በመከራ እጅ ብርቱ በትር የደረሰበት ኢዮብ ግን የእግዚአብሔርን ሕልውና ለመካድ አልሞከረም፤ የእግዚአብሔርን ሕልውና እንዴም ጥያቄ ውስጥ አልከተተም።

በናዚ የማሠቃያ ካምፕ ውስጥ ብዙ መከራ ያየው አይሁዳዊው ኤሊ ዊዘል አንድ ራባይ ሲያገኝ ለረጅም ጊዜ ሲያስቸግረው የነበረውን ጥያቄ አቀረበ

ላቸው፤ “መምህር፤ አሸዊትዝን ካዩ በኋላ እንዴት በእግዚአብሔር ማመን ቻሉ?” አላቸው። ራባዩም ለረዥም ጊዜ በዝምታ ቁዩና፤ “አሸዊትዝን ዐይተህ እንዴት በእግዚአብሔር ላታምን ታችላለህ?” በማለት በለሆሳስ መለሱለት። ያለ እግዚአብሔር ዓለም ምን ሊመስል እንደሚችል ማሳያው አሸዊትዝ ነውና።²⁰

ስለዚህ ከፉ ባይኖር መልካም አይታወቅም ነበር ማለት ነው። አንዳንድ ሰዎች እግዚአብሔር (ፍጹም መልካም የሆነ አምላክ) መኖሩን የሚያምኑት ከመከራ የተነሣ ነው።

ይህ ሁሉ መከራ የመጸሐፊውን የእግዚአብሔር መንግሥት ከብር አመል ካችና ጐትጓች ሊሆን ይችላል ማለት ነው። መከራ የሌለበት፤ የእግዚአብሔር ሰላም የሰፈነበት፤ እንባ የሚታበስበት ሌላ ዓለም መኖሩን አንድናውቅና እንድንናፍቅ የሚያደርገው መከራ ነው። ምክንያቱም ሕይወት ፍጹም አይደለችም፤ እዚህ (በምድር) ሳለንም ፍጹም ልትሆን አትችልም። በእኛም ሆነ በአካባቢያችን የተለያዩ ችግሮችን ባናይና ሁላችንም ሁሉ ቢሞላልን የጌታን መምጣት ተስፋ ማድረጋችን ራሱ አጠራጣሪ ነው። ለማዶች ነን፤ ምድርን እንለምዳለን፤ ከተመቸን እዚህ መቁየት እንፈልጋለን። መከራው ግን የድሉን ጌታ መምጣት አንድገናፍቅ ያደርገናል። ጆኒ ኤፌክስን አንድ ታሪክ ትነግረናለች፤

ሰውዬው በሕመም አልጋው ላይ ሆኖ ሞቱን ይጠብቃል። መጋቢው መኝታው አጠገብ ተቀምጦ እጁን በመያዝ ያጫውተዋል። ታማሚው ለአፍታ እንቅልፍ ሸለብ አደረገውና ሲነቃ፤ “ፓስተር፤ እንተ ነህ?” በማለት ጠየቀ።

መጋቢውም “አዎን እኔው ነኝ፤ አሁንም አብሬህ አለሁ” አለው።

“እህ” ብሎ አቃሰተ ታማሚው። “በጣም ቅር ተለኝቻለሁ። ኢየሱስን ላየው ነው ብዬ ነበር ያሰብኩት፤ ግን አሁንም አንተው ነህ!”²¹

ምድራዊው መከራ ባይኖር ሰዎች መከራ፤ ጎዘገዝና እንባ የሌለባትንና በጉ የሚያበረባትን ከተማ አይናፍቁም። እዚህ የተመቸ ኑሮ መኖርን ይናፍቃሉ። ይህ ደግሞ ፍጹሜው አሳዛኝ ነው። ስለዚህ የመከራ አለመኖር ሰውን ለሌላ ትልቅ መከራ ይዳርጋል። መከራ በሌለበት ሕይወት ትርጉም የለውም፤ ሕይወት ካለ መከራ አለ። ቁምነገሩ ያለው፤ “ከሚገጥመን መከራ ምንድን ነው የምንማረው?” ለሚለው ጥያቄ የምንሰጠው መልስ ላይ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ፤ “በሆነልኝና በሞቱ በመሰልኩት” ያለው በከንቱ ነውን?

አንድ ወቅት መጽሐፈ ኢዮብን ትኩረት ሰጥቼ ለማንበብ ወሰንኩ። አዲሱ መደበኛ ትርጉምን ከተለያዩ ባለቀለም እርሳሶች ጋር ይገጥሜን ጀመርኩ። በመጀመሪያ ቀን ንባቤ ኢዮብ የተናገረባቸው ምዕራፎች ላይ ብቻ አተኩርኩ። ሁለተኛው ቀን የሦስቱን የኢዮብ ጓደኞች፤ በሦስተኛው ቀን ደግሞ የኤሊሁን ንግግር አከታተልኩ። የመጨረሻው ቀን ተረኛ ደግሞ እግዚአብሔር ለኢዮብ የሰነዘረው ምላሽ (ጥያቄ) ነበር። ከዚያ በኋላ ያቀለምኩትን ሳየው የኢዮብ መጽሐፍ አብዛኛው በቀለም ተሻርጎርጉሯል። አንብቤ ስጨርስ አንድ ነገር አስተዋልኩ - መጽሐፈ ኢዮብ ውስጥ ሕይወት አለ፤ ወይም ሕይወት ያለው እዚያ ነው።

የመከራ ሸለቆ ነፍስ የምትበጅበት፤ ሕይወት የምትሠራበት ስፍራ ነው።²² ለዚህም ነው በአብዛኛው በመከራ ያለፉ ሰዎች እግዚአብሔርን የሚያውቁት። ጠባሳዎቻችንና ሕመሞቻችን በሕይወታችን ያለውን የክርስቶስ ውበት፤ የእግዚአብሔርን መልክ አይነጥቁንም። ነገሮችን በግዴለሽነት አቃልሎ የመመልከት ባዶ ኩራት፤ ከምድራዊ ነገር ጋር መጣበቅና ከልክ ያለፈ ብልጥ ግና ናቸው ይህንን የሚያስከትሉት። እነዚህ ቆሻሻ ንግግሮች ተደራርበው የክርስቶስን እውነተኛ ምስል ይሸፍኑብናል።²³

ኢዮብ በዚያ ሁሉ ሥቃይ ካለፈ በኋላ ወዳጆቹን፤ “እኔ ስለ እግዚአብሔር እጅ አስተምራችኋለሁ” ብሏቸዋል (27፡11)። ወዳጆቹ የነገረ መለኮት ዕውቀታቸው (በተለይ በአጠቃላይ ዕውቀታቸው) የጠለቀና የሰፋ ነው። ራሳይ የማየት ተሞክሮም ሳይኖራቸው አይቀርም (4፡12-17)። እግዚአብሔርን ግን አያውቁትም። በመከራ ከማለፉ የተነሣ ኢዮብ ስለ እግዚአብሔር እጅ፤ ስለ እግዚአብሔር ጣት ሊያስተምራቸው ይችላል።

እግዚአብሔርን በስብከት ብቻ ማወቅ አንችልም። በትምህርት ብቻም በጥልቀት ልናውቀው አንችልም፤ ከሌሎች የምናገኘው ዕውቀትም በቂ አይደለም፤ በዝማሬም እንዲሁ። “በጸጋ ስጦታ” በማገልገልም እግዚአብሔር በሙላት አይታወቅም። እግዚአብሔርን ማወቅ የሚቻለው በመከራ ሕይወት ሲታለፍ ነው። በስብከት፤ በትምህርት፤ በዝማሬ፤ በማንበብ፤ በአገልግሎት የማናውቀውና በመከራ በማለፍ ብቻ የምናውቀው የእግዚአብሔር ገጽታ አለ። የእግዚአብሔር ጸጋ ጉልበት፤ የእኛ ደካማነት፤ የእግዚአብሔር ጠሊቅነትና ቅርብነት የሚገባን በመከራ ስናልፍ ነው፤ “መጽሐፍ ካስተማረው፤ መከራ የመከረው” እንዲሉ።

የኢዮብ መከራ መቀበል እግዚአብሔር ወዳሰበው መድረሻ መንገዱ ነው። መከራው ቀረ ማለት ራእዩ ቀረ ማለት ነው።

ከተወለደችበት 19ኛ ወር ጀምሮ ማየት፤ መስማትና መናገር የተሳናት ሄለን ኬለር ስትናገር፤ “ጉድለቴ እግዚአብሔርን፤ ራሴንና አገልግሎቴን እንዳገኝ አግዞኛል” ትላለች።²⁴ ሄለን ኬለር መከራዎቿን ሁሉ ተቋቁማ በአስተማሪዋ እና ሱሊቫን ኢጋርካት ብሬል ማንበብንና ፊት በመዳሰስ የሰዎችን ስሜት መረዳት ተምራ ከኮሌጅ ተመርቃለች። በዚህም ሳትወስን በርካታ መጻፈፍትን በመጻፍ ዕውቅና አግኝታለች። “በምድር ላይ ያለው ደስታ ብቻ ቢሆን ኖሮ ብርቱ (ጀግና) እና ታጋሽ መሆንን በፍጹም መማር አንችልም ነበር” ያለችው ለዚህ ነው (We could never learn to be brave and patient, if there were only joy in the world.)።²⁵

መጽሐፍ ቅዱስም እንደሚነግረን ብዙዎችን ጌታ የተገናኛቸው ከበሽታ ቸውና ከጉድለታቸው የተነሣ ነው። ከጤነኞች ጋር የነበረው መስተጋብር እም ብዛም አልተገለጠም። ጌታ የዳሰሳቸው፤ ያናገራቸው፤ ቤታቸው የገባው ከመከራቸው የተነሣ ነው። በጀን ፓይፐር አገላለጽ፤ “የሰዎችን ልብ የማግኛው ፈጣኑ መንገድ በቀሳሳቸው በኩል ነው።”²⁶

አማኞች ሁሉ የአንድ አካል የተለያዩ ብልቶች መሆናችንን እሙን ነው። ብልቶቻችን ሁሉ ደግሞ አንድ ዐይነት አይደሉም። ብርቱ ብልቶች እንዳሉን ሁሉ፤ ደካማ ብልቶችም አሉን፤ የከበሩ ብልቶች እንዳሉን ሁሉ፤ የተናቁ የምንላቸው ብልቶችም አሉን፤ የማናፍርባቸው ብልቶች እንዳሉን ሁሉ፤ የምናፍርባቸው ብልቶችም አሉን (1ቆሮ. 12፥22-23)። ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚናገረው ደካማ የተባሉት ብልቶች ይልቁኑ አስፈላጊ ናቸው (ቀላ. 22)። ለተናቁት ብልቶቻችን ደግሞ ይበልጥ ከብር እንሰጣቸዋለን። የምናፍርባቸውን ብልቶች ደግሞ ይበልጥ እንንከባከባቸዋለን (ቀላ. 23)።

አማኞች ሁላችን በክርስቶስ አንድ አካል ነን። ስለዚህ የአንዱ መጎዳት የሌላኛውም መጎዳት ነው። ስለዚህ በመከራና በችግር ላሉት ተገቢውን ክብርና ትኩረት ልንሰጥ ይገባል። በአንድ ልብ ሆነን የሌላውን መከራ እንደ ራሳችን አድርገን መውሰድ አለብን (1ጴጥ. 3፥8)። መንፈሳዊ ቤተ ሰብ ነን። አንዱ የሌላኛውን ሽከም መሸከሙን የምንገልጠው በዚህ መንገድም ነው (ገላ. 6፥2)፤ ክርስቲያናዊ ፍቅርን መግለጫም ነው። በመከራ ያሉትን ማሰብ እንደ አንድ አካል ብልትነታችን አንዳችን ለሌላኛችን እንደምናስፈልግ ማሳያም ነው። መከራ ትስስርን ይፈጥራል፤ አንዱ ብልት ሌላኛውን “እታስፈልገኝም” ሊለው አይችልምና።

ግን የዘመናችንን ቤተ ክርስቲያን ትኩረት ስናይ ለደካሞች፤ ለተናቁ፤ ለምናፍርባቸው ብልቶች የተለየ ክብካቤና ክብር አየሰጠች ነውን? አስፈላጊን

ታቸውንስ ትቀበላለች? በዚህ ዐውድ መከራ የማያጣቸውን አማኞች ማለቴ ነው። የጀን ዊስሊ እናት ከልጆቻቸው መካከል ማንን ይበልጥ እንደሚወዱ ሲጠየቁ፤ “የታመመው ድኖ እስኪነሣ፤ ከቤት የወጣው ወደ ቤት እስኪመለስ” ይበልጥ እንደሚወዱት ተናግረዋል።²⁷

“የተናቁ ለሚመስሉን ብልቶች ይበልጥ ከብር እንሰጣቸዋለን፤ ደግሞም የምናፍርባቸውን ብልቶች ይበልጥ እንንከባከባቸዋለን” (1ቆሮ. 12፥23)። ለእኔ መነፅሬ ጉድለቴ ነው። መነፅር ባላደርግ አጥርቼ አላይምና ወንዱና ሴቱ ሊምታታብኝ ይችላል። እያንዳንዱ አማኝም የየራሱን ጉድለት ራሱ ያውቃል።

አንዳንዶች እንዲህ ዐይነት ጉድለቶቻቸው መጥፎ ስሜት እንደሚያመጡባቸውም ይናገራሉ። በርካቶች ከብካቤ እንዲደረግልን እንፈልግም። ደካማ ነታችንን መቀበል ያመናል። ከጉድለታችን የተነሣ ሰዎች ሊከባከቡን ሲጥሩ ትምክሕታችንን ይነኩብናል፤ ደካማና ሕፃን የሆንን ይመስለናል። ሁላችንም በአካሉ ላይ በደካማነት መታየት እንፈልግም። የአካሉ ጠንካራው ክፍልነትን ነው የምንመኘው። መከራ ይህንን ነው የሚመታበት! በጉድለታችን ምክንያት የምናገኘው ክብካቤ ጉድለት እንዳለብን፤ ሰዎች መሆናችንን፤ ከማንም አለ መብለጣችንን ያሳየናል።

መከራ ደካማነታችንን ያስተምረናል፤ ልካችንን ያሳየናል። በእግዚአብሔር ላይ ጥገኛነታችንን ያሳስበናል። ትዕቢትንና ምኞትን አስጥሎ ያለ እግዚአብሔር ጸጋ ዋጋ ቢሰጥ መሆናችንን ያሳውቀናል፤ ሽከላነታችንን ያስታውሰናል። በውስጣችን የከበረ መዝገብ መኖሩ እውነት ነው፤ ውጭው ግን ሽከላ ነው። በውስጥ ያለው የከበረው መዝገብ የሚገለጠው ደግሞ ሽከላው ሲሰበር ነው። እግዚአብሔር የተሰበረን፤ የተዋረደን፤ የተቀጠቀጠን ሰው የማይንቀው ለዚህ ነው። እንዲህ ዐይነቱ ሰው ሲገኝ እግዚአብሔር ይሠራበታል። ምክንያቱም ከመከራ የተማረ ሰው፤ “ጉልበቴ፤ ብርታቴ፤ ጾም ጸሎቴ፤ የቃል ዕውቀቴ፤ ትጋቴ - እኔ” የማለት ዝንባሌ የለውምና።

መከራ እውነትን ያወጣል። ክፍል ውስጥ፤ “አለሁ፤ አለሁ” የሚሉ ፈተና ላይ ግን የሚከሰሙ ተማሪዎችን ዐውቃለሁ። ክፍል ውስጥ የማይታዩ፤ ፈተና ላይ ግን እንደ ከዋክብት የሚደምቁ ተማሪዎችም ነበሩ። ፈተና ልክን ያሳውቃል። መከራ ፈተና ነው። በመከራ ያላለፈ ሰው ስለ ሕይወት የተሳሳተ ምልክታ ነው የሚኖረው፤ ስለ ራሱም የተሳሳተ ግንዛቤ ነው የሚይዘው። የአንድ ሰው ትዕግሥት፤ እምነት፤ መሰጠት፤ ትጋት እውነተኝነት መጠን የሚታወቀው በመከራ ሲያልፍ ነው።

“በመከራ ውስጥ በእምነት መሆን ከመከራው ከመዳን ይበልጣል። ለእግዚአብሔር ፈቃድ መገዛት መስቀልን ከማምለጥ ይመረጣል። ትሕትና ከሥጋ መውጊያ ነጻ ከመውጣት የበለጠ ዋጋ አለው።”²⁸ ሐዋርያው ጳውሎስም የትሕትና ጸጋን የተቀበለው ከመከራው ነው። የሥጋው መውጊያ ባገኘው ዕውቀትና በደረሰበት የመገለጥ ከፍታ እንዳይታበይ ጠበቀው። የእግዚአብሔር ጸጋ በቂ እንደ ሆነ፤ ስለዚህም ሲደክም ያን ጊዜ ጎይለኛ እንደሚሆንና የእግዚአብሔር ጎይልም በድካሙ እንደሚገለጥ ተረዳ። መከራው ሌላ ጸጋ አስገኘለት (2ቆሮ. 12፥7-10)። ብዙውን ጊዜ ጸጋ ከችግር አያስጥለንም፤ በችግሩ ውስጥ ልባችን እንዳይወድቅ ይደግፈናል አንጂ (ጸጋ እንዲጨመርልን እንፈልጋለን?)።

አንድ ጊዜ ጥርሴን አሞኝ ሐኪም ዘንድ መሄዴን አስታውሳለሁ። ሐኪሙ ሲያከመኝ ግን ሌላ ሕመም ነው የጨመረልኝ። ከወንበሩ ተነሥቼ መሮጥ አምሮኝ ነበር። ይህኛው ሕመም ግን ለዚያኛው ሕመም መፍትሔ ሰጭ ነበር። ግን ሕመሙን ፈርቼ ሕክምናውን ባቋርጥሰሁ ኖሮ? ለመሆኑ ጽናትን ያለ መከራ ማግኘት ይቻላል? ትዕግሥትንስ?

ቅዱስ ያዕቆብ ሲናገር፤ “ወንድሞቼ ሆይ፤ ልዩ ልዩ መከራ ሲደርስባችሁ እንደ ሙሉ ደስታ ቀጠሩት፤ ምክንያቱም የእምነታችሁ መፈተን ትዕግሥትን እንደሚያስገኝ ታውቃላችሁ። ምንም የማይጐድላችሁ ፍጹማንና ምሉእን እንድትሆኑ ትዕግሥት ሥራውን ይፈጽም” ይላል (ያዕ. 1፥2)።

ስለ ትዕግሥት ስንጸልይ መከራን እየጋበዝን ነው፤ መከራ በሌለበት ትዕግሥት ትርጉም የለውምና። በእምነት ስለ ማደግ ስንጸልይ መከራን እየጠራን ነው፤ መከራና ፈተና በሌለበት እምነት አያድግምና!

ያለ እምነት እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት አይቻልም። የእምነት ትኩረት ውስጥ ሁሌም ኢየሱስ አለበት፤ የእርሱን መከራ ያልተካፈለ ደግሞ ወደ እርሱ ሊቀርብ አይችልም። ይህንን የጌታችንን መከራ መከተል ደግሞ እውነተኛ እምነትን ይጠይቃል።²⁹

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፤ “በዚህ ሁሉ ግን በወደደን ከአሸናፊዎች እንበልጣለን” በማለት ይናገራል። “በዚህ ሁሉ” ማለት ምን ማለት ነው? በየትኛው ሁሉ? “ሞት ቢሆን፤ ሕይወትም ቢሆን ...” በማለት መልሱን ከተል ያደርጋል (ሮሜ 8፥37-38)። በዚህ ሁሉ ውስጥ ብናልፍም በክርስቶስ ከተገለጠው ፍቅር አይለየንም እያለ አንጂ አናልፍም እያለ አይደለም። በሞት እያለፍን እንኳ ከአሸናፊዎች እንበልጣለን ማለት ነው። ጸንቶ ለሚያልፍ ክርስቲያን ሞት ሽንፈት አይደለም።

አንድ ጊዜ አንዲት ሴት በልጇ ሞት ልቧ ተሰብሮ መፍትሔ ፍለጋ ወደ አንድ ጠቢብ ትሄዳለች። ጠቢቡም አንድም ሰው ካልሞተበት ቤት አንድ ነገር እንድታመጣለት ይነግራታል። መጀመሪያ ወዳገኘችው ቤት ሄዳ ሰው ሞቶባቸው እንደ ሆነ ስታጣራ አባት እንደ ሞተባቸው ነገሯት። ወደ ቀጣዩ ሄደች፤ ልጅ ሞቶባቸዋል። የሚቀጥለው ደግሞ እጎት፤ ሌላኛው ወንድም፤ ባል፤ ሚስት፤ አጎት፤ አክስት፤ አያት፤ ... ብቻ ማለዳ ማለዳ እየተነሣች ብትዳከርም ሰው ያልሞተበት ቤት ልታገኝ አልቻለችም። ቀስ በቀስ በእርሷ የደረሰው በሁሉ የደረሰ፤ የሰው ልጅ ዕጣ መሆኑ ይገባት ጀመር። እናም ብቻዋን አለ መሆኗ እያጽናናት ስለ መጣ፤ ተመልሳ ጠቢቡ ጋ መሄድ አላስፈለጋትም።

ከሰው የተለየ መከራ አልደረሰብንም፤ አይደርስብንምም!

ሆኖም በመከራ ሳለን አንዳንዴ እግዚአብሔር ሊደበቅብን ይችላል። ነቢዩ ኢሳይያስ “አዳኙ የእስራኤል አምላክ ሆይ፤ አንተ በእውነት ራስህን የምትሰውር አምላክ ነህ” በማለት የተናገረው ለዚህ ነው (ኢሳ. 45፥15 - አ.መ.ት)።

ይህ ሁሉ እየተከሰተም ስለ መከራ አስቀድመን ስለማናስብ ሰዎች በመከራ ሲያልፉ ምን ልናደርግላቸው እንደምንችል አናውቅም። እነዚያን ሰዎች እንደ ደካማ፤ እንደማያስፈልጉ፤ እምነት እንደ ጎደላቸው፤ የተደበቀ ጎጠአት እንዳለባቸው (የኢዮብ ወዳጆች ኢዮብን ሲሉት እንደ ነበረው) እንቈጥራቸዋለን፤ ለእነርሱ ቦታ የለንም። የብልጽግናና የስኬት ስብከታችን የማይሠራበት ሁኔታ ለመኖሩ ምስክር ስለሚሆኑበን ፊት እንነሣቸዋለን፤ እንሸሻቸዋለን። መፍትሔ አልባው የሚሰቁ ሕመም ድንገት ሕይወቱን የመከራ ያደረገበት ጆን ፌይንበርግ እንደሚናገረው፤ አንዳንድ ቅኖችን የሚያሸሻቸው ግን “የተሳሳተ ነገር እናገር ይሆናል” የሚል ሥጋት ይመስላል።³⁰

አንዳንዶች ደግሞ ሲንደረደሩ በመምጣት መከራ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዳልሆነ ማተት ይቀናቸዋል። መከራ ከየት እንደ መጣ ማስተንተን ይመርጣሉ። ሰዎቹን ስለ እምነታቸው መጥፋት መገሰጸም ያስቀድማሉ። ይህ እገዛ አይደለም።

የኢዮብ ወዳጆች ለኢዮብ ያደረጉለት ምርጥ የጎዘኔታ ሥራ ቢኖር፤ መጀመሪያ ላይ ብቻ ነው፤ ለ7 ቀናት ያህል አብረውት በዝምታ ሲቀመጡ (ኢዮብ 2፥13)። (“ዝም ካልከም ርዳታ ነው!” ትላለች እናቴ፤ በማይሆንልኝ ጉዳይ “ምን ልርዳሽ?” እያልኩ ልቧን ሳወልቅ።) ኢዮብም የሚለምናቸው ዝም እንዲሉ ነበር (13፥5)።

የኢዮብ ወዳጆች እንደዚህ ነው የሆኑት። ኢዮብን ከማጽናናት ይልቅ መልስ ለመስጠት፤ ስለ መከራ አመጣጥ ለማስተንተን ነው የሞከሩት።

ኢየሱስን በእምነት ማጣት እንደሚከሰት እንደ አንዳንድ ጨካኝ የዘመናችን ሰባ ኪዳኖች ሁሉ እነርሱም በገጠአተኝነት ይከሰሱት ጀመር። ኢየሱስን፡ “ፍጹምና ቅን፤ እግዚአብሔርንም የሚፈራ፤ ከከፋትም የራቀ” መሆኑን የመሰከረለት እግዚአብሔር ነው፤ ያውም በተደጋጋሚ (1፡8፤ 2፡3)። እግዚአብሔር እንዲህ የመሰከረለትን ሰው በእምነት ጉድለት መውቀስ ከጭፍንነት የሚመዘዝ ደፋር እርግጠኝነት ነው። በዚህም ላይ ችግሩ ኢየሱስ ላይ ለምን እንደ ተፈጠረ መጽሐፉ በግልጽ እያስረዳ (ሰይጣንና እግዚአብሔር ባካሄዱት ንግግር)፤ ኢየሱስን ባለማመን መከሰስ አላዋቂነትን ብቻ ሳይሆን ግትርነትንም ያሳያል።

እንደዚህ ዐይነት ጓደኞቹን ኢየሱስ፡ “እናንተ የምታደክሙ አጽናኞች ናችሁ” ይላቸዋል (16፡2)። አብዛኞቻችንም መጽናናት የሚገባቸውን ሰዎች የምናደክምና የምናስጨንቅ በመሆናችን ከዚህ ጎራ ነው የምንመደበው። በመከራ ያሉትን ሰዎች ማጽናናት የሚችለው በመከራ ያለፈ ሰው ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንኑ ነው የሚነግረን፤ “እርሱ በመከራችን ሁሉ ያጽናናል፤ ስለዚህም፤ እኛ ራሳችን በእግዚአብሔር በምንጽናናበት መጽናናት በመከራ ሁሉ ያሉትን ማጽናናት እንችላለን” (2ቆሮ. 1፡4)።

በመከራ ማለፍ እውነተኛና ጠቃሚ አጽናኞች ያደርገናል። ሄነሪ ኑዌን ደጋግሞ እንደሚለው፡ “እውነተኛ ፈዋሽ የቆሰለ ፈዋሽ ነው።”³¹ ስለዚህም ሰላምንም ሆነ መጽናናትን ከፈለግን ከድኸች ጋር ድኸ፤ ከተናቁት ጋር የተናቀ፤ ከሕመማችን ጋር የሕመም ሰው የሆነው ጌታ ላይ ዐይናችንን ማሳረፍ አለብን። እውነተኛ መጽናናት፤ እውነተኛ ፈውስ፤ እውነተኛ ሰላም፤ እውነተኛ ዕረፍት ያለው እዚያ ነው። እርሱ የትኛውንም መከረኛ “የእጅህን ነው ያገኘኸው” በማለት መልሶ አያውቅም።

ራሱ በመከራ ዐልፎ የተጽናና ሰው በመከራ የሚያልፉ ሰዎች ሲገጥሙት ስለ መከራ ትንታኔ ለማቅረብና ሰዎቹን በእምነት ማጣት ለመንቀፍ አይጣደፍም። የሰዎቹን መከራና ሕመም ለመረዳት ቅድሚያ ይሰጣል። መልስ ለመስጠት ከመጣጣር ይልቅ ከመከረኞቹ ጎን መሆንን ይመርጣል፤ ጎዘናቸውን ይካፈላል። ንግግራቸውን ብቻ ሳይሆን በንግግራቸው ውስጥ ያለውን ስሜት ያዳምጣል። ውስጣቸው የተከማቸው ጥያቄና ቅድሚያ ወጥቶ እንዲያልቅ ዕድል ይሰጣል።

እግዚአብሔርም መጀመሪያ ኢየሱስን ረዘም ላለ ጊዜ ዝም እንዳለው ይታወቃል። ኢየሱስ ገና የመጀመሪያውን ቃል ሲተነፍስ ምላሽ ያልሰጠው ለምንድን ነው? ኢየሱስ ስለ እግዚአብሔር ብዙ ነገሮችን ተናግሯል፤ እግዚአብሔርን ለመግት ጋብዟል፤ እግዚአብሔር ግን ኢየሱስ በልቡ ያለውን ሓሳብ ሁሉ ተናግሮ አስከፊጨርሶ ድረስ አልተናገረውም።

ለሁሉ መከረኛ መልስ ለመስጠት አንሞክር፤ ሁሉን አናውቅምና! እግዚአብሔር ለኢየሱስ ጥያቄዎች መልስ አልሰጠም። ይልቁኑ፤ ማን ነኝ ብሎ እንደሚያስብ ጠየቀው። ፍሬዲሪክ ቡቸነር እንደሚለው፤ ኢየሱስ እንዲብራራለት የጠየቃቸውን ነገሮች ማብራራት የአነስታይንን ንድፈ ሓሳቦች ለትንሽ ልጅ እንደማስረዳት ነው።³²

በመከራ ለሚያልፉ ሰዎች ስለ መከራው አመጣጥ ትንታኔ መስጠት ቀዳሚ ሥራችን ሊሆን አይገባም፤ ልናዳምጣቸው ነው የሚያስፈልገው። “ሌሎችን ማገልገል ካለብን፤ ምን እንደሚሰማቸውና እንዴት እንደሚሰማቸው ማወቅ አለብን።”³³ ስለዚህ አስቀድመን አብረናቸው መሆንና ጎዘናቸውን መካፈል ይኖርብናል። ሌላው ይደርሳል። ደካማ የእካል ክፍሎች የበለጠ ትኩረት፤ የበለጠ ክብር እንደሚሹ ግን አንዝንጋ።

* * *

“እግሬ ላይ ከተሰካው እሾህ የተነሣ፤ ጤነኛ እግር ካላቸው ሰዎች ይልቅ ወደ ላይ መዝለል ችያለሁ።”

ሶሪን ኪርካጋርድ

ማስታወሻ

1. Joni Eareckson Tada, *A Place of Healing: Wrestling with the Mysteries of Suffering, Pain, and God's Sovereignty* (Colorado Springs: David C. Cook, 2010), 50.
2. Tada, *Place of Healing*, 31.
3. Nicholas Wolterstorff, *Lament for a Son* (Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Publishing Company, 1987), 59.
4. Tada, *Place of Healing*, 205.
5. Philip Yancey, *What Good is God? In Search of a Faith That Matters* (New York: FaithWords, 2010), 27.
6. Wolterstorff, *Lament*, 68.
7. Philip Yancey, *Soul Survivor: How My Faith Survived The Church* (London: Hodder, 1989), 238.

8. John Piper, *Desiring God: Meditations of a Christian Hedonist* (Nottingham, England: IVP, 2003), 270.
9. Piper, *Desiring*, 257.
10. C. S. Lewis, *A Grief Observed* (London: Faber and Faber, 1961), 32.
11. Wolterstorff, *Lament*, 6.
12. ዝኒ ከማሁ፣ 81
13. ዝኒ ከማሁ፣ 90።
14. Philip Yancey, *Reaching for the Invisible God: What Can We Expect to Find?* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2000), 139.
15. Wolterstorff, *Lament*, 80.
16. ዝኒ ከማሁ፣ 26።
17. Piper, *Desiring*, 130.
18. Lewis, *Grief*, 33.
19. Piper, *Desiring*, 267.
20. Yancey, *What Good*, 30.
21. Tada, *Place of Healing*, 169.
22. Wolterstorff, *Lament*, 97.
23. Tada, *Place of Healing*, 86.
24. Philip Yancey and Dr. Paul Brand, *The Gift of Pain* (Michigan: Zondervan, 1997), 302.
25. Microsoft * Encarta * 2009. © 1993-2008 Microsoft Corporation. All rights reserved
26. Piper, *Desiring*, 80.
27. Philip Yancey, Brenda Quinn, *Meet the Bible* (Grand Rapids: Zondervan, 2000), 579.
28. Philip Yancey, *Prayer: Does It Make Any Difference?* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2006), 325.
29. Tada, *Place of*, 44.
30. John S. Feinberg, *Where Is God? A Personal Story of Finding God in Grief and Suffering* (Nashville, Tennessee: Broadman & Holman Publishers, 2004), 29.
31. Yancey, *Soul Survivor*, 291.
32. ዝኒ ከማሁ፣ ፲፮ 244.
33. Feinberg, *Where Is God?*, 13.

ጸሎታችንን ራሳችን ብንመልሰውስ?!

ብዙውን ጊዜ እራቴን ከአባቴ ጋር ነው የምበላው፤ ስለ ምግብ የሚያመሰግኝ ነውም እርሱ ነው። እኔ ስለ ምግብ የማመሰግነው ግን ከራሴ ብቻ ነው፤ የእርሱ ጸሎት ስለሚረዝምብኝ። አንዳንዴ ሲርበኝማ፣ “በኢየሱስ ስም” ብዬ ብቻ ለመብላት እቸኩላለሁ፤ ያኔ፣ “ምግቡን ገሠጽከው እንጂ መቼ ጸለይከ?” ይለኝና እኔ እየበላሁ እርሱ እንደገና ጸልዮ ይከተለኛል። የባሰብኝ ጊዜ ደግሞ፣ “በልተን ብናመሰግንስ?” የሚል ጥያቄ አቀርባለሁ (ሰው ከበላ በኋላ አይደል፣ “ስብሐት” የሚለው?)። እናም እስከ ዛሬ ከእርሱ ጋር ለማዕድ ስቀርብ፣ እኔ ስለ ምግብ የጸለይኩባቸው ወቅቶች በጣት የሚቁጠሩ ናቸው።

በላተኛ ዳደሮችም አሉኝ (“ዳደሮህን ንገረኝና ማንነትህን ...” እንደማት ሉኝ ተስፋ አደርጋለሁ)፤ “አባታችን ሆይ” ሲጸለይ እንኳ “የዕለት እንጀራችንን ዛሬ ስጠን” የሚለው ጋ ሲደረስ ነው ድምፃቸው ጉልቶ የሚሰማው። ከእነርሱም ጋር ስበላ ስለ ምግብ የመጸለይ ዕድል አላገኝም፤ ተጣድፈው ይጸልያሉ። ምግብ ቤት ብቻዬን በምበላበት ቀን ግን ዐይኖቼን ጨፍኜ እጸልያለሁ። ምናልባት ከተመልካቾች መካከል አንድ ሰው ሲጸለይ በማየት ብቻ የእግዚአብሔርን መኖር ቢማርስ? እያልኩ አስባለሁ። ትሪውን ግን በእጆቼ አጥብቄ እይዛለሁ (“እግዚአብሔርን አምናለሁ፤ ግመሌንም አሥራለሁ” እንዲል ዐረብ)።

እንግዲህ የብዙ ሰዎችን የምግብ ጸሎት እንዳስተዋልኩት ከሞላ ጉደል ተመሳሳይ ነው። አባቴ ሲጸልይ እያንዳንዱን ዐረፍተ ነገር ሳልሳሳት በውስጤ አብሬው ማለት እችላለሁ፤ የሌሎቹንም እንዲሁ። በርካቶች ስለ ምግብ ሲጸልዩ፣ “ያጡትን ወገኖች አንተ አስባቸው” ወይም “ይህን አጥተው ለሚንከራተቱ ከማያልቀው በረከትህ ስጣቸው” የምትለዋ ዐረፍተ ነገር አትቀርም።

ለድኾችና ለተቸገሩ መጸለይ ብስለት ነው። መጸለያችን በውስጣችን ለድኾች ንዝኔታ እንዲፈጠር ይረዳን ይሆናል። ጸሎታችን ሌሎች ሰዎችን ለዚህ ሰናይ ተግባር ሊያነሣ ይችላል። በመጸለያችን ብቻ ኅላፊነታችንን ተወጣን ማለት ግን አይደለም፤ ተግባሩም እኛን ይጠብቃል፤ ጸሎት ኅላፊነትን መሸሻ (ማምለጫ) አይደለምና!

አንዳንድ ሰዎች ጸሎትን የድርጊት ምትክ አድርገው ስለሚወስዱት፣ ትኝ (passive) ወደ መሆን ያመራል የሚል ሥጋት አለኝ። ጌታ ኢየሱስ ግን በሁለቱ (በጸሎትና በሥራ) መካከል ምንም ዐይነት ተቃርኖ አላሳየም። ረጅም

ሰዓት በጸሎት ያሳልፍና ረጅም ሰዓት የሰዎችን ጉድለት (አስፈልጎት) ሲሞላና ችግራቸውን ሲፈታ ይውላል። በሐዋርያት ሥራ የምናያት ቤተ ክርስቲያንም ተመሳሳይ ሥራ ነው ስትሠራ የነበረው፤ ጸሎትና ሥራን በቅጡ ማጣመር ችላለች። መበለቶችን ለመከባከብ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ሐዋርያት መከሩ፤ ከዚያም ሌሎች መሪዎችን ለወሳኙ የጸሎት ሥራ ነጻ ለማድረግ ዲያቆናትን ጸልየው ሰየሙ (ሐዋ. 6፡1-7)። በአይሁድና በኢትዮጵያ መካከል ስላለው የባህል ውዝግብ አብረው ጸላዩና በመቀጠልም ማስማሚያ ሓሳብ ለማቅረብ ተሰበሰቡ (ሐዋ. 15)። ፊሊፕ ያንሲ እንደሚገልጹት፤

ሐዋርያው ጳውሎስ ለቀደሙት አብያተ ክርስቲያናት በትጋት ቢጸልይም፤ በዚህ ሳይወሰን መልእክትና መመሪያ ይጽፍላቸውና ይገቡባቸውም ነበር። ጸሎትንና ትግባሬን በእኩልነት ነው የሚያስኬደው። በመርከብ ጉዞው ወቅትም ከእርሱ ጸሎት የተነሣ ተሳፋሪዎቹ ሁሉ ከመርከብ አደጋ እንደሚተርፉ ካረጋገጠ በኋላ 276 ተሳፋሪዎችን ለማትረፍ ማስተባበርና መምራት ጀመረ (ሐሥ. 27፡21-25፤ 33-36)።¹

ጸሎታችንን በተግባር መደገፍ አለብን። ስለዚህ እኛ “ላጡት ወገኖች አንተው ራስህ ስጣቸው” በማለት ጸሎታችንን አድርሰን ቀሪውን ነገር ለእርሱ ልንተውለት አንችልም። ፊሊፕ ያንሲ ይቀጥላሉ፤

አንዳንዴ፤ የሐሳብ የቤት ሥራውን ቤተ ሰቦቹ እንዲሠሩለት ጠይቆ እርሱ ቪዲዮ ጌም እንደሚጫወት ልጅ እኛም ራሳችን ልንሠራው የሚገባንን ነገር እግዚአብሔር እንዲሠራልን እንጠይቀዋለን። እስራኤል ከእግዚአብሔር ዘንድ ሌላ ትድግና ትፈልግ ነበር፤ “የእግዚአብሔር ከንድ ሆይ፤ ተነሥ፤ ተነሥ ጎይልንም ልበስ፤ በቀድሞው ወራትና በጥንቱ ዘመን በነበረው ትውልድ እንደ ሆነህ ተነሥ” በማለት ትጮኽ ነበር (ኢሳ. 51፡9)። ምላሹ የመጣው በቀጣዩ ምዕራፍ ላይ ነበር፤ “ጽዮን ሆይ፤ ተነሺ፤ ተነሺ፤ ጎይልንም ልበሺ” (52፡1)።²

ከእነዚህ ሁሉ ምሳሌዎች እንደምናየው ጸሎትና ትግባሬ በተጓዳኝ መጓዝ አለባቸው። “ላጡት ስጣቸው” ብለን ጸልየን ሥራውን ለእግዚአብሔር መተው መሠረት የለውም። “መልካሙ ጌታ ሆይ፤ የምንጸልይላቸውን ነገሮች ራሳችን መፈጸም እንድንችል ጸጋ ሰጠን” እንዳለው ነው ሰር ቶማስ ሙር።³ ስለዚህ “ይህን አጥተው ለሚንከራተቱት ወገኖች አንተው ስጣቸው” የሚለውን ጸሎታችንን ራሳችን ብንመልሰውስ?

ስለዚህ ችግረኞችን መርዳት ጎላፊነታችን ሊሆን ይገባል። መጸለይ ብቻ ሳይሆን፤ ጸሎታችንንም ራሳችን መመለስ አለብን። ድኾችን መርዳት የወንጌሉ መሠረታዊ አካልም ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ ከጌታ በተቀበለው ጸጋ ለሐዋርያነት ሲሰማራ የቤተ ክርስቲያን አዕማድ የሆኑት ያዕቆብ፤ ኬፋና ዮሐንስ ቀኝ እጃቸውን የሰጡት አንድ ዐደራ ጨምረው ነው። ይህንንም ሲናገር፤ “... ለእኔና ለበርናባስ ቀኝ እጃቸውን ሰጡን፤ ድኾችን እናስብ ዘንድ ብቻ ለመኑን፤ ይህንም ደግሞ ላደርግ ተጋሁ” ይላል (ገላ. 2፡10)።

በመጀመሪያዎቹ ሦስት ምዕተ ዓመታት ውስጥ ቤተ ክርስቲያን በከባድ ስደት ውስጥ ሆና እንኳ ድኾችን ትከባከብ ነበር። ያኔ ክርስቲያኖች ባሮችን ነጻ ለማውጣት ራሳቸውን ሽጠዋል፤ ድኾቹ ሳይቀሩ በልግስናና በጸም ይሰጡ ነበር። አረመኔው ንጉሥ ጁልያን ስለ ክርስቲያኖች ሲናገር፤ “እነዚህ አማልክት የሌሊቸው የገሊላ ሰዎች የራሳቸውን ድኾች ብቻ ሳይሆን፤ የእኛዎቹንም ይመግባሉ” ብሏል።⁴ ለድኾች በመራራት ጉዳይ የኢየሱስ ሕይወትም አስተማሪነቱ ፈክቶ የሚወጣ ነው (29፡12፤ 30፡25፤ 31፡16)።

ድኾችን የምናስብበት ቀዳሚው ምክንያት የወንጌሉ ዋነኛ አካል በመሆኑ ነው፤ ከላይ እንደ ተገለጸው። ጌታ ኢየሱስም የመጣው “ለድኾች የምሥራች ለመስበክ” መሆኑን መዘንጋት የለብንም። በተለይ ክርስቲያን ችግረኞችንና ቤተ ሰቦቻቸውን በሚመለከት ጎላፊነታችን ይጠነክራል (ገላ. 6፡10)።

ቤተ ክርስቲያን ሁሉን አቀፋዊት እና የሁሉም ናት። ቤተ ክርስቲያን አንድ ሰው ስታጠምቅ ድርጊቱ ይመለከተናል፤ የተጠመቀው ሰው የእኛም ራስ ከሆነው እና አባል ከሆንንበት አካል ጋር ነው የሚያያዘው። አንድ ሰው ሲሞትም ሰው ሁሉ በአንድ ደራሲ የተጻፈ መድብል ነውና ጉዳዩ ይመለከተናል።⁵ አንድ ሰው ሲቸገርም እኛን የሚመለከት ነው የሚሆነው። ከዚህ ጎላፊነት ራሳችንን ልናገልጽ አንችልም።

የድኾችን መነሻ ምክንያት መርምሮ ስለ ማግኘት መወያየቱ ምናልባት መልካም ሊሆን ይችላል። መጸለያም ጥሩ ነው፤ የድርጊት ምትክ ግን ሊሆን አይችልም። ድርጊቱ ፍቅርን ያሳያል። ጌታ ኢየሱስ ፍቅርን በመሆን ብቻ ሳይሆን በሚተርካቸው ውብ ታሪኮችም አስተምሯል። የደጉ ሳምራዊ ታሪክ ይኸው ነው። ሳምራዊው ፍቅርን በተግባር የገለጸው በባህልና በሃይማኖት የሚቃረነውን አይሁዳዊ በመርዳት ነው። እኛም ከእርሱ እንደተማርነው ድኾችን መርዳት ብንጀምርስ?

ቤተ ክርስቲያን የጌታ ኢየሱስ አካል መሆኗን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ስለዚህ የእኛ እጅ የእርሱ እጅ ነው። የእኛ ስጦታ የእርሱ ስጦታ ነው።

እኛም ብንሆን እግዚአብሔር እንዲያደርግልን የጸለይናቸው ነገሮች በሰዎች በኩል ተደርገውልን ያውቃሉ። በተመሳሳይ መልኩም “እግዚአብሔር ይስጥህ” ያልናቸውን እርሱ በእኛ በኩል ነው የሚሰጣቸው። ስለዚህ እኛ እንድንሰጣቸው እጅ እጃችንን ያያልና ይህንን ዐይነቱን ጸሎታችንን ራሳችን ብንመልሰው ያዋጣናል።

በዘመናችን ብዙ የሰኬት፣ የብልጽግና እና የመነቃቂያ መልእክቶችን ከቤተ ክርስቲያን እንሰማለን። ሰዎቻችንም በገንዘብና በቁሳቁስ ተባርከው አይተናል። ውድ መኪና ሲነዱ፣ ውድ ቤት ውስጥ ሲኖሩ፣ ውድ የኑሮ ዘይቤ ሲከተሉ የሚስተዋሉ አማኞች ቀጥሮ እየጨመረ ነው። በጤናማ መንገድ ያገኙት እስከ ሆነ ድረስ ይህ ከፋት የለውም፤ እነዚህ ወገኖች ለድኸች ማዘናቸውና ድኸችን መርዳታቸውን መጠየቅ ግን አግባብ ነው። ሕይወት የሚቀጥላቸው ሕይወት ላለቀቀላቸው በጥቂቱ እንኳ ካልራሩ ከሰው መፈጠራቸው ምኑ ላይ ነው!?

ዝናብ ቢኖር በጃችሁ

ምን ያደርጋል?

አንዲት ጠብታ ሞታችሁ፤

አዝመራችሁ ወፍ አይቀምሰው

የለማኝ አቁፋዳ አያውቀው።

እንደሌላው አንድ አፍ ሲፈጥርላችሁ

አይደል የበደላችሁ?

ያዘመራችሁትን አንዳትበሉ

የጉሮሮአችሁ ጥበቁ።

ያላችሁን አንዳታድሉ

የእጃችሁ አጥረቱ።⁶

በተገኘው መንገድ ሁሉ ለራሳችን “ገንዘብ ለመሥራት” እየተጣጣርን፣ ለድኸቹ ግን “አንተ ሰጣቸው” ብለን ጉዳዩን ለእግዚአብሔር የተውንለት ይመስላል። መዳናችንን የምንገልጽበት አንዱ መንገድ ለድኸች ማዘን አይደለምን?

ጌታችን፣ “ድኸች ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና” (ማቴ. 26፡11) በማለት ሲነግረን ልባችንን ለመፈተን የቤት ሥራ መስጠቱ ይመስለኛል። ጎላ ፊነቱ የእኛ ነው። ከቅዱሳት መጻሕፍት እንደምንረዳው በምድር ላይ እግዚአብሔር ያቋቋማቸው ሦስት ተቋማት አሉ፤ እነዚህም ቤተ ሰብ፣ መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን (የቅዱሳን ኅብረት) ናቸው። እነዚህ ተቋማት ትልቅ ለውጥ ማምጣት ይችላሉ። ስለዚህም መንግሥትን ለጊዜው ከዚህ ብናወጣው፣ እንደ ቤተ ሰብና እንደ ቤተ ክርስቲያን ድኸችን መርዳት ጎላፊነታችን ነው።

እንደ ቤተ ሰብ ጉዳዩ ይመለከተናል፤ እንደ ቤተ ክርስቲያንም ይመለከተናል። በንሆፈር እንደሚለው፣ “ቤተ ክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን የምትሆነው ለሌሎች ስትኖር ብቻ ነው” (The church is the church only when it exists for others.)።⁷ ሆኖም በተለይ ይህ መልካም ሥራ በቤተ ክርስቲያን ዘንድ እምብዛም ትኩረት እንዳልተሰጠው ይታወቃል (ጎላፊነታቸውን እየተወጡ ያሉ አብያተ ክርስቲያናት እንደሚኖሩ ግን ተስፋ አደርጋለሁ)። ረዳት የሚሹ፣ ድጋፍ የሚያስፈልጋቸው ወገኖች ሲመጡ፣ “ለዚህ በጀት የለንም” ተብለው የሚመለሱበት ጊዜም ጥቂት አይደለም። ይህም የዲቄና አገልግሎትን በቅጡ እንዳልተረዳነው ያሳያል።

የዲቄና አገልግሎትን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በውስን ጎላፊነቶች እንዲገደብ ልማድ አደረግነው እንጂ በዋናነት አገልግሎቱ ለድኸችና የድኸች ነው።⁸ ድኸችን በጊዜአዊነት መርዳት ብቻ ሳይሆን፣ መንግሥት በሚያወጣቸው ፖሊሲዎች ድኸችን ከግምት እንዲያስገባና ጉዳት እንዳያገኛቸው መታገል ሁሉ አለብን። ወደ ድኸነት የከተታቸውን ምክንያት ከምንጩ ለማድረቅም መጣር የእኛው ጎላፊነት ነው፤ ማንም መጥቶ አይሠራልንም። ወንጌል የነፍስ መዳን ዋነኛ ትኩረቱ ቢሆንም፣ ከዚያም ያልፋል።

በእርግጥ ሁሉን ነገር ለቤተ ክርስቲያን መተው አንችልም። እንዲያውም ቤተ ክርስቲያን ትኩረቷን ለወንጌል ስብከትና የጸቀ መዝሙር ትምህርት ላይ እንድታደርግ ጎላፊነቱን ምዕመናን ልንወስድ ነው የሚገባው። የብዙዎች ራዕይ መድረኩ ላይ መውጣት ሆኖ እንጂ ድኸችን መርዳት ሽሚያ ውስጥ የማገንባበት ያልተነካና የማያልቅ የአገልግሎት መስክ ሊሆን ይችላል። የራሳችንን ድርሻ ከቤተ ክርስቲያን ድርሻ ጋር ማምታታትም የለብንም።

እንደ ኅብረትም ብንታይ ብዙ ኅብረቶች አሉን። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት፣ የኮሌጅ ምሩቃን፣ የጸሎት፣ የሰፈር፣ የአካባቢ ተወላጆች ኅብረቶች አሉን (ከጽዋ ማኅበር በቀር)። እነዚህም በቻሉት መጠን ጉዳዩ ይመለከታቸዋል። “አንተው ሰጣቸው” ብንለው፣ አምላካዊው ምላሽ “እናንተ የሚበሉትን ሰጧቸው” የሚል ይሆናል።

“እግዚአብሔር ሞቷል” በሚለው ስብከቱ የታወቀው ፈላስፋ ፍሬድሪክ ኒቼ በክርስትና ላይ እንዲህ ጠንካራ አሉታዊ አመለካከት ለምን እንደ ያዘተጠይቆ ነበር። “የዳነ ሕዝብ መሆናቸውን የሚያስታውቅ ትንሽ ሁኔታ እንኳ ቢታይባቸው ኖሮ በድነታቸው አምን ነበር” ብሎ መልሷል።⁹

እውነት የዳነ ሕዝብ እንመሰላለን? የራሳችን ማማር ብቻ የሚያሳስበን ይመስል ጸሎታችን፣ ዝማሬአችን፣ ምስጋናችን ሁሉ ከ“እኔ” ጋር የተጣበቀ

ነው። የምንታወቀው በመብላት እንጂ (እምነታችን የመብል ሃይማኖት ይመስል) ድኾችን በማብላት አይደለም። የእኛ አብያተ ክርስቲያናት አካባቢ ነዳያን የማይበዙት እነርሱ ለድኾች ይራራሉ ተብለን “ሰለማንታማ” ሊሆን ይችላል። በአገራችን በሚደርሰው ተደጋጋሚ ድርቅና ድንገተኛ አደጋዎች ጊዜም የወንጌላውያን ክርስቲያኖች አስተዋጽኦ ጉልቶ አይስተዋልም። ምክንያቱም፤ ለተቸገሩ በትልልቅ እጆቹ እርሱ ራሱ (እግዚአብሔር) እፍስ አድርጎ እንዲሰጣቸው ጣጣውን ወደ እርሱ ትከሻ አሸጋግረናልና!

ጌታችንና እምነታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲናገር እንዲህ አለ፤ “ምሳ ወይም እራት ባደረግህ ጊዜ እነርሱ ደግሞ በተራቸው ምናልባት እንዳይጠሩህ ብድራትም እንዳይመልሱልህ ወዳጆችህንና ወንድሞችህን፤ ዘመዶችህንም፤ ባለጠጎች ጎረቤቶችህንም፤ አትጥራ፤ ነገር ግን ግብዣ ባደረግህ ጊዜ ድኾችንና ጉንድኾችን፤ አንካሶችንም፤ ዕውሮችንም ጥራ፤ የሚመልሱት ብድራት የላቸው ምና ብፁዕ ትሆናለህ፤ በጻድቃን ትንሣኤ ይመለስልሃልና” (ሉቃ. 14፡12-14)።

እንዳንዴ ቢሆንም የሰርጋቸውን ድግስ ጉዳና ተዳዳሪዎችን በማብላት ወይም ለድግስ ያዘጋጁትን ገንዘብ ለምግባረ ሰናይ ድርጅቶች በመስጠት የሚጋቡ ቡሩክ ሰዎች ያጋጥሙናል። ልጁ አርቶዶክስ ክርስቲያን ነው። ለሰርጉ 500 ሰው ለመጥራት ወስኗል፤ 5 አብሮ አደግ ዳደኞቹንና 495 ችግረኞችን። በመሆኑም የተለያዩ ችግረኞች ወደሚበዙበት ቤተ ክርስቲያን በመሄድ የጋብቻ ሥነ ሥርዐቱን እዚያው ፈጸመ። የጌታም ትእዛዝ ይኸው ነው። ለመሆኑ ከጌታ ትእዛዛት መካከል የፈለግነውን ብቻ መርጠን መታዘዝና ያልፈለግነውን ደግሞ መተውና አለማመን ተፈቅዶልናል?

በየሳምንቱ የምንጠራባቸውን የሰርግ ሥነ ሥርዐቶችን ብቻ በማየት ተቃራኒው እየተፈጸመ መሆኑን መመስከር ይቻላል። ለሰርጋችን የምንጠራቸው ሰዎች ከዚህ በፊት እኛም ሆነን ወላጆቻችን ለበላነው ድግስ ብድር ለመክፈል የሚያበቁንና ነገ ደግሞ ብድር የሚመልሱልን ናቸው። በደስታችን ዕለት ብድራት የማይመልሱልንን ሰዎች ብቻ ብንጠራለን? ጌታን ለመታዘዝ ማለቴ ነው። ይህም ቢቀር እንኳ፤ በሰርግና በትዳር መካከል ያለውን ልዩነት ለምን ማየት እንዳቃተን አይታወቅም። ጥሩ ሰርግ ለጥሩ ትዳር ዋስትና ነው ብሎ የሰበከን ማን ነው? ስለዚህ የዘንድሮ ተጋቢዎች ድግስ መደገስ ቢያምረን እንኳ ድኾችንና ብድር የማይመልሱልንን ሰዎች በማብላት መታዘዛችንን ብንገልጽበት?

ድኾችን መርዳት በረከትንም ያመጣል (እዚህ ጋ የተሻለ ትኩረት እንደማገኝ ዐውቃለሁ)። “ለድኻ ቸርነትን የሚያደርግ ለእግዚአብሔር ያበድራል፤ በጐነቱንም መልሶ ይከፍለዋል” (ምሳ. 14፡17)።

በየአብያተ ክርስቲያናችን አምልኮ በዋናነት ከዝማሬ ጋር ተያይዞ ሲነገር እንሰማለን። ዘማሪዎቹም መድረኩ ላይ ሲወጡ፤ “በመንፈስና በእውነት” እግዚአብሔርን ስለ ማምለክ ሁሌም አጫጭር ገለጻ ያደርጉልናል (ምን ማለት እንደሆነ ባይነግሩንም)። ቅዱስ ያዕቆብ ግን ስለ አምልኮ በመካከላችን ብዙም ያልተሰተዋለ ሐሳብ አስተላልፎልናል። “ንጹሕ የሆነ ነውርም የሌለበት አምልኮ በእግዚአብሔር አብ ዘንድ ይህ ነው፤ ወላጆች የሌላቸውን ልጆች ባልቴቶችንም በመከራቸው መጠየቅ፤ ... ነው” (ያዕ. 1፡27)።

ድኾችን ስናግዝ እግዚአብሔርን በመካከላቸው ልናገኝ እንደምንችልም ማሰብ አለብን። የእግዚአብሔርን ጸጋ፤ ፍቅርና ደግነት ከልባችን የምንረዳው እዚያ ነው። እግዚአብሔር በድኾች መካከል ነው!

ጉዳዩ ፍርድም ያመጣል። ድነት በእምነት ቢሆንም፤ ፍርድ በሥራ ነው። ጽድቅ በሥራ አይደለም። ለጽድቅ ምንም አላዋጣንም፤ ማዋጣትም እንችልም። ነገር ግን የእግዚአብሔር ፍርድ በሥራ ላይ ተመሥርቶ ነው የሚካሄደው፤ እያንዳንዱ የሠራተኛ ነገር ትመዘናለች። ቅዱስ ጳውሎስ እንደሚለው፤ “በበጎ ሥራ በመጽናት ... የማይጠፋን ሕይወት ለሚፈልጉ የዘላለምን ሕይወት ይሰጣቸዋል” (ሮሜ 2፡7)። ስለዚህ በእውነት የጸደቁ በበጎ ሥራ ይጸናሉ፤ የዘላለምንም ሕይወት ይቀበላሉ። በበጎ ሥራ ያልጸኑ ያልጸደቁ ናቸው።

እኛ ጸጋ ላይ ብቻ ብናተኩርም መጽሐፍ ቅዱስ “ጸጋና ሥራ” እንጂ “ጸጋ ወይም ሥራ” አይልም። “ጸጋው በእምነት አድናክችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም፤ ... መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን” (ኤፌ. 2፡8-10፤ በተጨማሪም ፊል 2፡12-13)።

ጌታ ሲመጣ፤ “ለእያንዳንዱም እንደ ሥራው መጠን እከፍል ዘንድ ዋጋዬ ከእኔ ጋር ነው” ብሏል (ራእ. 22፡12)። እንደ ሥራችን የምናገኝ መሆኑ ተደጋግሞ የተነገረ፤ ነገር ግን በቅዱሳን ዘንድ ቸላ የተባለ አስተምህሮ ነው። መጽሐፉ ግን ደጋግሞ እንደሚናገረው እንደ እምነታችን ሳይሆን እንደየ ሥራችን ነው የሚከፈለን (መዝ. 62፡12፤ ኤር. 17፡10፤ ሮሜ 2፡6፤ 1ዬጥ. 1፡17)። ታዲያ ድኾችን ከመርዳት በላይ ዋጋ የሚያስገኝ ምን ሥራ አለ?

ጌታ ሲመጣ እረኛ በጎቹን ከፍየል እንደሚለይ ሕዝቡን እርስ በርስ የሚያየው በዚሁ ጉዳይ ነው። በቀኝ ያሉትን፤ እናንተ የአባቴ ቡሩካን ... መንግሥት ውረሱ። ተርቤ አብልታችሁኛልና፤ ተጠምቼ አጠጥታሁኛልና፤ ታርገፍ አልብሳችሁኛልና ...” ይላቸዋል። በስተ ግራ ያሉትን ደግሞ፤ “እናንተ ርጉማን ... ወደ ዘላለም እሳት ከእኔ ሂዱ። ተርቤ አለብላችሁኝም ...” ይላቸዋል። የሁለቱም ወገን ጥያቄ ተመሳሳይ ነበረ፤ “ጌታ ሆይ ተርብህ፤ ወይ ተጠምተህ ... መቼ እይተነህ?” የሚል። መልሱም ተመሳሳይ ነው። ርጉማኑን፤ “ከሁሉ ከሚያገሱ

ከእነዚህ ለአንዱ ስላላደረጋችሁት ለእኔ ደግሞ አላደረጋችሁትም" በማለት ይመልስላቸዋል። በተካካሪነት ደግሞ፡ "ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንዱ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት" ይላቸዋል (ማቴ. 25፡31-46)።

ጌታ ኢየሱስ አሁን በሥጋ አብሮን ቢሆን ኖሮ እያንዳንዳችን ለእርሱ ለማድረግ የምንፍቃቸው ነገሮች ይኖሩናል፤ እነዚህን ያስብናቸውን ነገሮች ዛሬ ለችግረኞች ብናደርግ ለእርሱ እንዳደረግን ይቆጠራል። ስለዚህ መንገድ በራብ የወደቀውን ሰው ስንመግብ፤ ኢየሱስን እንደምንግብ የሕመምተኛውን ቀሩስል ስንጠርግ የኢየሱስን ቀሩስል እንደምንጠርግ ማወቅ አለብን።

በዚህ ዓመት፤ አንዲህ ዐይነቱን አምልኮ ለመጀመር ብንወስንስ? በአካባቢያችን ካሉት ችግሮች መካከል አንድ ልጅ ፈልገን የትምህርት ቤት ከፍታ በመክፈል፤ የዩኒፎርምና የዓመት ልብስ ወጪ በመሸፈን አምልኮአችንን ብንገልጽስ? "አሁን በመስጠት እናመልካለን" የሚባለው መባ ለመሰብሰብ ጊዜ ብቻ ነውን? ለየብቻ ማድረግ ካልተቻለ ለሁለትና ለሦስት ተባብሮ ማድረግም ይቻላል! ጸሎታችን እንደ ተጠበቀ ሆኖ፤ ምላሹ ላይም እኛው ብንተጋ ምናለን? የአንድ ሰውን እንባ እንኳ እንድናብስ እግዚአብሔር እጃችን እንዲፈለቅ ይርዳን!

ማስታወሻ

1. Philip Yancey, *Prayer: Does It Make Any Difference?* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2006), 113.
2. ዝኒ ከማሁ፤ ፲፮ 127።
3. ዝኒ ከማሁ፤ ፲፮ 125።
4. ሮበርትስን መኩልከን (ትርጉም ገበየሁ አየለ)፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥነ ምግባር፤ የመግቢያ ሐሳቦች (አዲስ አበባ፤ ኤስ አይ ኤም፤ 2002 ዓ.ም) ፲፮ 567-568።
5. John Donne, *Devotions Upon Emergent Occasions* (Michigan: The University of Michigan Press, 1986), 109.
6. ደበበ ሰይፋ፤ ለራስ የተጻፈ ደብዳቤ (አዲስ አበባ፤ 1992 ዓ.ም) ፲፮ 33።
7. Dietrich Bonhoeffer, *Letters and Papers from Prison* (York: Macmillan, 1953), 382.
8. ስለ ዲቄና አገልግሎት በደንብ ለመረዳት ቀጣዩ መጽሐፍ ጠቃሚ ነው። ተፈሪ መዝያን እና ሲ/ር ኬርቱ ኒዩጌን፤ ዲቄና (ተግባራዊ ክርስትና)፤ (አዲስ አበባ፤ የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤ/ክ መካነ ኢየሱስ፤ 1998 ዓ.ም)።
9. Philip Yancey, *Church: Why Bother?* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1998), 20.

ደ'ሞ ምርጫ መጣ!

አንድ ጊዜ በአንዲት ቤተ ክርስቲያን በሰብከት እንዳገለግል ተጋብጥኩ ሳለ የመጋቢው ሚስት ወደ መጋቢው ቢሮ አስጠራችኝና፡ "እባክህን ጽኑ እዚህ አንዲት ሴት አለችና ልትጸልይላት ትችላለህ?" በማለት ጠየቀችኝ።

"ስለ ምንድን ነው የምጸልይላት?"

"ለማግባት ትፈልጋለች፤ ሆኖም እስካሁን ድረስ ባልላገኘችም።"

"እሺ አስገቢያት።"

ወደ ቢሮው ስትገባ በደንብ አየኋት፤ ሠላሳ ዓመት የሚሆናት ሴት ላጤ ናት።

"ባል ለማግኘት ስንት ዓመት ጸለይሽ፤ የኔ እኅት?" በማለት ጠየቅኳት። "ከዐሥር ዓመት በላይ" ብላ መለሰችልኝ።

"ታዲያ በእነዚህ ዐሥር ዓመታት ሁሉ እግዚአብሔር ጸሎትሽን እንዴት አልመለሰም?" ብዬ ጠየቅኳት። "ለመሆኑ ምን ዐይነት ባል ነው ስትጠይቂ የነበረው?"

ትከሻዋን ነቀነቀችና፡ "እንዴ! ይህማ የእግዚአብሔር ጉዳይ ነው። እግዚአብሔር ሁሉን ያውቃል" አለች።

"ስሕተትሽ እዚህ ላይ ነው። እግዚአብሔር በጭራሽ በራሱ አንዳት አያደርግም፤ በአንቺ በኩል ብቻ እንጂ። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ምንጭ ነው፤ ይሁን እንጂ በአንቺ ጥያቄዎች በኩል ብቻ ነው የሚሠራው። እንደጸልይሽ በትክክል ትፈልጊያለሽ?"

"አዎን!"

"እንግዲያውስ፤ አንድ ነጭ ወረቀትና እርሳስ አምጪ ልኝና ፊት ለፊት ተቀመጭ።" ልክ ቁጭ ስትል፤ "ለጥያቄዎቼ መልስ ከሰጠሽ እጸልይልሽለሁ። አንደኛው አንቺ አሁን ከልብሽ ባል ትፈልጊያለሽ፤ ታዲያ ምን ዐይነት ባል ነው የምትፈልገው? ፈረንጅ፤ አስያዊ ወይስ ጥቅር?"

“ፈረንጅ፡፡”

“እኛ፤ አንድ እርሱ ብለን ዳ። ሁለተኛ፤ አንድ ሜትር ከሰማንያ የሚረዝም ይሁን ወይስ አንድ ሜትር ከአምሳ ገደማ የሆነ አጭር?”

“እሱማ ቁመተ ረጅም ባል ነው የምፈልገው!”

“ይህንንም ዳ። ሦስተኛ፤ ባልሽ ቀጠን ብሎ የደስ ደስ ያለው ቢሆን ይሻልሻል ወይስ ደስ የሚል ወፍራም?”

“አረ ቀጭን ነው የምፈልገው!”

“እኛ፤ ቀጭን ብለን ዳ። አራተኛ፤ ምን ዐይነት ዝን ባሌ እንዲኖረው ነው የምትፈልገው?”

“የሙዚቃ ዝንባሌ ይኑረው፡፡”

“ደኅና፤ ሙዚቀኛ ብለን ዳ። አምስተኛ፤ ምን ዐይነት ሥራስ ይኑረው?”

“አስተማሪ፡፡”

“ጥሩ፤ አስተማሪ ብለን ዳ።” እንዲህ እንዲህ እያልኩ ዐሥር ነጥቦችን ሳስጽፋት ቁየሁና፤ “እስቲ አንዴ ዝርዝሩን ጮክ ብለን አንብቢው” አልኳት። እያንዳንዱን ነጥብ ከአንድ ጀምራ እስከ ዐሥር ድምጸን ከፍ አድርጋ እነበባች። ከዚያም፤ “እስቲ ዐይኖችሽን ጨፍኜና የባልሽ ምስል አሁን ይታይሽ እንደሆን ንገ ሪኝ” አልኳት።

“አዎን በግልጽ እያየሁት ነው፡፡”

“ጥሩ፤ አሁን እንዲመጣ እንዘዘው፡፡ በሐሳብሽ በግልጽ ካልታየሽ እንዲመጣ ልታገር አትችይም፤ እግዚአብሔር እንዲህ ዐይነቱን ጸሎት አይመልስምና፡፡ መጸለይ ከመጀመርሽ በፊት በግልጽ ልታዩው ያስፈልጋል፡፡ እግዚአብሔር ሽፍንፍን ጸሎቶችን አይመልስም፡፡”

ስለዚህ ተንበረከከችና እጆቼን በላይዋ ጭኜ፤ “እቤቱ እግዚአብሔር ሆይ፤ አሁን ባሏን ዐውቃዋለች፡፡ እኔም ባሏን አየዋለሁ፡፡ አንተ ደግሞ ባሏን ታውቀዋለህ፡፡ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እናዘዋለን” አልኩኝ፡፡

“እንቴ ሆይ፤ ዝርዝሩ የተጻፈበትን ይህን ወረቀት ወደ ቤትሽ ውስጂና መስታዎትሽ ላይ ለጥፈው፡፡ ማታ ማታ ከመተኛ

ትሽ በፊት እነዚህን ዐሥር ነጥቦች ጮክ ብለን አንብቢያቸው፤ በየማለዳው ከአንቅልፍሽ ስትነቂም እነዚህን ዐሥር ነጥቦች እንደገና ጮክ ብለን አንብቢያቸውና ስለ መልሱ እግዚአብሔርን አመስግኜ፡፡”

ከአንድ ዓመት በኋላ በዚያ አካባቢ ሳልፍ የአገልጋዩ ሚስት ስልክ ደውላ ጠራችኝ፡፡ “መጋቢ፤ ወደ እኛ ብቅ ብለህ ምሳ መብላት ይመችሃል?” ብላ ጠየቀችኝ፡፡

“እኛ፤ እችላለሁ” አልኳትና ምሳ ልበላ ሄድኩ፡፡ ወደ ምንመንበት ቦታ ስደርስም፤ “ልጅቴ እኮ አገባች! ያቺ ልጅ አገባች!” አለችኝ፡፡

“ማናት ያገባችው?”

“ያቺ የጸለይከላት ሴት ናታ! ታስታውሳታለህ? እነዚያን ዐሥር ነጥቦች እንድትጽፍ ያደረካት ሴት? እርሷ ናት ያገባችው!”

“አዎ አስታውሳታለሁ! እስቲ ዝርዝሩን አጫውቼኝ?”

“በዚያኑ ከረምት አራት አባላትን የያዘ የመዝሙር ቡድን የመዝሙር አገልግሎት ለማቅረብ ለአንድ ሳምንት ያህል ወደ ቤተ ክርስቲያናችን መጥቶ ነበር፡፡ ከእነርሱ መካከል አንድ ኛው የሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት የሙዚቃ መምህር ሲሆን፤ ገና ትዳር ያልመሠረተ በመሆኑ ወጣቶቹ ሴቶች በሙሉ ዐይናቸውን ጥለውበት ነበር፡፡ ስለዚህ አብረውት ጊዜ ማሳለፍ ቢፈልጉም ይህ ወጣት ግን ወጣቶቹ ሴቶች ትኩረቱን አልሳበትም፡፡ ይሁን እንጂ በዕድሜዋ ከእነርሱ ከፍ ወደምትለው ወደዚያች ሴት ቀልቡ መወሰዱ አልቀረም፡፡ ታዲያ አዘውትሮ በዙሪያዋ ሲያንገጥ ብብ ቁየና ከዚህ ከመሄዱ በፊት ሊጋብቻ ጠየቃት፡፡ እርሷም ብዙም ሳታመነታ መስማማቷን ገለጠችለት፡፡

“ከዚያም በዚያው ቤተ ክርስቲያን የጋብቻ ሥርዐቱን ፈጸሙ፡፡ በጋብቻቸው ቀንም እናቷ እነዚያ ዐሥር ነጥቦች ያሉበትን ወረቀት በሕዝቡ ፊት ካነበባችው በኋላ ቀዳደረችው፡፡”

እናንተን የሚመለከትን ነገር እግዚአብሔር የሚሠራው ከእናንተ ጋር ነው፡፡ ስለዚህ ከጌታ ዘንድ መልስ ማግኘት የምትፈልጉ ከሆነ ፍላጎታችሁን በግልጽ ማሳወቅ አለባችሁ፡፡ ዝም ብላችሁ፤ “እግዚአብሔር ሆይ ባርከኝ፤ ባርከኝ!” አትበሉ፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ምን ያህል በረከቶች እንዳሉ ታውቃላችሁ? ከ8,000 በላይ ናቸው፡፡ እንዲሁ ብቻ፤ “እግዚአብሔር ሆይ ባር

ከኝ” የምትሉ ከሆነ ምናልባት እግዚአብሔር፤ “ከ8,000 ከሚበልጡት የተስፋ ቃሎች መካከል ምን ዐይነት በረከት ነው የምትፈልጉት?” ብሎ ሊጠይቃችሁ ይችላል። ስለዚህ ግልጽ ሁኑ። ማስታወሻ ደብተራችሁን አውጡና ጻፉት። ከዚያ ለዩት።

ይህንን ታሪክ የተረከት ኮሪያዊው መጋቢ ያንግ ች ናቸው። ታሪኩ ስለ ትዳር ለማውራት ጥሩ መንደርደሪያ የሚሆን ይመስላል። በእርግጥም የትዳር ጓደኛ ለማግኘት መጸለይ መልካም ነው። ነገር ግን ይህ ጸሎት እንደ አግር ኳስ ጨዋታ ቴክኒክና ታክቲክ የበዛበት ነው (አቤቱ አምላኬ!)።

እግዚአብሔር ያለ እኛ ምንም ሊያደርግ እንደማይችል ማሰብ ጤናማ ነት አይደለም፤ ትዕቢተኝነትም ነው። እንዲህ ዐይነት ጸሎት ካልጸለይን እግዚአብሔር እንደማይሰማን መጽሐፍ ቅዱስ አያስተምርም። ይልቁኑ ከርስትና ላይ አንዳንድ የሩቅ ምሥራቅ ሃይማኖቶችን አስተምህሮ ለመቀየጥ የተደረገ ሙከራ እንጂ ከርስቲያናዊ ልምምድም አይደለም። ምናልባት ጸሎቱ ውጤት ያስገኘ መስሎ ቢታይ እንኳ በኢጋጣሚ እንጂ እግዚአብሔር ስለ ተቀበለው ላይሆን ይችላል!

ለመሆኑ የምናገባውን ሰው ከመተዋወቃችን በፊት ይህንን ያህል እና ውቀቀለን ማለት ነው? ከመገናኘታችን በፊት ይህ ዐይነቱን ዝርዝር ከየት እና ገኛለን? ለዚህ ለዚህም እርጥቡን ጭቃ እግዚአብሔር ቢሰጠንና የምንፈልገውን ሰው እንደኛው እኛው ጠፍጥፈን እንድንሠራ ቢፈቅድልን አይቻልም?

ይህ ታሪክ እንደ መመሪያ ከተወሰደም ችግር ያመጣል። የአንዳንድ ሰባኪዎችም ችግር ይኸው ነው። አንዲት ነጠላ ምሳሌ ወይም በኢጋጣሚ የተከሰተ ነገር ይወስዱና አጠቃላይ መመሪያ ማድረግ ያምራችዋል፤ መንገደ ብዙ ውን እግዚአብሔር በአንድ መንገድ ይወስኑታል። ጌታ ኢየሱስ ጭቃ ቀብቶ ፈውሷል (ዮሐ. 9፡1-7)፤ ቃል ብቻ ተናግሮ ፈውሷል (ማቴ. 8፡5-13)፤ እየዳሰሰ ፈውሷል (ማቴ. 8፡1-3)፤ እየዳሰሰትም ፈውሷል (ሉቃስ 8፡43-45)። አሠራሩ ልዩ ልዩ ነው። በነጠላ ተሞክሮዎች ላይ የተመሠረቱ ትምህርቶች ለማሳትና ለማሳሳት የተጋለጡ መሆናቸውን ማወቅም ይጠቅማል።

ትዳርን አንዳንዶች ሥጋዊ ብቻ ያደርጉታል፤ ሐዋርያው ጳውሎስ የተናገረውን ይረሱታል። ሌሎች ደግሞ ጉዳዩን በሙሉ መንፈሳዊ ያደርጉትና ያወሳሰቡታል። ስለዚህ በትዳራችን እኛ ለራሳችን ደስታ ማግኘታችን እምብዛም አስፈላጊ አይመስላቸውም። ትዳር ግን ሥጋዊም መንፈሳዊም ነው፤ ለእኛም ለእግዚአብሔርም ጥቅም ነው።

ሆኖም ጋብቻ ሲጠቀስ፤ ማነው የሚመርጠው? ከሚለው ጀምሮ ነው እንደ ሜዳ አኸያ የተዘገውረገረ ሐሳብ መነሣት የሚጀምረው። ጀርመናዊው የነገረ መለኮት ሰው ቦንሆፈር ፍቅር ሲይዘው እንደተናገረው፤

የትዳር ጓደኛን የመምረጥ ነጻነት በእምሳሉ ከፈጠረን ከእግዚአብሔር የተሰጠን ስጦታ ነው። ለምድራዊ ተድላና ደስታ ያለን ፍላጎትም ከእግዚአብሔር ተደብቀን ሰርቀን የምናመጣው ነገር ሳይሆን፤ እንድንፈልገው እግዚአብሔርም የሚሻው ነገር ነው። ይህ ጉዳይ እኛን ብቻ የሚመለከት አድርገን በማሰብ ከእርሱ ለመደበቅ በመሞከርም ሆነ በሃይማኖተኝነት ስም የፍላጎታችንን ሐልውና በመካድ ይህንን የሕይወት ከፍልና ጋብቻ ከእግዚአብሔር ልንዘገለው አይገባም።

ዴሪክ ፕሪንስ የተባሉት ዕውቅ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ የትዳር ጓደኛን የሚመርጥልን እግዚአብሔር እንደ ሆነ በአጽንኦት ያስተምራሉ። የመጀመሪያ ሚስታቸውን እግዚአብሔር ነበር የመረጠላቸው። እኚህ ሚስታቸው ሲሞቱባቸው ደግሞ ባልገመቱት መንገድ እጃቸውን ይዞ ሁለተኛ ሚስት የሰጣቸውም እግዚአብሔር እንደ ሆነ ይናገራሉ። ስለዚህ ከራሳቸው ሕይወትና የአዳምና ሔዋንን ትዳር በማስተንተን “God is a Match Maker” በሚለው መጽሐፋቸው የእግዚአብሔርን መራጭነት ያስተምራሉ። ነጥብ በነጥብ ካስቀመጡት መዘርዘር ውስጥ ቀዳሚዎቹ 5 ነጥቦች እነዚህ ናቸው፤

1. በሰው ታሪክ መጀመሪያ ላይ ጋብቻን የጀመረው ራሱ እግዚአብሔር ነው። ይህን በማቀድ ውስጥ ሰው አንዳችም አስተዋጽኦ አላደረገም። ያለ መለኮታዊ መገለጥ ሰው ጋብቻን የሕይወቱ (የኑሮው) አካል ሊያደርገው ይቅርና ሊያስተውለው እንኳ አይችልም።
2. አዳም ማግባት እንዳለበት ውሳኔው የመጣው ከእግዚአብሔር እንጂ ከአዳም አልነበረም።
3. ሰው (አዳም) ምን ዐይነት ረዳት እንደሚያስፈልገው ያወቀው እግዚአብሔር ነው፤ አዳም አይደለም።
4. ሴቷን ለወንዱ ያዘጋጃትም እግዚአብሔር ነው።
5. ሴቷን ወደ ወንዱ ያመጣትም እግዚአብሔር ነው። ወንዱ እርሷን ለማግኘት ፍለጋ ማካሄድ አላስፈለገውም።

ዶ/ር ማይልስ ደግሞ በዚህ አይስማሙም፡፡ “እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር ያቀራረበናል፤ መምረጥ ግን የእኛ ድርሻ ነው” ይላሉ፡፡ እግዚአብሔር ሔዋንን ወደ አዳም ያመጣት ለሚስትነት ቢሆንም፤ እርሳቸውም ሐሳባቸውን ለማስረዳት ከአዳምና ሔዋን ሕይወት ነው የሚንደረደሩት፡፡

የእግዚአብሔር ጎሳፊነት ሴቲቱን ወደ ወንዱ ማቅረብ ብቻ መሆኑን ማስተዋል ጠቃሚ ነው፡፡ ለአዳም እግዚአብሔር አልመረጠ ለትም፡፡ እርሷን ወደ አዳም በማቅረብ ላይ ብቻ ራሱን ገድቦ የሰውን የመምረጥ ችሎታ አከብሮአል፡፡ አዳምም ያን ውሳኔ ለራሱ ወሰነ፡፡ መረጣት፡፡ ዛሬም እንዲሁ ነው፤ እግዚአብሔር የትዳር ጓደኛ አይመርጥላችሁም፡፡ ይህንን ካደረገ የመምረጥ መብታችሁን መጣስ ይሆንበታል፡፡

እግዚአብሔር የትዳር ጓደኛ ከመረጠላችሁ፤ የመምረጥ መብታችሁን መጣስ ብቻ ሳይሆን፤ ለግንኙነታችሁ ጎሳፊነት መውሰዱም ይሆናል፡፡ ስለዚህ ግንኙነታችሁ፤ ስኬታማ ካልሆነ በእግዚአብሔር ልታሳብቡ ነው ማለት ነው፡፡ ይህ ወሳኝ ነገር ነው፤ ምክንያቱም በዚህች ፕላኔት ላይ እግዚአብሔር ለእነርሱ አንድ ሰው ፈጥሮ ስለ ማስቀመጡ የተሳሳተ አመለካከት ያላቸው በርካታ ግለ ሰዎችን በማማከር አገልግቦ ዐውቃለሁና፡፡

የትዳር ጓደኛን በተመለከተ ሕይወት ወደ እናንተ ካቀረባቸው ግለ ሰዎች መካከል የሚሆናችሁን የመምረጥ መብትና ችሎታ (ብቃት) እንዳላችሁ መረዳት አለባችሁ፡፡ የእግዚአብሔርን ቃል፤ ጥበብና ይህንን ምርጫ ለማካሄድ የሚያግዛችሁን ጠባይ ብትጠቀሙም ባትጠቀሙም ምርጫችሁ የሚያስከትለውን ውጤት ሙሉ ጎሳፊነት መቀበል አለባችሁ፡፡ ሆኖም ጉዳዩን ከልክ በላይ፤ “አታመናፍሱት” (መንፈሳዊ አታድርጉት)፡፡ ማቀራረብ የእግዚአብሔር ጎሳፊነት ሲሆን፤ የትዳር ጓደኛችሁን መምረጥ ግን የእናንተ ጎሳፊነት ነው፡፡ የመንፈስ ቅዱስን አገዛ መተማመን ትችላላችሁ፤ የመምረጥ ጎሳፊነታችሁን ወደ እርሱ ለማዛወር ግን አትሞክሩ፡፡

ዶ/ር ማይልስ ሐሳባቸውን ለማስረዳት ከአዳምና ከሔዋን ሕይወት የነበረባቸው አይመስለኝም፡፡ እግዚአብሔር ሔዋንን የፈጠራትም ሆነ ወደ አዳም ያመጣት ለሚስትነት መሆኑ ግልጽ ነው፡፡ ዶ/ር ማይልስ ይህንን መቀበል አልፈለጉም፡፡ እርሳቸው እንደሚሉት፤ አዳም የመምረጥ ዕድል ከነበረው ማንን ከማን አወዳድሮ ነው የሚመርጠው? ለመሆኑስ፤ አዳም ሔዋንን በሚስትነት ከመቀበል በቀር ሌላ አማራጭ ነበረው ወይ? ብለን ብንጠይቅ

ምላሻቸው ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት አልቻልንም፡፡ ምናልባት ትኩረት ያደረጉት፤ የራሳችን ምርጫ በእኛው እጅ እንጂ በእግዚአብሔር እጅ ውስጥ እንዳልሆነ መናገሩ ላይ ይመስለኛል፡፡ የአዳም ሕይወት ለዚህ ማስረጃ መሆን ባይችልም፤ ዶ/ር ማይልስ ግን በማስረጃነት ይጠቀሙበታል፡፡ እኚህ ሰው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ የሌላቸው ሌሎች አስደንጋጭ አስተምህሮዎችም እንዳሏቸው ይታወቃል፡፡

ችግሩ እዚህ ላይ ነው፤ የተለያዩ ሰዎች የተለያዩ ትምህርት ያስተምራሉ፤ ሚዛናዊነት የሚፈለገው ለዚህ ነው፡፡ ስለ ጋብቻ የምንሰማቸው ነገሮች አብዛኛውን ጊዜ ተቃራኒና እርስ በእርስ የሚጣረሱ ናቸው፡፡ የዚህም ጽሑፍ ዓላማ አቋራጭ መንገድና ግልጽ መመሪያ (manual) ለማቅረብ አይደለም፡፡ ለነገሩ ሰው ለመርሕ እንጂ ለደረቅ መመሪያ ለምን ይጨነቃል? ታዲያ እርስ በርሳቸው እንዲህ በተጠላለፉና በሚጋጩ መንገዶች መካከል የራሱን መንገድ ፈልጎ ማግኘት አይከብድም?

ምን ይሄ ብቻ? “እንደ አዳም ብትተኙ ሚስት ታገኛላችሁ” ብለው የሚሰብኩንም አሉ፤ ሞኛቸውን ይፈልጉ! እንኳን ተኝተን ነቅተንም በሆነልን! (“በግ በመፍዘዙ ታረደ” ይላሉ እንቶቹ)፡፡ ስንት ከብርሃን የፈጠነ ጭልፊት ባለበት መኝታ? የመኝታ ጊዜ ዐልፏል፡፡ ሴቶች ነፍስ (ሕይወት) ያለው ወንድ ይወዳሉ፤ ሕይወት ያለው ደግሞ ይንቀሳቀሳል፡፡

እኛ እንደ ይስሐቅ፤ ወላጆቻችን ደግሞ እንደ አብርሃም ሆነው የትዳር ጓደኛ እንዲመርጡልን (arranged marriage) የሚያስቡም ሞልተዋል፤ ይህም ዘመን ዐልፎበታል፡፡ እንደ ያዕቆብ ሚስት ፍለጋ ለባርነት ራሳችንን በመስጠት ውድ ዋጋ እንዳንከፍልም በገበያው ላይ “አቅርቦቱ” ስለ በዛ የምንከፍለው ዋጋ እየቀነሰ ነው (ምናልባት ዕድሜ ከሰጠን ይከፈለንም ይሆናል!)፡፡

ከዚህ ሁሉ ጭንቀት ሴቶች ቢጠይቁ (ቢመርጡ) ምናለበት? በሴት ስም ከተሰየሙት ሁለት የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ውስጥ የሩትን ታሪክ ስናነብ ለዚህ የሚሆን ድጋፍ እናገኛለን፡፡ ሩት ማንነቷን ካስረዳችው በኋላ፤ “የትዳር ጓደኛዬ እንድትሆን አፈልጋለሁ” በማለት በዴዝን እንደ ጠየቀችው ተነግሯል (ሩት 3፡9 - የ1980 ትርጉም)፡፡ (“እስቲ ልጻልይበት፤ ላሰብበት...” የማለት ወግ ብናይ እኛስ ይጠላብናል እንዴ?)

አንድ ጊዜ ተሰብስብን ስንጨዋውት እንዲት ጓደኛችን የነገረችንን ልንገራችሁ፡፡ የወደደችውን ወንድ መጀመሪያ፤ “ጓደኛ አለችህ?” ብላ ጠየቀችው፤ እንደሌላችው ነገራት፡፡ “አብረን ብንሆን ደስ ይለኛል” አላችው ወዲያውኑ፡፡ ሆኖም ይህ ጉዳይ ከባድ ጥንቃቄ ይፈልጋል፡፡ እዚያው መካላችን ከነበሩ ወን

ዶች በርካቶቹ፤ “ሴቶቹ ሲጠይቁን ቀርቶ፤ እኛ ጠይቀን ቶሎ ‘እሺ’ ሲሉን እንኳ ዋጋቸው ይቀራብናል” የሚሉ ተገኝተዋል። እነዚህ ናቸው የወንዶችን ጣር የሚያበዙት (የሥራቸውን ይስጣቸው!)።

አንዳንድ ወንድ ይህን መቀበል ስለሚከብደው (ሽንፈት ስለሚመስለው) ሴቶችን ከባድ ዋጋ ሊያስከፍላቸው ይችላልና ሴቶች ወንድን ከመጠየቅ ቢታቀቡ ይመረጣል። ወይም ወንዱ ስለዚህ ጉዳይ ያለውን የአረዳድና የአስተሳሰብ ልክ አስቀድመው መሰለል አለባቸው፤ ብዙም የሚያስኬድ ግን አይመስልም (እስቲ እግዜር ያሳያችሁ፤ በአበሻነት ላይ “የእኛ አገር” ክርስትና!)።

ወንዶች ትዳርን ስናስብ ትልቁ ጥያቄያችን ምርጫ ነው፤ ከምርጫ መሸሽ አንችልም (ምርጫ ደግሞ ችግር አያጣውም አይደል?)። አንድ ወገን ያሉ፤ “ዋናው ውጫዊ ውበት፤ ቁመናና ገጽታ ነው። ውስጣዊውን ማንነትና ጠባይ፤ መንፈሳዊነትና አቋም ቀስ ብለን፤ ጊዜ ወስደን እናበጀዋለን” ይላሉ። አንዳንዶቹም የራሷ ማንነት ያላትን ሳይሆን፤ ባዶ ወረቀት የሆነች ሴት ተሰጥታቸው የፈለጉትን እንደሚጽፋባት ነው የሚያስበት። አራስ ልጅ ካላገቡ በቀር ይህ በውኑ ዓለም መቼም ቢሆን የማይከሰት ቅዠት ነው፤ ለወንድነት ያልተገባ ዋጋ መስጠትም ይመስላል።

በሌላ ጉን የሚገኙት ደግሞ፤ “ዋናው ውበት ውስጣዊ ነው። ውጫዊ ውግ ለጥሩ ትዳር ዋስትና አይሆንም” ይላሉ። “ውበት ሐሰት ነው፤ ደም ግባ ትም ከንቱ ነው” (ምሳሌ 31፡31) የሚለውን መሳይ ጥቅሶች ይጠቃቅሳሉ። አንደ እነዚህኞቹ ከሆነ፤ ትዳርን ያህል ከቡር ነገር በማንኛውም ከፉ አጋጣሚ ሊጠፋና ሊበላሽ በሚችል ውጫዊ ሁኔታ ላይ ማሳረፍ ተገቢ አይሆንም። በዚህም ላይ “ቁንጆ ሴቶች ቅብጥብቅ ይሆናሉ፤ ከነገሮችም ሁሉ በላይ በውበታቸው ላይ ትኩረት ያደርጋሉ፤ ፈላጊያቸውም ብዙ ስለሆነ ውድ ናቸው” በማለት ይናገሩባቸዋል። ሴቶቹም ቢሆኑ፤ “መልኩን ስጠኝ እንጂ፤ ሞያውን ከጉራ ሴት እማራለሁ” ብላ የጸለየችውን ሴት ይመስላሉ።

ለአእምሮዋ ቦታ ሳይሰጡ ውጫዊ ውበትን ብቻ በማየት ሚስት መምረጥ አሥጊ ይመስላል። ወደ ፊት ወገቧ ሲሰፋ፤ ጠጉሯ ሲሸብትና ሲሳሳ እንዴት ነው አቶ ባል በእርሷ የሚደሰተው? ዋጋ የሰጣቸው ነገሮች ሁሉ እያረጁና እየወደቁ ነዋ! ጡቶቿ ሲወድቁስ፤ “[በ]ጡትዋ ሁልጊዜ ታርካህ፤ በፍቅርዋም ሁልጊዜ ጥገብ” (ምሳሌ 5፡19) የተባለው ቃል እንዴት ነው የሚፈጸመው? ስለዚህ ከውጫዊ ነገር በዘለለ ለውስጣዊ ውበት፤ በተለይም ለአእምሮ ቦታ መስጠት ብልሃነት ነው። ባለአእምሮ ሴት ማግባት፤ በብዙ መሠረታዊ ውሳኔዎች ላይ በሳል አማካሪ ከጎን አድርጎ መኖር በመሆኑ ከሁሉ የተሻለ ነው። ሁልጊዜም ደስ ለመሰኘት ይጠቅማል።

ሆኖም ሴቶች ለውበታቸው የሚሰጡት ትኩረትም ቀላል አይደለም። ስለዚህ በየጊዜው “ቁንጆ ነሽ” እንዲባሉ ይፈልጋሉ። በተጨማሪም የእነርሱ የሆነ ወንድ የሌላ ሴት ቁንጅና ሲያደንቅ ከሰሙ ጉድ ይፈላል። በተለይ ተናጋሪው ሰው ተሳስቶ ከእርሷ ጋር ሊያነጻጽራት ከሞከረ ... (እኔ የለሁበትም!)። የራሱ ናትና ከሁሉ እንደምትበልጥበት ማወቅ አለበት።

ታዲያ ምን ተሻለ? Hardware ይሻለናል Software? ሁለቱን የምታሟላ ከተገኘችሁ፤ “እስይ ስለቴ ሰመረ” በማለት እየዘመሩ መጠቃለል ነው። እዚህ ጋ መስተዋል ያለበት ነገር ትዳር የዕድሜ ሙሉ ስምምነት መሆኑ ነው። ዛሬ የወደድነውን ነገር ዕድሜያችንን ሙሉ እየወደድን ለመቀጠል ስለምንወስን በውጫዊ ነገር ላይ ብቻ መመሥረት ምን ያህል ያስኬዳል? ውበት እንደ መነሻ መስህብ ብቻ ቢታይ የሚሻል ይመስላል። አስደናቂ ነው ያላችሁትን ውበት ቀረብ ብላችሁ ስታዩት እንከን አታጡበትም፤ ከርቀት እንከን የለሽ ቢመስልም ጠጋ ስትሉ ብዙ ጉድለት ተሸክሞ ታገኙታላችሁ። በዚህም ላይ ውበትን ሐሰሳ ከፊት ዐይንና አፍንጫ፤ ከኋላ ደግሞ ሌላ ነገር ስናይ ከከረምን ዐይናችን ተንከራታች ሆኖ መቅረቱ ነው።

ትኩስ ጎረምሳ ሳለሁ የገጠመኝ ነው፤ የሞላ ታክሲ ውስጥ ሆነን ስንጓዝ ከውጪ አንዲት ቁንጆ ታክሲውን ለማስቆም ምልክት ትሰጣለች። የታክሲው ረዳት ሊጭናት ፈልጎ ሹፌሩ ታክሲውን እንዲያቆም ጠየቀው። ሹፌሩ ግን ከፊቱ ትራፊክ ፖሊስ ሊያጋጥመው እንደሚችል ስለ ፈራ፤ “ሞልቷል እኮ፤ መከሰስ ፈልገሃል” በማለት አስጠነቀቀው። “አታያትም እንዴ እንዴት እንደምታምር! ይቺንስ እከሰስባታለሁ!” አለ ረዳቱ። ሁላችንም ዞር ብለን እየናትና በንግግ ግሩ ሣቅን፤ ሹፌሩን ግን ተቀየምነው (“ቢጭናት ምናለበት! ይከሰሳ!” እያልኩ ሳስብ የነበርኩት እኔ ብቻ ነበርኩ እንዴ?)።

ትምህርት ቤትና መሥሪያ ቤት አካባቢ የማውቃቸው “ቁንጆ የማያልፉ” በርካታ ወንዶች ነበሩ። ሁሌም የተለያዩ ቁንጆ ቁንጆ ሴቶችን ይዘው ነው የሚታዩት (አገሪቷስ የቁንጆዎች አገር አይደለች?)። ከእነዚህ ወንዶች መካከል ወደ ትዳር ውሳኔ የመጡቱ አንዳቸውም ቁንጆ ሴት አላገቡም። ለብዙዎቻችን ጥያቄ ነበር። እነርሱ ግን፤ ትዳር በመልክ ቁንጅና እንደማይመሠረትና እንዲያውም ውበት ለትዳር ይህ ነው የሚባል አስተዋጽኦ እንደሌለው በየጩዋታው ይናገራሉ። ትዳር ከውበት ያለፈ ብዙ ነገር የሚጠይቅ ተቋም ነው።

ቁንጆ ማየት ደስ ይላል። ሆኖም ውበትን መፍራት የምን “ፎቢያ” እንደሚባል ባላውቅም፤ በጣም ጥቂት ወንዶች ቁንጆ ሴትን ማግባት ይፈራሉ።

አንድ ወቅት አንዱ ጐረምሳ በርቀት የሚያውቃትን ቁንጆ እንዲያግባቡት በጓደኞቹ በኩል በእጅ በእግር ገብቶ ተዋወቃትና ራት ጋበዛት። በቅርቡት ሲያያት በጣም ታምራለች። ምንም ጣጣ ሳያበዛ የዚያኑ ቀን የልቡን ነገራት፤ “አሁን እንደማይሸ ከሆነ በጣም ታምሪያለሽና ይቅርብኝ። ከዛሬ በኋላ ባንገናኝ ይሻላል” በማለት ራሱን ከውድድሩ አሰናበተ።

ቁንጆዎችን ብቻ የሚያሳድዱ ወንዶች ደግሞ ለሰው የሚኖሩ ይመስላል። “አቤት ሚስቱ ስታምር!” እንዲባል ብቻ የሚፈልግ ወንድ ሞልቷል። አንዳንድ አስተያየት ሰጭዎች ደግሞ ውጫዊውን ውበት ብቻ በማየት፤ “ትበዛ በታለች (ይበዛባታል)” ማለት ይወዳሉ። እንዲህ የተባለ ወንድ ደግሞ ከእርሱ ወስደው ለሌላ የሚሰጡበት እየመሰለው ሚስቱን ከቤት እንዳትወጣ ለማድረግ ይደክማል። ቢሆንለት መላ አካሏን በ“ሂጃብ” ተሸፋፍና ብትኖር ይመርጣል። ታዲያ ይህ ሰው “ሚስት አገባ” ነው የሚባለው፤ ወይስ ቤቱ ሴት አስቀመጠ?

አንዳንዶቹ ደግሞ እነርሱ የወደዱትንና የተቀበሏትን ሴት ሁሉም ጓደኞቻቸው “ቁንጆ ናት” ብለው ካላረጋገጡላቸው ይጨነቃሉ። ከራሳቸው ምርጫ ይልቅ የጓደኞቻቸውን አስተያየት ያምናሉ። በዚህ ነገር የተቸገረ ሰው የገጠመው ወዳጅ፤ “በማኅበር ነው እንዴ የምታገቧት?” በማለት ጠይቋል።

ስለ ውበት ሲነሣ፤ “ዋናው ‘ስታይል’ ነው” ባዮችም አይጠፉም። “ስታይል” ሲባል አለባበስን፤ አረማመድን፤ አነጋገርን፤ አሣሣን ... ያካትታል። ከእካል ጋር የሚስማማና እርስ በርሱ የተጣጣመ አለባበስ ለሚያዘወትሩ እንቶች አድናቆት ይቸራሉ። ልጅት “ስታይሊሽ” ከሆነች ሚዛን ትደፋባቸዋለች። ከሰውነት ጋር የሚስማማና የቀለም ምርጫው የተጣጣመ አለባበስ ለተመልካች ብቻ ሳይሆን ለራስም ጥሩ ስሜት ሳይፈጥር አይቀርም።

አዳም ከዚህ ሁሉ የምርጫ “ሥቃይ” ተገላግሏል። በጊዜው የነበረችው አንዲት ሴት ብቻ ስለነበረች ውበትን፤ አስተሳሰብንና ሞያን ተንተርሶ የማወዳደር የእኛ ዐይነት በረከተ-መርገም (blessing in disguise) አልገጠመውም። ያኔ ልብስ ይለበስ ስላልነበር የእግዚአብሔርን የእጅ ሥራ በቀጥታ ከማድነቅ በቀር አለባበስን የመገምገምም “ዕድል” አልነበረውም፤ ሁሉን ነገር እንደ ወረደ መመልከት ግን ይቻል ነበር።

ፍቅር ላይ የሚያተኩሩ ደግሞ አሉላችሁ፤ “ከተዋደድን ምንስ ብትሆን (ቢሆን) ምን ቸገረኝ?” ይላሉ፤ ፍቅር የትኛውንም መስፈርት ይሸራልና። ለእነዚህ ፍቅር እንደ “ጆከር” ነው። በሁሉ ቦታ ይገባል፤ ሁሉን ጉድለት ይሸፍናል፤ በሁሉም ነገር ይመነዘራል። ፍቅርን ካነሣን አይቀር ፍቅርና ዘፈን ምን እንደ ሚያያይዛቸው ብጠይቅ ደስ ይለኛል።

ቀድሞ አሠራቦት የነበረበት ቦታ አንዱ ፍቅር የያዘው ወጣት ቢሮ ውስጥ የፍቅር ዘፈን ካልተከፈተለት መሥራት አይችልም ነበር። በተለይ የአስቴርን ዘፈን ካልሰማ መቆሚያ መቀመጫ ነበር የሚያሳጣን፤ በዚህ ላይ ያለቅ ሳል። ዋናውን ስሙን ትተን፤ “ፍቅሩ” ብለን ነበር የምንጠራው። በመጨረሻ ግን ከሚወዳት ልጅ ጋር ተጣልቶ ተለያየ (አቤት እንዴት እንደ ተደሰት?)። ያኔ ከዘፈን ነጻ እንደምንወጣ ነበር ያሰብነው። ሆኖም፤

አሁን መጣ ቀረ የምለው የለ
የሚያናድደኝ የማናድደው፤
የሚያስቀይመኝ የማስቀይመው፤
ይቅርታ 'ሚለኝ ይቅርታ ምለው፤
ነጻ ነኝ!

የሚል ዘፈን ይዞብን መጣ።

ይህ አዚያ ብቻ ሳይሆን አዚህም አጋጥሞኛል። አንድ ክርስቲያን ወንድሜ ከሚወዳት ልጅ ጋር ለከሰዓት በኋላ ቀጠሮ ቢይዝም ገና በጠዋቱ መቁነጥነጥ ጀምሮታል። ስንት ሰዓት እንደ ሆነ ጠየቀኝ (እጁ ላይ ግን ሰዓት አሥሯል)። ከጠዋቱ ሁለት ሰዓት ከአምስት መሆኑን ነገርኩት። ትንሽ ቁየና፤ “አሁንስ?” አለኝ፤ “ከሰድስት” ብዬ መለስኩለት። በእርሱ ቤት ብዙ ቁይቶ መጠየቁ ነው። ልቡ እንደ ጥንቸል ይበራል፤ ሰዓቱ ግን እንደ ዔሊ ይንቀራፈፋል። ምን እየሠራ እንደሚቁይ ግራ ገብቶታል። “በእናትህ፤ የፍቅር መዝሙር የለም እንዴ?” ብሎ ድንገት ጠየቀኝ (የዚያን ቀን እርሱ ባይኖርልኝ ኖሮ “የዕለት ሣቂን” ላጣ ነበር!)።

እኛ ሰፈር እንቶቻችን የሚዘምሯቸው፤ “ናልኝ የእኔ ፍቅር፤ ናልኝ የእኔ ጌታ” የሚሉ ዐይነት መዝሙሮች ብቻ ናቸው ያሉት። አንዳንዶቹ መዝሙሮች ማ “ኢየሱስ” የሚል ቃል ስለሌላቸው “እወድሃለሁ” የሚሉት ማንን እንደ ሆነ እጅግ ግራ ያጋባል።

ፍቅር ለትዳር ወሳኝ ቅመም ቢሆንም፤ ከእለምሮ ጋር ግን መፋታት የለበትም። ሰዎች ነገና ስናፈቅርም መዝነን ነው፤ ያ ሰው የሚወደድለት ነገር ያለው በመሆኑ ለእኛ እንደሚሆን በማሰብ ነው። አንዳንዴ የፍቅርን ሽንጋይ ነት ያዩ ሌሎች ወገኖች ግን ፍቅር ላይ ብቻ ተማምኖ ትዳር መመሥረትን ይቃወማሉ። እስቲ፤ “ፍቅር ወደ ትዳር መምራት አለበት” በማለት ለሚያሳስባት ፍቅረኛዋ አንዲት እገት ከጻፈችለት ማስታወሻ ላይ ጥቂት እንቃርም፤

ፍቅር ወደ ጋብቻ የሚያደርስ ድልድይ ነው? ነው ወይ? ፍቅርኮ የጠቆረውን አፍዝዞ፤ የቆሸሸውን ንጹሕ አርጎ የሚያሳይ ሰፊ መነፅር ነው። ፍቅር ጥላቻን ከልሎ፤ ጉድለትን ሞልቶ፤ ሽፋ ፍኖና አሳምር የሚያቀርብ ውሽታምና ደላይ መጽሐፍ ነው።

ፍቅር ዳስሶ ብቻ የሚገምት በትክክል የማያይ ሽማግሌ ነው። ፍቅር እውነት ሊሆን ይችላል፤ ፈጽሞ ግን እውነተኛ አይደለም። ድልድይም ከሆነ ሩቁን ቅርብ፤ ጥልቁን ባሕር ትንሽ ኩሬ አድርጎ የሚያሳይ ከፋተኛ ድልድይ ነው። እና ፍቅርን አምኖ ሰው ወደ ጋብቻ ይሂድ? እውነት ለመናገር ሰው ወደ ጋብቻ ለመሄድ አለምር በተባለ ሌላ ድልድይ ቢሄድ ገደሉ እንዴት ስምጥ፤ ባሕሩም እንዴት ሰፊ እንደ ሆነ መረዳት ይቻላል።

ጋብቻና ፍቅር ለየቅል ናቸው። ራሱን ስለ ሌላው መሥዋዕት የሚያደርግ ሰው ቀስ እያለም ቢሆን የአንድን ሰው ልብ ማግኘቱ አይቀርም። ያኔ ፍቅር በሚባለው ጊዜያዊና ተወዛዋሽ ማገር ምትክ፤ መዋሐድ የተባለ ብርቱና ጠንካራ ምስላ ይተክላል። በእንደዚህ ዐይነት ሕይወት ውስጥ ጸጸት የለም። ጸጸት የሚኖረው ፍቅር ባለበት ቦታ ብቻ ነው።⁶

ትዳር በፍቅር ላይ መመሥረት ያለበት መሆኑ እውነት ነው። ምክንያቱም፤ ፊታውራሪ ተክለ ሐዋርያት እንደሚናገሩት፤

ፍቅር ጎይለኛ ሠንሠለት ነው። በብርቱ ያስተሳሰራል። ፍቅር በሌለበት ስፍራ ቁም ነገር አይበቅልም። ፍቅር የሌለበት ስፍራ እንደ ጭንጫ መሬት ነው። ፍቅር የሌለበት ልብ በበረዶ እንደ ተሞላ ማሰር ነው።⁷

ሆኖም ፍቅር ስሜታዊነት አያጣውምና ብዙ ጊዜ ውሳኔ ሲያዘባ እንመለከታለን። ስለዚህ ስናፈቅር ዐይናችንን ጨፍነን መሆን የለበትም። ማየት፤ ማመዛዘን፤ መመዘን፤ ዋጋን መተመን ያስፈልጋል። ፍቅር ውሳኔም ነውና በስሜት ብቻ ባንመራም፤ ስሜታችንንም ማዳመጥ አለብን። ስሜት አለቃ መሆን ባይኖርበትም፤ ችላ መባልም የለበትም።

ተመሳሳዮቹውን አሳድደው የሚጠብቁም አሉ። “ባልና ሚስት ከአንድ ባሕር ይቀዳሉ” ሲባል ሰምተው ይመስለኛል። በኒውተን ሕግ መሠረት ካየነው ግን፤ “ተመሳሳዮች ይገፋፋሉ፤ ተቃራኒዎች ይሳሳባሉ”። ስለዚህ ቶሎ ቢሰለጉቹ አይገርምም። ሰው በሁሉ ነገር ራሱን የምትመስል ሴት አግኝቶ ምን ዐይነት ጣዕም ያለው ኖሮ ሊኖር ነው? “ከአንድ ምንጭ” የሚል ግጥም እነሆ!

“ባልና ሚስት ከአንድ ባሕር ይቀዳሉ” ብሎ ተመሳሰሎን ወገዶ

ልዩነት አጥፋሎ

እኔ ካለሁበት

ጨው አልባ ባሕር ላይ

እሱም ተጨልፎ፤

እንኖረው ጀመር

ጣዕም ያጣ ሕይወት

በማር አልባ ቀፎ!⁸

በሁሉ ነገር ከራሱ ጋር የምትመሳሰል ሴት ለማግባት የሚፈልግ ሰው በእኔ አተያይ ራሱን ለማግባት የሚፈልግን ሰው ይመስላል። ስለዚህ እንዲህ ዐይነት ሰው ሚስት ከማግባቱ በፊት ራሱን ከመፍታት መጀመር አለበት።

ተቃራኒያቸውን የሚያስሱም አጋጥመውኛል። “እኔ ወንድ እርሷ ሴት፤ እኔ የመድረክ ሰው እርሷ ደግሞ የጓዳ፤ እኔ አንባቢ ስሆን፤ እርሷ ጸሎተኛ ናት” ብሎ ተናግሯል አንድ ሰባኪ። የእኔ ዐይነት ዝርከርከም ጠንቃቃ ሴት ቢያገኝ አይጠላም። ገንዘብ በታች ከ“ቋጣሪ”ዋ ጋር፤ ተናጋሪው ከዝምተኛዋ ጋር ቢጋጠም ውበት ይኖረው ይሆናል። በመሠረታዊ ነገሮች ላይ እንኳ መመሳሰል ሳይኖር፤ በሁሉ ነገር ተቃራኒ ከሆኑ ግን ትዳር ድካም ይሆናል። አንዱ የሚገነባ ውን ሌላው እያፈረሰ እንዴት ይዘለቃል?

ብቻ ሂደቱ አድካሚ ነው። መግቢያችን ላይ እንዳየነው ጸሎት ዐይነት ሁሉን በነጥብ በነጥብ ለማስቀመጥ እንሞክር ብንል የሚሆን አይደለም። ከዚህ ይልቅ ሕይወት ወደምትመራን እየተከተልን እግዚአብሔር ከሚያቀራርበን ሰዎች መካከል የእኛን ሰው ዐይናችንን ከፍተን መፈለግ ይበጃል፤ ስሌቱን ግን መተው ሳይሻል አይቀርም።

በተጨማሪም “ስጥቶ መቀበል” ጥሩ ስለ መሆኑ ብዙ ሰምተናል ብዬ አስባለሁ። ሆኖም “ስጥቶ መቀበል” ከሚለው ይልቅ ብዙዎቻችን “ተቀብሎ መስጠት”ን ነው የምንመርጠው። “ጌታ ሆይ ጥሩ ሚስት (ባል) ስጠኝ” ብለን እንጸልይ የለ? ከዚህም ይልቅ፤ “ጌታ ሆይ ጥሩ ሚስት (ባል) አድርገኝ” ማለት ሳይሻል አይቀርም። ምክንያቱም ለትዳር ጓደኞቻችን አስቸጋሪነት የእኛም አስተዋጾ ይኖርበታልና፤ ከፋትም እኮ ተባባሪ ይፈልጋል!

አምሳ እግር ለተባለ የትል ዐይነት፤ “ለመሆኑ ስትራመድ የትኛውን እግር ህን ታስቀድማለህ? ከዚያስ? እነዚህን ሁሉ እግሮችህን በምን ቅደም ተከተል ነው የምትጠቀማቸው?” የሚል ጥያቄ ቀረበለት ይባላል። አምሳ እግሩም

ሲጓዝ የትኛውን እግሩን አስቀድሞ የትኛውን እንደሚያስከትል እያሰበ ለመጓዝ ሞከረ፤ እቃተው። ደጋግሞ ቢሞክርም እግሮቹ እየተጠላለፉበት ከመውደቅ በቀር መራመድ አልቻለም። ከብዙ ሙከራ በኋላ በሰላም ለመጓዝ የበቃው የእግሮቹን ቅደም ተከተል ማሰላሰሉን ትቶ በነጻነት መራመድ በመጀመሩ ነበር። የአካሄዱን ቀመር ማወቅ አልቻለም፤ ካሰበውና ካለመው ቦታ መድረስ ግን ችሏል። ተግባባን?

እኔም የቀናኝ እንዲህ ነው!

ማስታወሻ

1. Dr. Paul Yonggi Cho, *The Fourth Dimension: The Key to Putting Your Faith to Work for Successful Life* (Plainfield, New Jersey: Logos International, 1979), 18-22.
2. Eric Metaxas, *Bonhoeffer - Pastor, Martyr, Prophet, Spy: A Righteous Gentile Vs. The Third Reich* (Tennessee: Thomas Nelson, 2010), 457.
3. Derek Prince, *God Is a Matchmaker: Let Him Choose!* (UK, Derek Prince Ministries, 1986), 48-49.
4. Myles Munroe, *Single, Married, Separated and Life After Divorce* (Shippensburg, PA: Destiny Image Publishers, 1992), 13-14.
5. ይህን ለመረዳት ስለ ጸሎት የጻፉትን መጽሐፍ ማንበብ በቂ ነው። በዚያ መጽሐፍ የምድር ባለቤት ሰው እንደ ሆነና እግዚአብሔር እንኳ በሰው ሳይጋበዝና ሰው ሳይጠራው ወደ ምድር ከመጣ ሕገ ወጥ እንደ ሆነ ይፈቀዳል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ምድርና ሞላዋ የእግዚአብሔር መሆኗን ብቻ ሳይሆን፤ ሰዎችን አስቀድሞ ለሥራው የሚጠራውና የሚጋብዘው እርሱው መሆኑን ያስተምረናል።
6. በጸሐፊዋና በተጻፈለት ሰው ሙሉ ፈቃድ የተካተተ።
7. ፊታውራሪ ተክለ ሐቀርያት ተክለ ማርያም፤ *አቶባዮግራፊ (የሕይወቴ ታሪክ)* (አዲስ አበባ፣ አኦዩ ፕሬስ፣ 1999 ዓ.ም) ገጽ 131።
8. ሜርን ጌትነት፤ *ዙረት* (አዲስ አበባ፣ 2002 ዓ.ም) ገጽ 55።

የንጽሕና ዋጋ

ሁለት ፍቅረኛዎችን አንውሰድ። እነዚህ ፍቅረኞች እጅግ ይዋደዳሉ። ከተቻለ ያላቸውን ክፍት ጊዜ ተጠቅመው፤ ካልተቻለም ትርፍ ጊዜ ፈጥረው አብረው ያሳልፋሉ፤ አብረው ይዝናናሉ፤ ሲነማና ቴሌትር ይመለከታሉ። አንድ ቦታ ለሰዓታት ተቀምጠው ያለ መሰልቸት ዐይን ለዐይን እየተያዩ ያወራሉ።

ይህ በጋራ የሚያሳልፉት ጊዜ ለእነርሱ ሥቃይም ነው፤ የሥጋ ፈተናም ውስጥ ይከትታል። ሰዎች ሲፋቀሩ፤ አብረው ጊዜ ማሳለፍ ሲያበዙ፤ ፍቅርን መግለጽና መነካካቱ ሲጨምር ወሲብ የመፈጸም ውስጣዊ ግፊትም አብሮ ያድጋል። ስለዚህ በግጥሉት የሚወድቁበት ፈተና ይጨምራል። “እሺ ተገናኝተን ተጫወትን፤ ተነካካን፤ ከዚያስ ምን? ቀኑን ሙሉ እንዲሁ ዐይን ዐይኑን ሳየው ልዋል እንዴ? ...” በማለት ጠይቃለች አንዷ ስትጠየቅ።

እግዚአብሔር በጋብቻ በተሳሰሩ አንድ ወንድና አንዲት ሴት መካከል ብቻ እንዲፈጸም ያቀደው በሩክ ጥምረት ነው፤ ወሲብ። ስለዚህ እግዚአብሔርን ለማስደሰትና ፈቃዱን ለመፈጸም ከፈለጉ “ፍቅሩና ፍቅርተ” በሥቃይ ነው የሚኖሩት። በዚህ በኩል እግዚአብሔር አለ፤ በዚያ በኩል ከሚያፈቅሩት ሰው ጋር “ፍቅር የመሥራት” ብርቱ የነፍስ ረዥብ አለ። ሥቃይ ደግሞ የአንድ ቀን አይደለም፤ ፍቅረኛን ባሰቡ፤ ባዩ፤ በናፈቁና ባገኙ ቀጥሮ ይቀሰቀሳል። አፍቃሪ የእሳት ቋያ በጉያው ታቅፎ ነው የሚኖረው።

እነዚህ ወጣቶች ከነፍሳቸው ጉትጎታ ይልቅ እግዚአብሔርን አክብረው በዚህ ሥቃይ ውስጥ ሲያልፉ እግዚአብሔር ምን ይል ይሆን? ተፋቃሪዎቹ ብርቱ ፍላጎታቸውን እንደሚቃጠል መሥዋዕት ሲያቀርቡ እግዚአብሔር አይደሰትም? የነፍሳቸውን ጩኸት፤ የሥጋቸውን ጥያቄ እምቢ ብለው፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መከተላቸው የሚቃጠል መሥዋዕት ለእግዚአብሔር ማቅረብ አይደለም? ሥቃያቸው በፊቱ ዋጋ የለውም?

ለእግዚአብሔር የሚቃጠል መሥዋዕት ማቅረብ በብሉይ ኪዳን የተለመደ ሃይማኖታዊ ተግባር ወይም አምልኮ ነበር።

በአዲስ ኪዳንም ይህ መሥዋዕት የማቅረብ አካሄድ መልኩን (ቅርጹን) ቀየረ እንጂ ከነአካቴው አልቀረም። የምሥጋና መሥዋዕት እናቀርባለን፤ የምን

ወደውን ነገር ለእግዚአብሔር ስንል እንተዋለን፤ ጠቦት ባናቀርብም ራሳችንን፤ ሰውነታችንን፤ ነፍሳችንን መስዋዕት አድርገን እናቀርባለን።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ይህንኑ ነው የሚነግረን፤ “ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሕያው ቅዱስም መስዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ አለምናችኋለሁ፤ እርሱም ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው” (ሮሜ 12፡1)።

ፍቅር መስዋዕትነትን አዝልልና አሁንም ስለ ፍቅር ላንሣ። ልጅት እጅግ የምታፈቅረው ሰው ውጭ አገር ነው የሚኖረው። እንኳን ፈረንጅ አገር፤ ከፍለ አገር ሄዶ ለጥቂት ጊዜ መለያየት እንኳ ለአፍቃሪ ምን ዐይነት ጣር እንደሆነ ለማስረዳት አልሞከርም። አጠገብ ለአጠገብ ተቀምጦ መነፋፈቅም እንዳለ ካፈቀረ በቀር ማን ሊገባው ይችላል? ልጅቱ ነጋ ጠጣ ሐሳቧም፤ ጸሎቷም ልጁ ያለበት አገር ሄዶ ከእርሱ ጋር መኖር ነው። እርሱ እዚህ መምጣት አይችልም፤ ወይም አይፈልግም። ጊዜው ደግሞ ባለከንፍ ነው፤ ይበርራል። ሰው ከዐይን ሲርቅ ከልብም የመራቁ ሥጋት፤ ትስስራቸውን እንዳያላላው ትባባለች። ታዲያ ምን ታድርግ? ወደ እርሱ ለመሄድ የሞከረችበት ሕጋዊ መንገድ ሁሉ አልሳካ እያላት ተቸገረች። ምን ተሻላት?

በውሸት ወይም ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ ለመሄድ መሞከር ሌላው አማራጭ ነው፤ ይሳካላትም ይሆናል። በዚህም የዘመናት ሕመሟን፤ ጸሎቷን፤ ምኞቷንና ጥሟን ማርካት ትችላለች። የእግዚአብሔርን መንገድ ለመከተል ከቈረጠች የምትወደውን ሰው ማጣቷ አይቀሬ ነው፤ ያደረገችውም ይህንኑ ነው። የነፍሷን መሻት፤ ደስታዋን፤ ሕልሟን ለእግዚአብሔር መስዋዕት በማቅረቧም እግዚአብሔርን እንዳስደሰተች ታምናለች።

“ሕያው ... መስዋዕት”

በብሉይ ኪዳን መስዋዕት ሲቀርብ፤ እሳቱ ከመለኮሱ በፊት እንሰሳው ይታረዳል። ደሙም ሲፈስስ በደሙ ውስጥ ሕይወት አለና ሕይወቱ ይፈሰሳል። የሚታረደው እንስሳ የሚታረደውም፤ የሚቃጠለውም በነሐሱ መሠዊያ ላይ ሲሆን፤ መሠዊያው ደግሞ አራት ቀንዶች አሉት (ዘፀ. 27፡1-8፤ 38፡1-7)። እንስሳው እነዚህ ላይ ስለሚታሰር በሕይወት የማምለጥ ዕድል አይኖረውም። ስለዚህ ሐዋርያው ጳውሎስ፤ “ሕያው ... መስዋዕት” ሲል እኛም ሳንታረድ እንቀርባለን ብለን እንጠብቅ። “እናንተ ደግሞ ለጎጢአት እንደ ሞታችሁ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን ሆናችሁ ለእግዚአብሔር ሕያዋን እንደ ሆናችሁ ራሳችሁን ቀጥጥ” ይላልና (ሮሜ 6፡11)።

ሕያው ማለት አንዴ ካቀረባችሁት በኋላ ዳግመኛ የማታነሡት ማለት ነው። ፍቅረኛዎቹ ከዝመት የሚርቁት ለአንድ ቀን ብቻ አይደለም፤ ትዳር እስኪመሠርቱ ድረስ ነው። መስዋዕትነት ስብከት በሰማን ጊዜ በሞቅታ ቃል የምንገባውና ቀናት ሲያልፉ የምንረሳው አይደለም፤ ሁሌ የሚቀርብ ነው። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ስንመላለስ፤ ስሜታችንን የማያስደስት ነገር ሲያጋጥመን ካልሞትን ከመሠዊያው ላይ ወርደን መሄዳችን አይቀርም። ግና የተጠየቅ ነው በስሜታዊነት ላይ ያልተመሠረተ ዘላቂ መስዋዕትነትን ነው።

ሰውነታችንን (ሥጋችንን) መስዋዕት አድርገን እንድናቀርብለት እግዚአብሔር ይጠይቃል፤ ይጠብቃልም። በዚህ ዐይነቱ መስዋዕት እግዚአብሔር ይደሰታል። አንዳንዶች አንዴ በጸጋው ድነናልና ከእንግዲህ ተቀደስን አልተቀደስን እግዚአብሔር ጉዳዩ አይደለም በሚል ልቅነትን ሊያበረታቱ ይችላሉ። ሌሎች ደግሞ፤ “መቀደስ አለብን፤ ሆኖም ሥጋ ደከማ ነው” በሚል በሥጋቸው ላይ ሥልጣን እንደሌላቸው ይናገሩ ይሆናል። ቅዱስ ጳውሎስ ግን፤ “መስዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ አለምናችኋለሁ” ሲል ይማጸናል።

እግዚአብሔር እኛን ራሳችንን ይፈልገናል። እርሱም የሰጠን ራሱን እንጂ በዙፋኑ ዙሪያ ካሉት መላእክት አንዱን አይደለም። እግዚአብሔር፤ “ወድጃችኋለሁ” ሲል፤ “በምን ወደድከን?” ብለው የጠየቁትን ሰዎች ምናቸውንም ሳያይ እንዲሁ እንደ ወደዳቸው ነግሯቸዋል (ሚል. 1፡2)። እኛንም የወደደን ከምንም ተነሥቶ አይደለም፤ እንዲያውም ልንወደድ የሚገባን አልነበርንም። ታዲያ ነፍሳችንን መስዋዕት ብናቀርብለት ይበዛበታል? ይህ ፍቅር የገባው ሰው ራሱን (መስዋዕቱን) ለእግዚአብሔር ይቀድሳል፤ መስዋዕት አድርጎ ያቀርባል።

ገንዘባቸውን ለእግዚአብሔር ሥራ የሚሰጡ ሰዎች ዛሬም አሉ፤ እግዚአብሔር ይመስገን። ቅዱስ ዳዊት ልጁ ሰሎሞን ለሚሠራው የእግዚአብሔር ቤት የሚያስፈልጉትን ወርቅ፤ ብርና ገንዘብ አሰባስቦ ዐለፈ እንጂ፤ “ገንዘብ ሰጡ” ብሎ አልሰበከም። ከዚያም፤ “ዛሬ በፈቃዱ ራሱን ለእግዚአብሔር የሚቀድስ ማነው?” በማለት ነበር የጠየቀው። ትክክለኛ ጥያቄ ነው (ዘኢና 29፡5)። ራሱን ለእግዚአብሔር የቀደሰ (የሰጠ) ገንዘቡን አይሰስትምና!

የተሠራለት ታላቅ ነገር የገባው ሰው እግዚአብሔርን ላለማሳዘን ይጠነቀቃል፤ ፍቅር በዚህም ይገለጣልና! ጌታ ኢየሱስ ሐዋርያው ጴጥሮስን፤ “ግልገሎቼን አሰማራ”፤ “ጠቦቶቼን ጠብቅ”፤ “በጐቼን አሰማራ” ብሎ ከማዘዙ በፊት፤ “ትወደኛለህን?” በማለት ሦስት ጊዜ ጠይቆታል። ለአገልግሎት ከማሠማራቱ

በፊት ፍቅሩ ምን ያህል እንደ ገባው ጠይቆታል፤ ፍቅር ከአገልግሎት ይቀድማልና። በፍቅር ማሕፀን ውስጥ ደግሞ ሁሌም መስዋዕትነት አለ!

የመቀደሳችን፣ ነፍሳችንን መስዋዕት አድርገን የማቅረባችን መሠረት ፍቅር ነው፤ የእግዚአብሔር ፍቅር፤ ገጹ ፍቅር፤ ፍጹም ፍቅር። ከሁሉ የሚበልጥ ፍቅር። ይህንን ፍቅር መረዳት ግድ ነው። ፍቅር የሌለው አገልግሎት የዮናስ ዐይነት አገልግሎት ነው። የናስ ጉሮሮውን ተይዞ፣ “ነገሩ ትገለበጣለች” ብሎ ተናገረ፤ ሰዎቹ ግን በንስሐ ተመለሱ። እርሱ እሳት ወርዶ እንዲበላቸው ሲጠባበቅ እግዚአብሔር ማራቸው። ይህ ግን የናስን እጅግ አናደደው።

“ቅዱስ መስዋዕት”

የምናቀርበው መስዋዕት (ሰውነታችን) ቅዱስ መሆን አለበት፤ “ቅዱስ መስዋዕት አድርጋችሁ” ይላልና። እግዚአብሔር በተበላሽ ዕቃም ይሠራል። ጫት በሚቅም ሰው ወንጌል ተነግሯቸው የዳኑ ሰዎች አሉ። እግዚአብሔር በእነዚህ ሰዎች ሠርቶባቸዋል። በእኛም ሊሠራ ይችላል። ራሳችንን ቅዱስ መስዋዕት አድርገን ካቀረብንለት ግን ራሱን ይገልጥብናል፤ የተጠራው ለቅድስና ነውና። ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ሲጽፍ፣ “በክርስቶስ ኢየሱስ ለተቀደሱት ... ቅዱሳን ለመሆን ለተጠሩት” የሚለው ለዚህ ነው (1ቆሮ. 1:2)።

ራሳችንን ቅዱስ መስዋዕት አድርገን ስናቀርብ ሥቃይ መኖሩ እርግጥ ነው። መስዋዕት ደስ የሚያሰኝ አይደለም፤ ጣር አለው። ደም መፍሰስ አለው፤ ሞት አለው፤ ጭከናም አለበት። የነፍሳችን ፍላጎት ላይ መጨከን ያስፈልገናል። የነፍሳችንን ጨከት፣ የሥጋችንን ልመናና ማባበል ላለመስማት መቀረጥ አለብን። እግዚአብሔር የሚፈልገውን የሚቃጠል መስዋዕት ለማቅረብ መጨከን ግድ ነው።

በቤት ኪራይ ሲቸገር የነበረ አንድ ጓደኛ አለኝ። ታዲያ አንድ ቀን የቀበሌ ቤት የሚያገኝበት ጥሩ አጋጣሚ አገኘ። ሆኖም እጅ መንሻ መስጠት ይጠበቅበት ነበር። ያን ካደረገ ከእንግልትና ከእንክርት ይገላገላል። ትንሽ ገንዘብ ሰጥቶ ከቤት አልባነት ነጻ ከመውጣትና ጉባላ መስጠት ወስኖ በመንከራተት ከመቀጠል የትኛው እግዚአብሔርን ያስደስተዋል?

ይህ ሰው ግን የመረጠው የእግዚአብሔርን መንገድ ነው። እግዚአብሔር በማይከብርበት መንገድ ማረፍ አልፈለገም፤ ዕረፍቱን ለእግዚአብሔር መስዋዕት አቀረበ። አሁንም የግለ ሰብ ቤት ተከራይቶ ይኖራል። እግዚአብሔር በእነዚህ ሰዎች አይደሰትም የሚል ካለ፣ ወንጌል ቢሰበክለት ተገቢ ነው።

“እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ... መስዋዕት”

መስዋዕት መሆን መጀመሪያ ላይ አያስደስተን ይሆናል፤ እግዚአብሔርን ግን ያስደስተዋል። የነፍሳችንን ጥማት፣ የልባችንን መሻት፣ የስሜታችንን ደስታ ስለእርሱ ፍቅር መስዋዕት አድርገን ስናቀርብ አምላካችን ደስ ይሰኛል፤ “እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሕያው መስዋዕት” ይላልና። እውነት እውነት አላችኋለሁ፤ እግዚአብሔር ሲደሰት የማታ ማታ እኛም እንደሰታለን።

አንዳንዴ በሕይወት ጉዳዩ ላይ ሰዎች ያልጠበቁት ፈተና ተደራርቦ ያገኛቸዋል። የኑሮ ችግር፣ የጤና መታጣት ይገጥማቸዋል፤ ጸልየው ጸልየው መልሱ አይመጣላቸው ይሆናል። እንዲያውም አንዳንዴ ነገሮቹ ሊባባሱ ይችላሉ። የሚወዱት የቤተ ሰባቸው አባል ይሞታል፤ በዚህ ሁሉ ልብን የሚሰብር ውጥንቅጥ መካከል “እግዚአብሔር ሆይ በሆነው ሁሉ አዝኛለሁ። ይህን ለምን እንዳደረግህ አላውቅም፤ ልቤ በገዢና ግራ በመጋባት ተሞልቷል። ስብራት ተደራርቦብኛል፤ ሆኖም አንተን መከተሌን አላቋርጥም” ያሉ ሰዎችን ዐውቃለሁ። እውን ይህ መስዋዕት አይደለም? መስዋዕት ካልሆነስ ምንድን ነው?!

ይህን የሚያደርግ ኋላ ቀርና ተላላ ሊባል ይችላል። ቁምነገሩ ኋላ የቀረው ለጌታ መሆኑ ላይ ነው። እንደ ዕድለ ቢስ ቁጥረውት ከንፈራቸውን የሚመጥጡለት ሰዎችም ይኖሩ ይሆናል። በተራራው ስብከት መሠረት ከሆነ፣ “ዕድለ ቢሶች ዕድለኞች ናቸው”። “ሁሉም ያደርገው የለም እንዴ? እናንተ ከሰው የተለያችሁ ናችሁ?” በማለት የመስዋዕትነት ውሳኔአችሁን ማጣጣል የሚፈልጉ አይጠፉም። “የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደ ሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ” (ማቴ. 5:48) የተባለው መለኪያው የሰማዩ ጌታ ስለ ሆነ ነው። የመንፈሳዊ ሕይወታችን መመዘኛ እርሱ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ይህን የሚነግረን “ከሰው የተለየሁ አይደለሁም” በማለት ወደ ኋላ እንዳንል ነው። በመስዋዕትነት ጉዳይ ከሁሉ የሚልቀው ምሳሌአችን እግዚአብሔር ሲሆን፣ ሰው ሆኖ በመካከላችን ኖሮ የመስዋዕትነትን ኑሮ የገለጠልን ደግሞ ጌታ ክርስቶስ ነው።

ለእግዚአብሔር ፈቃድ ራሱን አስገዝቶ በመስዋዕትነት ያለፈው ቦንሆፈር እንዳለው፣ “ጥሪአችን የማሸነፍ አይደለም፤ ወዴትም ይምራን፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የመፈጸም እንጂ።” ታዲያ ዛሬ በፈቃዱ ራሱን ለእግዚአብሔር የሚቀድስ ማነው?

ማስታወሻ

1. Eric Metaxas, *Bonhoeffer - Pastor, Martyr, Prophet, Spy: A Righteous Gentile Vs. The Third Reich* (Tennessee: Thomas Nelson, 2010), 196.

ምርጥ ምርጥ ተዋንያን

ጠላት ተሸንፎ ባንዲራ ከተመለሰ በኋላ አርበኞች በጦር አለቆቻቸው እየተመሩ በሰልፍ ያልፋሉ። ሁሉም የሠራውን ጀግንነት እያስታወሰ ይፎከራል። ይሸልላል። አንዱ አርበኛ ለንጉሡ፤ “እኔ ያንተ አሸከርክ፤ ያንተ በችላ፤ ቅጠለ-በላው” እያለ ፎከረ። ብዙ በሬዎቻቸው የተወሰዱባቸው አንድ ሽማግሌ ይህን ሲሰሙ፤ “እሄሄ! የእኔን በሬዎች ማን በላቸውና እንተ ቅጠል ትበላለህ?” በማለት ተናግረዋል።

ሸለላው ወዲህ፤ እውነቱ ወዲያ!

ያልሆኑትን ሆኖ መቅረብ ቲኦትር ሲሆን፤ ማኅበረ ሰብ-መረ በተለያዩ መልኩ ትወና እንደሚያካሂድ ግልጽ ነው። ሚስት በውሸት እንባ ባሏን ታሳምናለች። ለቅሶ ደራሽ፤ “ወይኔ! እኔ ድፍት ልበል” በማለት እየጮኸ ገና ከመግባቱ “ካርታ የታለ?” ይላል ግራና ቀኝ እያማተረ! ስለዚህ ቲኦትር ከየዕለት ሕይወታችን ውስጥ እንደሚይታጣ መናገር እንችላለን። የቲኦትር ጥበብ ግን ሰዎችን ለማዘናናት እና/ወይም ለማስተማር ባለሞያዎቹ ጊዜ ወስደውና አጥንተው የሚቀርቡበት የማስመሰል ጥበብ መሆኑ ይታወቃል።

ተዋንያኑ በየጊዜው የተለያዩ ገጸ ባሕርያትን እየቀያየሩ መጫወት ሥራቸው ነው። ሌላው ቀርቶ እዚህ አገር የሴት ተዋንያን ባልነበሩበት ወቅት ወንዶቹ ሴት ሆነው ይተውኑ ነበር። ሴትነታቸው ግን መድረክ ላይ ያበቃል። መድረክ ላይ ሲተውን ርኅሩኅ የነበረ ሰው በእውነተኛ ኑሮው ተቃራኒ ጠባይ ሊኖረው ይችላል። መድረክ ላይ ትዕግሥተኛ የነበረው ችኩል፤ ታዛዥ ዐመፀኛ፤ ቅኑ መሠሪ፤ መሪው ተመሪ፤ ትሑቱ ዕቡይ ሊሆን ይችላል። በተለይ ከእውነተኛ ጠባይ ጋር ተቃራኒ ቢሆን እንኳ የተሰጠውን ገጸ ባሕርይ በአሳማኝ ሁኔታ የሚተውን ይደነቃል፤ ይጨበጫብለታል፤ እንጂ አይነቀፍም።

በትወና የተካኑ ሰዎች ውጤታማ የሚሆኑባቸው ሌሎች የሥራ መስኮችም አይጠፉም። አንድ ጊዜ ሁለት የእንግሊዝ ፖለቲከኞች ስለ ፊልም ተዋንያን እየተነጋገሩ ነው። “እነዚህ ተዋንያን እንዲህ ከእኛ በላይ ዝነኛ፤ ሀብታምና ተወዳጅ መሆናቸው ግራ እያጋባኝ ነው። እኛስ ተዋንያን አይደሉን እንዴ?” አለ አንደኛው። “ለዚያውም ከእነርሱ ይልቅ በአሳማኝ መልኩ የምንተውነው እኛ ነን” አለው ሌላኛው ሲመልስ።

በርካታ የፖለቲካ ሰዎች ገጸ-ባሕርያትን ተላብሰው የሚኖሩ ተዋንያን መሆናቸውን የሚያውቅ ያውቀዋል። ጨካኝነታቸውንና ልብ ድፍንነታቸውን እያወቅን እንኳ ርኅሩኅነታቸውን፤ ዐዋቂነታቸውንና ሕግ አከባሪነታቸውን ሊያሳምኑን ይሞክራሉ። የድምፅ ማስተላለፊያ መሣሪያው የተዘጋ መስሏቸው ከፋና አስነዋሪ ነገሮችን ከጀርባ ሲናገሩ የተገኙባቸው ወቅቶችም አሉ። በካሜራ ፊት ያምጋገሱትን ሰው ከካሜራው ዞር ከማለታቸው ሲሳደቡም ተገኝተዋል። ጥቃቅን የሐሳብ ልዩነቶችን ለመታገሥ ፈቃደኝነት የሌላቸው ባለሥልጣናት እንኳ ስለ ተቃዋሚዎቻቸው ሲናገሩ፤ “ማማሽ መንገድ ድረስ ሄደን እንቀበላቸዋለን” የሚል ደረቅ ንግግር ማዘውተራቸውን ለምደነዋል። የብዙዎችን ተስፋ እየገደሉ ሕይወትን ራሷን ፍርሀት አድርገው የሚቀይሩት በዚህ መልኩ ነው፤ በተለይ ለእኛ ነጋሪ እያሻንም።

እግዚአብሔር ግን የትወና ሕይወት የሚኖሩ ሰዎችን አያደንቅም። አስመሳዮችን አይፈልግም። የሰዎች የመድረክ እና የእውን ኑሮ ሁሌም የተጣጣመ እንዲሆን ይሻል።

ጌታ ኢየሱስ እንዲህ ዐይነት ሰዎችን ግብዞች ይላቸው ነበር። ግብዝነት (hypocrisy) “መድረክ ላይ መተወን” ማለት ሲሆን፤ ሰው ያልሆነውን ሆኖ፤ ያልተሰማውን እንደ ተሰማው አድርጎ በማስመሰል የሚያቀርብበት ሂደት ነው።² ቃሉ መደበኛ ተዋንያንን ለመግለጽ ጥቅም ላይ ሲውል ቆይቷል። ጌታ ኢየሱስም አስመሳይ ሕይወት ያላቸውንና ለታይታ የሚኖሩ ሰዎችን ለመግለጽ ተጠቅሞበታል።

ጳጳሮችና ፈሪሳውያን በእርግጥም የተዋጣላቸው ተዋንያን ነበሩ። ግመልን የሚውጥ ሕይወት ቢኖራቸውም፤ በአደባባይ ትንሻን ያጠራሉ (ማቴ. 23፥24)። ለዕይታ የሚያምር የኖራ ልሰን ሕይወት አላቸው፤ ተከፍቶ ሲታይ ግን በሙታን ዐጥንትና ርኩሳት ሁሉ የተሞላ ነው። በውጭ ለሰው ጳጳሩን መስለው ይታያሉ፤ ውስጣቸው ግን ግብዝነትና ዐመፀኝነት ሞልቶበታል (ፋ. 27-28)። ጽዋውንና ወጭቱን ከውጭ አጥርተው፤ ውስጡን ግን ቅሚያና ስሰት ሞልተውት ይሄዳሉ (ፋ. 25)። በአደባባይ ረጅም ጸሎት በመጸለይ ይታወቃሉ፤ በዚሁ ጸሎታቸው እያሳበቡ ግን መበለቶችን ይዘርፋሉ (ፋ. 14)። ጸሎታቸውን ጠጋ ብለን ብናደምጠው ደግሞ፤ “እንደ አገሌና አገሌ ስላልሆንኩ እመሰግንሃለሁ” የሚል ግብዝነት የሞላበት ነው (ሉቃ. 18፥9-14)። አባቶቻቸው የገደሏቸውን ነቢያት አክብረው ለመታሰቢያ የመቃብር ሐውልት ያሠራሉ፤ እነርሱም ደግሞ በተራቸው ነቢያትን ይገድላሉ። ከነቢያት የሚበልጠውን ጌታ ለመግደልም ያልፈነቀሉት ድንጋይ አልነበረም (ፋ. 29-34)።

ሕግ ዐዋቂዎችም ያው ነበሩ። ሠርቶ የሚያሠራ አለቃ ይመስል ሰዎችን ለሥራ ይጋብዛሉ፤ ያንን ሥራ ግን እነርሱ በአንዲት ጣታቸው እንኳ አይነኩትም (ሉቃ. 11:46)።

ከጌታ ደቀ መዛሙርትም መካከል አንዳንድ ጊዜ ሲተውኑ የሚገኙ ነበሩ። ሰው ሲኖርና ሳይኖር የሚናገሩትና የሚኖሩት ይጋጭባቸው ከነበሩ ከእነዚህ ሰዎች መካከል ስምዖን ጴጥሮስን መጥቀስ ይቻላል። ጴጥሮስ አንድ ወቅት ከአሕዛብ ጋር ያነበረው ግንኙነት ትወና ነበረበት። አይሁድ ካላዩት አብ ፖራቸው ማዕድ መቅረብ አይቻላቸውም። አይሁድ ሲያዩት ግን ያፈገፍጋል። በግብዝነቱ ሌሎች ሰዎች እስኪሰናከሉ ድረስ መንታ መልክ ነበረው። ሐዋርያው ጳውሎስ ግን ፊት ለፊት ገሥጾ እንዲስተካከል ረድቶታል (ገላ. 2:11-12)።

የአስቆሮቱ ይሁዳም ቢሆን ለጌታ የሚደረገውን አምልኮ እንደ አባካኝ ነት ለመቀጠር በሚያበቃ መልኩ ስብከቱን ሲያጧጡፍ ይታወቃል። ላይ ላዩን ሲያዩት የድኾች ተቆርቋሪ ይመስላል፤ እውነቱ ግን የተሰበሰበውን ገዝብ ከሥር ከሥር የሚቆነጥር ሌባ ነበር (ዮሐ. 12:6)። ይህ የተውኔት ሕይወቱ አድጎ በመጨረሻ እንደ ወዳጅ እየሳመ ጌታውን አሳልፎ ሰጥቷል (ሉቃ. 22:47)።

ግብዞች የሚኖሩት ለታይታ ነው። ሰው ዐይቶ እንዲያጨበጭብላቸውና እንዲያደንቃቸው ያልሆኑትን ሆነው ይቀርባሉ። ምጽዋት ሲያደርጉ በየመንገዱ ዕዩኝ ዕዩኝ የሚል መለኮት ያስነፋሉ (ማቴ. 6:2)። ሲጸልዩ ለሁሉ እንዲታዩ በምክራብና በመንገድ ማዕዘን ላይ ቆመው ነው (ቀ. 5)። ሲጸሙ ጸመኝ ነታቸውን ሰው እንዲያውቅላቸው መጠውለግና የጎዘጌታ ፊት ማሳየት ይወዳሉ (ቀ. 16)። ትልቁ ዓላማቸው የሰዎች ውዳሴ እንጂ በሰውር የሚያየው ጌታ አይደለም። ስለዚህ ዋጋቸውን እዚሁ ከሰዎች ተቀብለዋል ማለት ነው (ቀ. 2:6: 16)።

ጌታ ኢየሱስ የሚፈልገው ግን ግብዝነትን አይደለም። በሰዎች ፊት ሞገስ ለማግኘት ሲባል ያልሆኑትን መስለው መቅረብ በፊቱ የተጠላ ነው። ስለዚህ ግብዞች (ተዋንያን) እንደሚያደርጉት አትሁኑ በማለት የእነርሱን ተቃራኒ እንድናደርግ ነው የሚመክረን። ምጽዋት ስንሰጥ በሰውር ብናደርገው፤ በሰውር የሚያይ አባታችን በግልጽ ይከፍለናል (ማቴ. 6:2-3)። ስንጸልይ ጓዳችንን ዘግተን ብንጸልይ፤ በሰውር የሚያይ አባታችን በግልጽ ይከፍለናል (ቀ. 5-6)። ስንጸም መጸማችን ለሰዎች እንዳይታወቅ ራሳችንን ማጠውለጋችን ቢቀር፤ በሰውር የሚያይ አባታችን በግልጽ ይከፍለናል (ቀ. 7-8)። ይህንን የምናደርገው ግብዝ አለመሆናችንን ለማሳየት ከሆነ ግን በሌላ ጎኑ ግብዝነት መሆኑ አይቀርም።

ይህ የመድረክና የገሀዱ ዓለም ሕይወት ልዩነት በብሉይ ኪዳንም ነበር። አንዳንዶቹ ይህንን የሚያደርጉት ሲጨንቃቸውና በፍርሀት ሲዋጡ ነው፤ ይስሐቅን መጥቀስ እንችላለን። ይስሐቅ ሚስቱ ትወስዳለች በሚል ፍርሀት ስለ ተያዘ ስለ ርብቃ ሰው ሲጠይቀው፤ “እጎቼ ናት” እያለ ይናገራል፤ ለብቻቸው ሲሆኑ ግን ይዳራታል (ዘፍ. 26:7-8)። በእርግጥ የይስሐቅን ጉዳይ ውሸት እንጂ ግብዝነት ለማለት ይከብዳል። ሆኖም ሰው ላይ ጥያቄ የሚፈጥር ግንኙነት ኖሯቸው ሲጠየቁ፤ “እጎቼ ናት” እያሉ በድብቅ ግን ይስሐቅ የሚያደርገውን የሚያደርጉትን ሰዎች፤ “የይስሐቅ የመንፈስ ልጆች” እንበላቸው ይሆን?

ያዕቆብ ምርጥ ቲላትረኛ ነበር። የቲላትሩ ደራሲና አዘጋጅ እናቱ ስትሆን፤ መሪ ተዋናዩ ደግሞ እርሱ ነበር። ለመተወን አባቱ ዘንድ የቀረበው የመድረክ አልባሳቱን ሳይቀር አሟልቶ ነው። ተዋናዩ ዓሳውን ሆኖ ነበርና የሚጫወተው፤ የልብሱ ሽታና “እጆቹ” ሳይቀሩ የዓሳው ነበሩ፤ ድምፁ ብቻ ነበር የራሱ (ድምፅ ማስመሰል ላይ ጉድለት የነበረበት እናቱ ሥልጣናውን ሳትሰጠው በመቅረቷ ሳይሆን አይቀርም!)። ብቸኛው ተመልካች (ወላጅ አባቱ) በቀላሉ የሚታለል ሽምግሌ ቢመስልም፤ የተዋናዩ ድምፅ ጥርጣሬ ጭርብታል። ስለዚህም “እንተ ማን ነህ?” የሚል የማረጋገጫ ጥያቄ ሰነዘረ፤ ያዕቆብ ግን በድፍረት “ዓሳው ነኝ” በማለት አሳመነው፤ ኋላ መታወቁ ሳይቀር (ዘፍ. 27)።

ያዕቆብ በዚህ ሁኔታ እንዲኖር ግን እግዚአብሔር አልወደደም። ስለዚህ ነጻ አውጥቶታል። ያዕቆብ ትዳር ሲመሠርት፤ እርሱ ያሰባትን ሳይሆን ሌላ ኛዋን ሴት እንዲያገባ ድራማ ተሠርቶበት የአጁን አግኝቷል። አለቃውም ደሞ ዙን በየጊዜው የሚቀያይርበት ሰው ነበር። በዚህ ሁኔታ ለብዙ ዓመታት ከለፋ በኋላ ወደ አባቱ ቤት የመልስ ጉዞ ጀመረ። ለቀናት ሲጓዝ ከሰነበተ በኋላም አንድ ቀን እግዚአብሔር ብቻውን አግኝቶ ሌሊቱን ሲታገለው አደረ።

ያዕቆብ ጉዞ ላይ ነው ስለ ሰነበተ፤ የእንቅልፍ ሰዓቱን በዕረፍት ማሳለፍ አይጠላም፤ የጠበቀው ግን ብርቱ ትግል ነበር። ሲታገል አድሮ ሊነጋጋ ሲል፤ “ስምህ ማነው?” ብሎ ድንገት እግዚአብሔር ጠየቀው፤ ያኔም አባቱ ይህንኑ ነበር የጠየቀው። አሁን ግን ያዕቆብ እውነቱን ተናገረ፤ ትምህርቱ ገብቶታል ማለት ነው (ዘፍ. 32:22-27)። ይህ ጥያቄ ያዕቆብን ከራሱም፤ ከእግዚአብሔርም ጋር አስታረቀው።

የመጀመሪያው የእስራኤል ንጉሥ ሳኦልም ይህ የትወና (የማስመሰል) ስጦታ ነበረው (ንጉሥ አይደል?)፤ ለነገሩ ስለ ፖለቲከኞች የትወና ሰውነት ቀደም ብለን አውስተናል (የማኪያቬሊም ምክር እንዲህ እንዲሆኑ ነው፤ ሳይንሱ ግን እንዲህ ይል ይሆን?)። ሳኦል መናፍስት ጠሪዎችንና ጠንቋዮችን እያ

ሰሰ ሲያጠፋ ቁይቷል፤ ሲጨንቀው ግን መናፍስት ጠሪ ጋ ሄዶ ምክር ከመጠ የቅ አልታቀጠም (2ሳሙ. 28፥3-25)።

ዳዊትን ለመግደል እያደባ አንኳ ብዙ ሲያስመስል ቁይቷል (1ሳሙ. 18፥17)። ለምን እንዲህ እንደሚያደርግ ዳዊት ሲጠይቀውም እያለቀሰ ተው ኗል (1ሳሙ. 24)።

ቀጣይ ንጉሥ የነበረው ዳዊትም ለትወና የተፈጥሮ ስጦታ የነበረው ሳይሆን አይቀርም (“ንጉሥነት እንጀራው ነበር” ማለት ነው)። ዳዊት አንድ ወቅት ሳኦልን ሸሽቶ ጫካ ለጫካ እየተሳደደ በሚኖርበት ጊዜ ማምለጫ ቢሆን ብሎ ወደ ጌት ንጉሥ ወደ አንኩስ ሄዶ ነበር። የአንኩስ ባሪያዎች የዳዊትን ማንነት ጠንቅቀው ማወቃቸውን ሲያውቅ ግን እዚያ መቁየት ፈራ። ስለዚህ፣ በፈታቸው አእምሮውን አንደ ሳተ ሰው ሆነ፤ በያዙትም ጊዜ የከተማዬቱን ቅጥሮች እየበጫጨረ፤ ልጋጉንም በጢሙ ላይ እያዘረበረበ አብድ መሰለ። ንጉሡ ይህንን የዳዊትን ድራማ ሲያይ እውነት ስለ መሰለው፣ “እብድ እኮ ነው! ... ወደ እኔ ያመጣችሁት ለምንድን ነው? ... እብድ አጥቼ ነው?” በማለት ባሪያዎቹን ተቈጥቶ “ተዋናዩን” ዳዊት ከዚያ አባረረው (1ሳሙ. 21፥10-15)።

ዳዊት ይህንን የትወና ስጦታውን አላግባብ ተጠቅሞበታል። ከአርዮ ሚስት ከቤርሳቤህ ጋር ከአመነዘረ በኋላ ሴቲቱ ስታረግዝበት አስደናቂ ፊልም ሊሠራ ሞክሯል (የዚህ ዘመን ሰዎች ቢሆኑ የመጀመሪያ አርምጃቸው ውርጃ ይሆን ነበር አይደል?)። ባሏን ከጦርነት ሜዳ አስጠርቶ ለይምሰል ካነጋገረው በኋላ ወደ ቤቱ ሄዶ ዕረፍት እንዲያደርግ አስናበተው። የቤተ መንግሥት ምግብም እንዲላክለት አደረገ። ከጦር ሜዳ ዕረፍት አግኝቶ ከተማ የገባ ወታደር በሴት ጉዳይ እንዴት እንዴት እንደሚያደርገው የማያውቅ ይኖር ይሆን? (እንኳንስ ሚስቱን አግኝቶ ...)

የዳዊት ጥረት፣ ሴቲቱ ባሏ ከጦር ሜዳ ለዕረፍት የመጣ ጊዜ ከባሏ አረዝዘች እንዲባልለት ነበር። አንዳንድ እውነተኛ ሰዎች ግን ለቲአትር አይመቹም፤ አርዮ ከእነዚህ አንዱ ነው። ቤት መሄዱን ትቶ ከቤተ መንግሥቱ ጠባቂዎች ጋር አደረ። በሚቀጥለው ቀን ደግሞ ዳዊት በመጠጥ ሊያሳስተው ሞከረ። አርዮ ግን ታማኝ ወታደርነቱን በመጠጥ አሳልፎ አልሰጠም። የእግዚአብሔር ታቦትና የጦር አለቃው ከነወታደሮቹ ጦር ሜዳ እያደሩ አርሱ ከሚስቱ ጋር መደሰት አልፈለገም።

ሆኖም ዳዊት እንዲህ ዐይነቱን ቁራጥና ታማኝ ወታደር ከሹመት ይልቅ ለሞት ማጨት መርጧል። ስለዚህ የመጀመሪያው ድራማ አልሳካ ሲለው ሌላ አዘጋጀ። አርዮ እንዲገደል የሚገልጽ ደብዳቤ ጽፎ በራሱ በተገዳዩ

እጅ ለጦር አለቃው እንዲሰጥ ላከለት (የአርዮን ታማኝነት ስላወቀ ይሆን ደብዳቤውን ለራሱ የሰጠው?)። ታማኙ ወታደርም የራሱን የሞት ፍርድ ወስዶ ለገዳዩ አስረከቧል። (ምንስ እያሰበ ነበር ሲጓዝ የነበረው? “ቀልቡ” አልነገረው ይሆን?)

ስለ እገዳደሉ ሁኔታ ዳዊት ምርጥ ድራማ ጽፎ ነው የላከው። “አርዮን ጽኑ ሰልፍ ባለበት በፊተኛው ስፍራ አቁሙት፤ ተመትቶም ይሞት ዘንድ ከኋላው ሸሹ” ብሎ አዘዘ። የአርዮ መሞት ሲነገረውም ድራማውን አላቋረጠም። “ሰይፍ አንድ ጊዜ ይህንን አንድ ጊዜም ያን ያጠፋልና ይህ ነገር በዐይንህ አይከፋ፤ ከተማዬቱን የሚወጉትን አበርታ፤ አፍርሳትም ብለህ ለኢዮአብ ነገረው፤ አንተም አጽናው” በማለት ለመልእክተኛው ተናገረ። የዳዊት ድራማ ሰጧን ሁሉ ሊያሳምን የሚችል ነበር፤ ከእግዚአብሔርን በቀር!

ከዚያም የባሏን ሞት አስታክኮ ሴቲቱን አገባት። ዳዊት ጠቅላላ ድርጊቱ ማክሼሊያዊ ሆነ። ነገሩ ሁሉ በጥያቄ የተከበበ ነበር። ሲያገባት የስንት ወር አርጉዝ ትሆን? (ሆኗን የሚደብቅላት የሙሽራ ልብስ አግኝታ ይሆን?) አገልጋዮቹ እና የተለያዩ ሰዎች ስለ ጉዳዩ እንደየ ሁኔታው የሚያውቁት ነገር ሊኖራቸው ይችላል፤ ማንም ተቃውሞ ስለ ማቅረቡ ግን መጽሐፍ ቅዱስ አይነግረንም። ሁሉ ዝም ብሏል። ሁሉን የሚያየው ግን ሁሉን ዐይቶአል። ጸሐፊውም፣ “ነገር ግን ዳዊት ያደረገው ነገር ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ሆነ” ይለናል (2ሳሙ. 11፥27)።

ዳዊት አሁንም ትወናውን ቀጥሏል። የአንድን ድኻ በግ ወስዶ ስላረደ ሀብታም ሰው ሲነገረው ተቈጥቶ፣ “ሕያው እግዚአብሔርን! ይህን ያደረገው ሰው ሞት ይገባዋል። ስለ በጊቱ አራት አጥፍ መክፈል አለበት” ብሎ ፈረደ። አንድ በግ የሰረቀ አራት መክፈል እንዳለበት ሕጋቸው ይናገራል (ዘፀ. 22፥1)። ከሰው ሚስት ጋር ያመነዘረ በሞት እንዲቀጣ ትእዛዝ ቢኖርም (ዘሌ. 20፥10)፣ በግ የሰረቀ ይመት የሚል ሕግ ግን የለም! ዳዊት የራሱን ኅጢአት ቁምሳጥኑ ውስጥ ከቁለፈ በኋላ በፍርድ ወንበር ላይ ተቀመጠ። ሆኖም ራሱ የፈጸመው ኅጢአት ሚዛን አሳጥቶት ስለ ነበር የሞት ፍርድ አላግባብ ፈረደ።

ሰው ላይ ለመፍረድ ቢያንስ ፈራጁ ከተመሳሳይ ኅጢአት የጸዳ መሆን ይጠበቅበታል። ጌታ ኢየሱስ ይህንን አስተምሯል። ስታመነዝር የተገኙትዋን ሴት እንድትወገር ያመጧትን ሰዎች ይህንኑ ነው የነገራቸው። ራሳቸው ከሳሻቸው ኅጢአት ነበረባቸው። እዚህ ግን አንደ ጨዋ ሊተውኑ ይሞክራሉ። “ከእናንተ ኅጢአት የሌለበት ይውገራት” በማለት ውሳኔውን አሳወቃቸው (ዮሐ. 8፥7)። ማንም ግን አልነበረም ... ከእርሱ በቀር!

በመጨረሻ ግን ነቢዩ ናታን ንጉሥ ዳዊትን ከዚህ የድራማ ሕይወት ቀስቀሰው። “ያ ሰው አንተ ነህ!” ነበር ቀስቃሹ እውነት (2ሳሙ. 12፡1-7)! እኛ ንስ። “ያ ሰው አንተ ነህ!” በማለት የሚነግረን ማን ይሆን? አብዛኞቻችን፤ “ያ ሰው እኔ ነኝ” የማለት ድፍረት የለንምና!

ማሃተማ ጋንዲ ሌሎችን ለመገሠጽ የሞራል ብቃት የሚኖራቸው ራሳቸው ነጻ በሆኑበት ጉዳይ ብቻ እንደ ሆነ ጠንቅቀው የሚያውቁ ሰው ነበሩ። አንድ ጊዜ አንዲት እናት ልጇ ሰኳር እየቃመ ሲያስቸግራት ወደ ማሃተማ ጋንዲ አመጣችው፤ እርሷን አልሰማ ሰላላት እርሳቸው እንዲቈጡላት ነበር ሐሳቧ። ጋንዲ ግን በሚቀጥለው ሳምንት ይዛው እንድትመጣና ያኔ እንደሚመክሩት ነግረው መለሷት። በቀጣዩ ሳምንት ልጇን ይዛ ተመልሳ መጣች። ያኔ ጋንዲ ከንዱን ያዝ አደረጉና ከዚህ በኋላ ሰኳር እንዳይቅም ነግረው እናትና ልጅን አሰናበቱ። እናት ግን ወደ ኋላ ቀረት በማለት፤ “ለዚህ ለዚህ ሳምንት መቆየት ለምን አስፈለገ? ባለፈው ሳምንት ይህንኑ ሊነግሩት አይችሉም ነበር?” የሚል ጥያቄ አቀረበች። “አይ አይሆንም” አሉ ጋንዲ፤ “ባለፈው ሳምንት እኔም ሰኳር እቅም ነበር።”³

ዛሬ ግን ጥቂት በማይባሉ አብያተ ክርስቲያናት የምናየው ተዋናዮችን ነው። የሰባኪዎቻችን፤ የዘማሪዎቻችን፤ የመጋቢዎቻችን ሕይወትና አገልግሎት ትወና ይመስላል። አንድ ጊዜ አንድ ሰው ከአንዲት ዘማሪ ጋር ስለ ነበረው ያልተገባ ግንኙነት ለማነጋገር እርሱ በሚያስተምርባት ቤተ ክርስቲያን ተገኘሁ። በዚያን ቀን ለመስበክ ከመቆሙ ከ2 ሰዓት በፊት ከእርሷ ጋር የሚሆነውን ሲሆን ቈይቶ ነበር። ከዐልጋ ተነሥቶ ነው ሊሰብክ የሄደው ማለት ይቻላል (እርሷስ ወደ አገልግሎቷ ሄዳ ይሆን?)። እዚያ ስደርስ ስለ ዝሙት ሰዎችን በመገሠጽ ላይ ነበር። ከዚህ በላይ ምን ድራማ አለ?!

ምናልባት ይህ ሰው እንዲህ የሚሰብከው ዝሙት በመፈጸሙ የዝሙት ጠንቅ የሚያሳድረው ሕመም ገብቶት ቢሆን አክብሮት ነበር የሚነገባው። ራሱ ነጻ የሆነ ይመስል ጣቱን ወደ ሌሎች መቀሰሩ ግን ይህንን ፋርሽ አድርጎ ታል። እንደዚህ ደፍሮ ሌሎችን የሚዋሽ ሰው ራሱን ከመዋሸት ነው የሚጀምረው። ፕሮፌሰር መስፍን እንዲህ ይላሉ፤ “ማንም ሰው ሲዋሽ ወይም ሲያታልል መጀመሪያ የጎሊናውን ሚዛን ሰብሮ ነው። ለራሱ ሳይዋሽ ለሌላ መዋሸት አይችልም፤ ራሱን ሳያታልል ሌላውን ማታልል አይችልም።”⁴ ስለዚህ ይህ ሰው የጎሊና ሚዛኑን ሰብሯል ማለት ነው።

ዘማሪዎችም ይህንኑ ይመስላሉ። የአብዛኞቹ ዝማራ የሕይወታቸው ተቃራኒ ነው። ጅብ ቢጎትትው የማይነቃው እንቅልፋም ዘማሪ ሌሊቱን እንደ

ማይተኛና ሲዘምር እንደሚያነጋ ይነግረናል። “ታናሹን ሰው እዚህ አደረሰክኝ” በማለት የሚያዘመውም ሲቀርቡት ልቡ በታላቅነት አብጦ ማየት አይከብድም። ትንሿ ከረሜላ የምታባብለው ዐቅመቢስ ፍጥረት እንደ ልባሙ ሙሴ “የፈርአንን ጮማ” እምቢ ማለቱን በድፍረት ይዘምራል። “ስጥ” የሚለውን ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለቅሞ አውጥቶ “ተቀበል” በሚል የተካው “አባሐ” ዘማሪ፤ “ያለኝን ሁሉ እሰጣለሁ” እያለ ያዘማል። በሆነ ባልሆነው ማማረር የሚወደውና በእንቅልፍ ልቡ ሳይቀር የሚነጫነጨው “ስለ ሁሉ አመሰግናለሁ” ይላል። እግዚአብሔርን በሕይወታቸው አንደኛ ያላደረጉ “ኢየሱሴ አንደኛዬ!” እያሉ ይጮኻሉ። ከኤልዛቤልና ከደሊላ ባልተለየ ሕይወት የሚታወቁት ደግሞ የራሳቸውን “ንጹሕነት” ለማስመስከር ኤልዛቤልና ደሊላን ያወግዛሉ፤ ይራገማሉ። እንዴት ነው ነገሩ? እግዚአብሔርን ቀርቶ እኛንም አላሳመነንም።

ሰባኪዎችም ከዚህ የራቁ አይደሉም። የራሳቸውን ሕይወት ለኢየሱስ ሳይሰጡ ፋከራቸው፤ “ኢትዮጵያን ለኢየሱስ” የሚል ነው፤ እነርሱ በየጊዜው ብድግ እያደረጉ ለእግዚአብሔር የሚሰጧት ይመስል! (“ኢትዮጵያን ለኢየሱስ” የሚለውን መፈክር ሲሰማ፤ “መጀመሪያስ የሚን ነበረች?” ብሎ ጠይቋል አንድ ወዳጄ)። ለነገሩስ፤ “ሕይወቴን ለኢየሱስ!” ማለት አይቀድምም? የጋራችንን ኢትዮጵያ ከመስጠት፤ የግላቸውን ሕይወት ብቻ የመስጠት ቅድሚያና መብት እንዳላቸው አያውቁ ይሆን?

እነዚህ ሰዎች ለኑሮአቸው እግዚአብሔርን ማመን አቅቷቸው፤ የማያምኑበትን ጋብቻ እየመሠረቱ፤ አንዳንዴም የውሸት ጋብቻ ተፈራርመው ውጭ አገር ሲሄዱ እየዩን፤ እግዚአብሔርን ታምኖ ስለ መጠበቅ ይሰብኩናል (የራሳቸውን ውድቀት እየተናገሩ “እኔን ያየህ ተቀጣ!” እያሉን ቢሆን ምንም ተቃውሞ ባልነበረኝ!)። ለአገልግሎት ከውጭ አገር ጥሪ ሲደርሳቸው እንኳ ቪዛ ለማግኘት የውሸት ማስረጃዎችን እንደሚያቀርቡ እናውቃለን፤ ታዲያ ስለ እውነተኝነት ሊነግሩን ይችላሉ? እውነት እግዚአብሔር እንዲህ ዐይነቱን “አገልግሎታቸውን” በአገልግሎትነት ይመዘግብላቸዋል? በዝማሬና በሰብከት ሊያስተላልፉና የሚሟሟቱለት መልእክትስ እነርሱን የመለወጥ ጉልበት የለውም?

በእግዚአብሔር ቤት ከገቢር የተቃረነ መንፈሳዊነትና ትወና በዝቶ ተቸግረናል። መድረክ ላይ ዐይተናቸው፤ ከንፋቸውን እንዳንረግጥ እየፈራን የተራመድንላቸው ሰዎች ከመድረክ ውጭ ስናያቸው ግን ለካ ቀንዳቸው ነበር ከንፍ የመሰለን፤ መሬት ሲጎተት የነበረውም ጭራቸው ነበር!

ዐውደ ምሕረቱ (ምስባኩ) ላይ የሚወራው ወይም የሚዘመረው ሌላ፤ በሕይወት የሚተገበረው ሌላ! እውነት ባይሆንም፤ አደባባይ ላይ የትሑት ሰው

ገጸ ባሕርይ ተላብሰው በደንብ መተወን ተከነዋል። “ጅብ የማያውቁት አገር ሄዶ ‘ቁርበት አንጥፋልኝ’ ይላል” ይላል አበሻ። የእኛዎቹ ሰዎች ግን እዚሁ የሚያውቃቸው ሰው መካከል ነው “ቁርበት አንጥፋልን” የሚሉት። ምናል እውነተኛ ማንነታቸውን ቢኖሩት? መሆን ሌላ፤ መምሰል ሌላ! አገልጋዮች የአደባባይ ትሕትናቸውንና የእውነታውን ትዕቢተኝነታቸውን አጣጥመው መኖር የቻሉ በመምሰላቸው ብገረምም፤ ራቁታቸውን መቆማቸውን መቼም አልዘነጋውም።

ዝናቸው እጅግ የኖኘላቸውን አንዳንድ ነቢያትና ሐዋርያት ነን ባዮች፤ እንዲሁም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጠጋ ብላችሁ ብታጤኑ እውነቱ ሌላ ነው። ሰዎች መድረክ ላይ ጥሩ ስለ ነበሩ፤ ጥሩ ስለ ሰበኩ፤ ስለ ዘመሩና ስለ ጻፉ የእግዚአብሔር ሰው እንደ ሆኑ ማሰብ ዐደገኛ ነው። የነገሩንን ሁሉ ከማመናችንና “የእግዚአብሔር ሰው ናቸው” ብለን ከመመስከራችን በፊት ልንጠይቃቸው የሚገቡን ብዙ ጥያቄዎች አሉ። አደባባይ ላይና በሰው ፊት ያላቸውን ሁኔታ ብቻ ዐይተን ስናደንቅ፤ “የውጪ ዐልጋ፤ የቤት ቀጋ” ቢሆኑስ?

ኑሮአቸው እንዴት ነው? ከቤተ ሰባቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት ምን ይመስላል? የትዳር ጓደኛቸውን ያከብራሉ? ልጆቻቸውንስ? አንድ የታወቀ ወን ጌላዊ “ምን ዐይነት ክርስቲያን ነው?” ተብሎ ስለ አንድ ሰው ሲጠየቅ፤ “ገና ሚስቱን ስላላገኘችሁ ልነግራችሁ አልችልም” ብሎ መልሷል።⁵ ትክክለኛ መልስ ነው። ለመሆኑ ለቤት ሠራተኞቻቸው ወይም ከቦታቸው ላሉት አገልጋዮች ተገቢውን ኩብርና ነጻነት ይሰጣሉ? ደሞዛቸውንስ በአግባቡ ይከፍሏቸዋል? እነዚህ ጥያቄዎች እውነታዊ ምላሽ ካላገኙ ድራማ ሲያሳዩን ነበር ማለት እንችላለን። ሆኖም ብዙ የመድረክ አገልጋዮች እነዚህን በመሳሰሉ ጥያቄዎች ሲፈተሹ በርካታ ችግሮች አሉባቸው።

ካትሪን ኩልማን፤ “ለእኔነት ሞቻለሁ” በማለት ትታወቃለች። ስትሞት ግን ብዙ ሀብት አከማችታ ነበር የሞተችው። ለልብሶቿ እጅግ ብዙ ገንዘብ እያፈሰሰች፤ ለሠራተኞቿ በጣም አነስተኛ ደሞዝ በመከፈል ዝነኛ ነበረች።⁶ ዛሬስ የእኛዎቹ ሰዎች እንዴት ይሆን የሚያደርጉት?

ቤኒ ሂን ደግሞ ስለ አባቱ ሥራ፤ ዳግመኛ ስለ ተወለደበት ጊዜ፤ ቦታና ሁኔታ በተለያየ ጊዜ ሲናገር እርስ በርስ የሚጣረሱ ነገሮችን ነው የሚናገረው።⁷ እስራኤላዊ ዝርያ እንደሌለው እየታወቀ እንዳለው አድርጎ ያቀርባል። እርሱ ከመወለዱ በፊት እናትየው እንዳይ የሚናገረው ሕልም እንኳ በየጊዜው ይለዋወጣል። የፈጸማቸው የአስተምህሮ ስሕተቶችም ሲነገሩት “ለምን ተነካሁ?” በማለት ዘራፍ የሚል ሰው ነው። ሲያሰኘው ደግሞ እርስ በርሳቸው የተምታቱ ማስተባበያዎችን ያቀርባል።

ከልክ ያለፈ የቅንጦት ኑሮ በመኖር የሚታወቀው ቤኒ ሂን የፊት ለፊት ትሕትናው የተገለጸ ነው። በራሱ ቤተ ክርስቲያን ሲሰብክ ግን በቪድዮ እንዳይቀረጽ ትእዛዝ ከሰጠ በኋላ፤ “የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው” የሚለው ጸሎት የእርሱን ተቺዎች እንደማይመለከት አስተምሯል። እንዲያውም፤ “ይቅር አትበላቸው” እያለ ሲጸልይ ነበር። ስለ አንድ የጉምሩክ ባለሞያ ሲናገርም፤ “መግደል ብቸል ኖሮ አደርገዋለሁ” በማለት ጉባዔ ላይ ዝቷል።⁸ ያልተፈወሱ ሰዎች እንደ ተፈወሱ ተደርገው ቀርበዋል። በእርሱ አገልግሎት መንፈስ ቅዱስ እንደ ጣላቸው ተደርጎ በቪዲዮ የሚቀርቡትም ሰዎች የሚደግፋቸው ሰው መኖሩን በፍጥነት አጣርተው ሲወድቁና ከወደቁም በኋላ ቀስ ብለው ልብ ሳቸውን ሲያስተካክሉ ታይተዋል።⁹ መቼም ቢሆን የእግዚአብሔር (እውነት) እንጂ የግለ ሰቦች ተከታይ መሆን የማያስፈልገው ለዚህ ነው።

እነዚህ ከላይ የተጠቀሱት ሰዎች የተለያዩ መልካም ነገሮች እንደሚኖሩቸው ግልጽ ነው፤ ስለዚህ ከመልካም ነገራቸው የምንማረው አይጠፋም። በዚያው አካሄድ ደግሞ ከውድቀታቸውም መማር እንደምንችል አስባለሁ። (መቼም የጴጥሮስን፤ የይሁዳን፤ የያዕቆብንና የዳዊትን ስሕተት መናገር ተፈቅዶ የዘመናችንን አገልጋዮች ስሕተት መናገር የሚያስከራንን አይመስለኝም)።

ቤኒ ሂን ሲናገር፤ “እኔ አርቲስት ነኝ ... ሁልጊዜም አርቲስት ነበርኩ። በዚህ ዐይነት ሁኔታ ውስጥ ደግሞ ሰዎች ድራማ ነው የሚፈልጉት” (I’m an artist ... I’ve always been an artist. And people want drama in a situation like this.) በማለት ተናግሯል።¹⁰ እዚህ እኛም ዘንድ በቅርቡ በተካሄደ “ሐዋርያዊ በዓል ሢሙት” ላይ አንድ አገልጋይ፤ “actor [ተዋናይ] ይመስለኛል” በማለት ስለ ተጀመረው ከመድረክ ሲመሰክሩ በቦታው ነበርኩ።

በእግዚአብሔር አደባባይ ደጋግ መስለውና ተለሳልሰው የሚቀርቡ ሰዎች ከፋዎች ሊሆኑ ይችላሉ። “ነቢዩም፤ ካህኑም በጽድቅ መንገድ የማይሄዱ ናቸው፤ በቤተ መቅደሱ እንኳ ሳይቀር ከፋታቸውን አይቻለሁ” ብሏል እግዚአብሔር (ኤር. 23፥11 - አ.መ.ት)። እንዲህ ዐይነቶቹ ከፋታቸው በእግዚአብሔር ቤትም ጭምር ነው የሚገለጠው።

እንዲያውም እንደ ሲ ኤስ ሌዊስ አባባል ከሆነ፤ “ከከፋ ሰዎች ሁሉ፤ የሃይማኖት ከፋ ሰዎች እጅግ ይብሳሉ።”¹¹ ላያቸው ግን በወርቅ ተለብጧል። በየቦታው ጸድቅ መስለው የሚታዩት አገልጋዮች እውነተኛ ገጽታቸው በጭም ብል የተሸፈነ ሊሆን ይችላል። እንደ ፈጣን ሎተሪ ሲፍቋቸው ውስጣቸው ሌላ ነው። አገልጋዩን ጊዜ ሲፍቀው ከሥር ዋሾው ብቅ ይላል፤ አመንዝራው ብቅ ይላል፤ ሌባው ብቅ ይላል፤ ጨካኙና አረመኔው ብቅ ይላል፤ ከፋው ብቅ

ይላል። ላዩ ያማረ ውስጡ ግን የተበላሸ ወጭት በየምስባኩ ሞልቷል። ይህ ሁሉ የማስመሰል ጥረት ምን ይረባቸዋል? ሰዎች ዘንድ ነጥብ ማስቆጠር ፋይ ዳው ምንድን ነው?

ቬክስፒር፣ “ዓለም የቲኦትር መድረክ ናት” ማለቱ ይነገራል። እኔም፣ “ቤተ ክርስቲያን የቲኦትር መድረክ ናት፤ አገልጋዮቿም ተዋንያን ናቸው” ማለት አፈልጋለሁ። እንደኔ እንደኔ አሜሪካውያን ለፊልም ባለሞያዎቻቸው የሚሸ ልሙት የአስካር ሽልማት ሁሉን የሚያካትት ቢሆን፤ ከተዋንያንና ከፖለቲከኞች በላይ የሃይማኖት ቤተ ሰዎች ጠራርገው የሚወስዱት ይመስለኛል።

ምክንያቱም ኑሮአቸው ትወና! አገልግሎታቸው ትወና! ስብከታቸው ትወና! መዝሙራቸው ትወና! አለባበሳቸው ትወና! ሕይወታቸው ትወና! ሆኗ ልና። የእግዚአብሔር ቤት የምርጥ ተዋናዮች ቤት መስሏል! በእርግጥ እዚህ ታች ትወናው ተሳክቷል፤ ሁሉን የሚያየው ጌታ ዋጋችንን ሊከፍል የመጣ ጊዜ ተዋንያኑ ምን ይከፈላቸው ይሆን? ውስጣቸው በከፋት ተሞልቶ ለማስመሰል እንዲህ የሚጨነቁት ለምንድን ነው? ዋጋቸውን መቀበል የሚፈልጉት ከሰዎች ስለሆነ አይደለም? ይህ ባይሆንም ራሳቸውን ለማስተካከል ቊርጠኝነት በኖራቸው! አሁን ጭብጨባ አግኝተዋል፤ ያኔስ?

ሰዎች በአንድ አገልጋይ ትወና ተታለው ያጨበጭቡለት ይሆናል። ከመድረኩ ሲወርድና ሰው በማያየው ጊዜ የሚኖረው ሕይወት በዝማሬው፤ በስብከቱ ወይም በጽሑፉ ከሚናገረው የተለየ መሆኑን ባለማወቅ እንደ እግዚአብሔር ሰው ሊቁጥሩት ይችላሉ። ለዚህም ነው መሰል አሁን አሁን መድረክ ላይ የሚወጣ የትኛውም አገልጋይ “የእግዚአብሔር ሰው!” ሲባል ያጋጥመኛል። የእግዚአብሔር ሰው መሆኑን እንዴት ዐወቁ? የሰዎች ትክክለኛ ቀለም የሚታወቀው አደባባይ በሚያሳዩት ድርጊት መቼ ሆነና?

እግዚአብሔር በጻዳ ኑሮአችን ኪሳራ፤ በአደባባይ ጥሩ ጥሩ ስብከት እንድንሰብክ ላለዘዘም። እሳት ከሰማይ የሚያወርድ ስብከት እንድንሰብክ አልተጠራንም፤ ጥሪአችን ለእግዚአብሔር የመኖር ነው። ምርጥ ምርጥ መዝሙሮችን እንድንዘምር አልተጠራንም፤ ለእግዚአብሔር እንድንኖር ነው። አሰደናቂ ጽሑፎችን እንድንጽፍ አልተጠራንም፤ ለእግዚአብሔር እንድንኖር ነው። ደስ የሚል ምክርና ትምህርት እንድናመጣ አልተጠራንም፤ ለእግዚአብሔር እንድንኖር ነው። እግዚአብሔር የጠራን በእውነት እንድንኖር ነው።

ጥሩ ክርስቲያኖቹ ሕይወት በራሱ አገልግሎት ነው፤ “ጥሩ” አገልግሎት ግን ሕይወት ላይሆን ይችላል። መልካም ክርስቲያኖቹ ሕይወት ኖሯቸው ከእግዚአብሔር መንግሥት ውጭ የሚሆኑ ሰዎች አይኖሩም። ጥሩ ጥሩ አገልግሎት

ኖሯቸው በፍርድ ቀን “ከቶ አላወቅኋችሁም፤ እናንተ ዐመፀኞች ከእኔ ራቁ” የሚባሉ አገልጋዮች ግን ይኖራሉ (ማቴ. 7፡21-23)። አዎን ሰዎች ፊትን ያያሉ፤ እግዚአብሔር ግን እንደ ሰው ፊትን ብቻ አያይም!

በሉዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ይህ የማስመሰል ችግር ነበረ። “ነስቋላና ምስኪንም፤ ድኻም ዕውርም” መሆናቸውን ችላ ብለው፤ አንዳች እንደማያስፈልጋቸው ነበር የሚያስቡት። ስለዚህ እውነተኛ ባለጠጋ ለመሆን ወርቅ፤ ጎፍረታቸው እንዳይገለጥ ነጭ ልብስ፤ አጥርተው እንዲያዩ ደግሞ ዐይናቸውን የሚኳሉበት ኩል ከእርሱ እንዲገዙ ጌታ ጋብዟቸዋል (ራእይ 3፡14-19)። ጉድለታቸውን ከመቀበል እንዲጀምሩ ነው የመከራቸው።

ቅዱስ ዳዊትም በዚህ ነገር ሲቸገር እንደ ነበር ቀደም ብለን አይተናል። ስለዚህ ችግሩን ከመሸፋፈን ይልቅ አምናበት እግዚአብሔር እንዲረዳው ድምፁን አውጥቶ ልባዊ ልመናውን አቅርቧል፤ “አቤቱ፤ ረድኤቱ መድኅኒቴም፤ የአፌ ቃልና የልቤ ሐሳብ በፊትህ ያማረ ይሁን” (መዝ. 19፡14)። ዳዊት የሚናገረውና የሚያስበው፤ ለሰው የሚገልጸውና በውስጡ የሚያወጣ የሚያወርደው የተለያየ እንዳይሆን - ሁለቱም ያማሩ እንዲሆኑ ነበር ጸሎቱ። ስለዚህ ጥሩ ጥሩ ዝማሬ ስብከትና ጽሑፍ እንዲኖረን ከመታጋት፤ ከመጸለይና ከመጣጣር ይልቅ የልባችን ሐሳብ፤ ከኑሮአችን (ከሕይወታችን) ጋር የሚጣጣምና የማረ እንዲሆን ትኩረት ብናደርግ ይሻላል። የብዙዎቻችን ትኩረት በሰውር ከሚያየው ጌታ ይልቅ ግልጡን ብቻ የሚያዩትን ሰዎች ማስደመም ይመስላልና።

ሐዋርያው ጳውሎስ፤ “በሩቅ ሳለን በመልእክታችን በኩል በቃል እንዳለን፤ በፊቱ ደግሞ በሥራ እንዲሁ ነን” ይላል (2ቆሮ. 10፡11)። በሩቅ ሆኖ ቃሉና ሥራው ተጣጥመውለታል ማለት ነው፤ እኛም ያለን አማራጭ ይኸው ነው። ለዚህም ሐዋርያው ጳውሎስ ጴጥሮስን ፊት ለፊት እንደ ገሠጸው የሚገሥጹንን ሰዎች መቀበል የመጀመሪያው ነው። ጌታ በተለያየ መንገድ ሊናገረንም ይችላል። ስለዚህ ራሳችንን ከመቀበል እንጀምር፤ ችግር እንዳለብን እንመን። ያዕቆብ ማንነቱን እግዚአብሔር ሲጠይቀው እውነቱን ተናግሯል። ዳዊት ችግሩ ሲነገረው አፍታ ሳይቆይ በእግዚአብሔር ፊት በንስሐ ወድቋል። እኛም ወደ እግዚአብሔር ፊት እንቅረብና እንደ ዳዊት፤ “አቤቱ፤ ረድኤቱ መድኅኒቴም፤ የአፌ ቃልና የልቤ ሐሳብ በፊትህ ያማረ ይሁን” በማለት እንለምን።

ይህ ብቻ ግን በቂ አይደለም። ቊርጠኝነት መኖር አለበት። ሰዎችን ለማስደሰት ከመሞከር ይልቅ በእግዚአብሔር ፊት ዋጋ ለማግኘት ብቻ ለማገልገል መወሰን ያስፈልገናል። ምክንያቱም በመጨረሻው ቀን ለፍርድ የምንቀር

በው በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት እንጂ ዛሬ በትወናችን ባስደመምናቸው ሰዎች ችሎት ፊት አይደለምና። ስለዚህ ከዚህ በኋላ የሆነውንና አየኖርን ያለነውን ብቻ ለመናገር አንድፈር። ለዚህም ድካማችንን ከማመን አንጀምር፤ እንዲህ ከሆነ ራሳችንን ብቻ ሳይሆን የሚሰሙንንም እናድናለን። የምንኖረው ለአግዚአብሔር መሆኑንም ሁልጊዜም ማስታወስ ግዴታ ነው። ይህንን ስንዘነጋ ችግር ውስጥ እንገባለን።

መጽሐፍ ቅዱስ “ቅድስና ለአግዚአብሔር” ይላል፤ የብዙዎች ትኩረት ግን ለሰው ሆኗል። ቅድስና ለሰው! ትሕትና ለሰው! ... ስለዚህ በሰዎች ዘንድ የተደነቁ በአግዚአብሔር ፊት ዋጋ ሳይኖራቸው፤ በሰዎች ፊት ዋጋ ያልተሰጣቸው ደግሞ በአምላክ ፊት ዋጋቸው ከፍተኛ ሊሆን ይችላል። ዛሬ በየመድረኩ፤ በየኮንፈረንሱ፤ በየፖስተሩ ... ግርግር ሲፈጥሩ የምናያቸውን ሰዎች ነገ በአግዚአብሔር መንግሥት እናያቸው ይሆን? ጉዳዩ ማርቲን ሉተርን ያስታውሰኛል። ሉተር በመንግሥተ ሰማይ ሦስት ነገሮች ሊያስደንቁት እንደሚችሉ ይናገራል። እነዚህም፡ (1) እዚያ ይገኛሉ ብሎ የማይሰባቸው ሰዎች እዚያ መገኘታቸው፤ (2) እዚያ እንደሚገኙ በእርግጠኝነት ሲያስባቸው የነበሩ ሰዎች እዚያ አለመገኘታቸው፤ (3) እርሱ ራሱ እዚያ መገኘቱ ናቸው።¹²

* * *

እንዳይረፍድብኝ ሠግቼ ከእግሬ ነጠቅ ነጠቅ እያልኩ አራመዳለሁ። አንድ ታክሲ ራቅ ብሎ ታየኝ። ጮክ ብዬ መጣራት ስላልፈለግሁ (አራቱን ጣቶችን አፈ ካልጨመርኩ ደግሞ ማፏጨት አልቻልኩም) እጄን ከፍ አድርጌ እየሳየሁ ርምጃዬን ጨመርኩ። ረዳቱ አየኝና፡ “አንድ ሰው ነህ?” የሚል ጥያቄ ከርቀት ላከብኝ። ውስጤን ያየብኝ መሰለኝና ደንግጩ፤ “አይደለሁም” በማለት መጮኸ አማረኝ። ናፍቆቱ ምን ሆነና!

አንድ ሰው አይደለሁም! ሰው ሲያየኝና ሳያየኝ የተለያየ ሰው ነኝ። ለሰዎች የማወራው (የማሳየው) እና እውነተኛ ማንነቴ ይለያያል። እውነተኛ ማንነቴ የሚገለጠው ስንበረከክ ብቻ ነው። ያኔ፡ “ጌታ ሆይ እግዚአብሔር፤ እኔ ደካማ፤ ጎጠአተኛና ዐመፀኛ ሰው ነኝ። አንተ ካልረዳኸኝ እንደሚጠፋት እሆናለሁ” አላለሁ፤ እውነተኛ ማንነቴ ይሄ ነው! ከተንበረከከሁበት ተነሥቼ ስሄድ ግን፡ “እኔ ብርቱ፤ ቅዱስና ቅን ሰው ነኝ” ማለት እጀምራለሁ!

አባት ሆይ ምሕረትህን ብቻ እማጠናለሁ፤ ከአንተ በቀር በጎነት የለኝምና!

“ቃሌና አረማመዴ

አንድ አልሆነም ጌታ ሆይ

አታስተካክለኝም ወይ?” የሚለው መዝሙር የማን ነበር?

ማስታወሻ

1. መርስዔ ጎዘን አበበ፤ መ-ሻዙር (አዲስ አበባ፡ 1981 ዓ.ም) ገጽ 56።
2. *Harper's Bible Dictionary* (New York: Harper & Brothers, 1952).
3. Philip Yancey, *Soul Survivor: How My Faith Survived the Church* (London: Hodder, 2003), 162-3.
4. መስፍን ወልደ ማርያም፤ *አገቱን ተምረን ወጣን* (አዲስ አበባ፡ 2002 ዓ.ም) ገጽ 149።
5. ዴቪስ ፕሪንስ (ተርጓሚ ጳውሎስ ፈቃዱ)፤ *የጋብቻ ኪዳን* (አዲስ አበባ፡ 1994 ዓ.ም) ገጽ 31።
6. Jamie Buckingham, *Daughter of Destiny* (Plainfield, N.J.: Logos International, 1976), 153, 149.
7. G. Richard Fisher and M. Kurt Goedelmann, et al, *The Confusing World of Benny Hinn* (Saint Louis, Missouri: Personal Freedom Outreach Plainfield, 2001), 1-41.
8. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 265-6።
9. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 259-60።
10. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ xi።
11. Philip Yancey, *The Bible Jesus Read* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1999), 135.
12. R. T. Kendall, *Second Chance* (London: Hodder & Stoughton, 2009), xix.

ትዳርና እሳት

ወሩ የሠርግ፣ ዕለቱም ሰንበት በመሆኑ የሙሽራ መኪኖች ጠሩንባ በየቦታው ይሰማል። ከሚግተለተለት መኪኖች አንደኛው ድንገት እኔ የነበርኩበት አካባቢ ቆመ፤ በውስጡ ሙሽራው ከነሚዜዎቹ ይታያል። አጠገቤ ከነበሩት ጐረምሶች የተወሰኑቱ፤ ሚዜዎቹን ተጣርተው፤ “ምነው ባካችሁ? ጓደኛችሁን ተባብራችሁ እሳት ውስጥ? ምነው ምነው?” በማለት ጮኹ። ንግግራቸውን የሰማነው ሁሉ ሣቅን። ትዳርና እሳት!

አንድ ባለትዳርም፣ “ላገባ ነው” በማለት የነገረውን ጓደኛውን፣ “እርግጠኛ ነህ?” በማለት ከጠየቀው በኋላ፣ “ማን ተቃጥሎ ማን ይቀራል!? በል ግባበት!” በማለት መልሶለታል። አሁንም ትዳርና እሳት!

ትዳር “በሦስት ጉልቻ” ተመስሎ እየተኖረ ባለበት አገር ትዳርና እሳትን መነጣጠል እንዳይቻል ዐውቃለሁ። እሳት ባይኖር ጉልቻ ምን ያደርጋል? “ሦስት ጉልቻ” የሚል ግጥም አስታወስኩ፡-

ለትዳር ተስማምተን

ሰንጫወት ሰንቱን

ጉልቻውን እንጂ

መች አየን እሳቱን!”

እሳት ጠቃሚም ጐጂም ነው፤ ለማብሰልም ለማቃጠልም ይውላል። አንዳንዴ ያስፈራል፤ በብርድ ሰዓት ግን ይናፈቃል። ሕፃናት እንዲደርሱበት አይመከርም፤ ዐዋቂዎች ግን ይጠቀሙበታል። ሴቶች እሳትን ማያያዝና ማቀጣጠል ይሆንላቸዋል፤ ወንዶች ግን ይፈሩታል፤ ልክ እንደ ትዳር።

ይህንን ሐሳብ ሲያነሱና ሲጥሉ የዋሉ ሐሳቦች ነበሩ። እርስ በርስ የሚቃረኑ ሐሳቦች ከአንዱ ጥግ ወደ ሌላኛው ሲፈናጠሩ መታደም መታደል ነው፤ ወተትና ማር እንደ መጥባት ይቆጠራል - ላወቀበት። “ወንዶች ለምን እሳቱን (ትዳርን) ይፈሩታል?” የሚል ነበር የሐሳቦቹ መግት።

አንደኛው ጀመረ፤ “ፍቅር ለወንድ ልጅ የድካም ቦታ፤ ትዳርም ስለብልቱ ነው። ከነጥንካሬው መኖር የሚሻ ለትዳር እጅ መስጠት የለበትም። ሰው በገዛ እጁ ድካምን ይጋብዛል? ያላገባ እንደ በረታ ይኖራል። ስታገባ ትልፈራለህ። በምንም ነገር ልታስፈራራው የማትችል የነበረውን ሰው ካገባና ከወ

ለደ በኋላ ‘ዐርፈህ ልጆችህን ብታሳድግ ይሻልሃል!’ ማለት ብቻ ነው የሚጠበቅ ብህ። ታዲያ መድከም ካላማረህ ትዳር ምን ያደርግልሃል?” ብሎ ጠየቀ።

“መስሎሃል! ሁሉ የየራሱ ድካም አለው። ሰው ሆኖ ስለ ብልት የሌለው የለም፤ ድካሙ ያልተገለጠ እንጂ! ትዳር የተደበቀውን ድካምህን ይገልጣል እንጂ ድካም አይፈጥርልህም። ለያዕቆብ ሹልዳው ጥንካሬውና ብርታቱ ነበር፤ የሹልዳው መነካት ብርታቱን ድካም አደረገው። ከዚያ ማንከስ፤ ሲረመድ እግሩን መነተት፤ መድከም ጀመረ (ዘፍ. 32፥22-32)። የሰው ድካሙ፤ የብርታቱ ሌላኛው ጎን ነው። ብርታትህ ተመትቶ የምታነከሰባትን ያቺን ቦታ ደግሞ እግዚአብሔርም ይፈልጋታል። ያኔ ዐቅመ ቢስነትህን ተገንዝቦህ ከእርሱ ጋር ትጣበቃለህ። ጸጋውን ታምነህና ተደግፈህ ትኖራለህ። ጠቃሚና ትሑት ትሆናለህ። ስለዚህ ከነብርታትህ መኖር ብትፈልግም አታመልጥም፤ ብርታትህ ተመትቶ በድካምነት መገለጡ አይቀርልህምና አትድከም። ከትዳር በመሸሸ ድካምህን ቀብረህ አትኖርም።” በማለት ተረጋግቶ መለሰለት።

ሐሳቡ ተቀባይነት ያላገኘለት የመጀመሪያው ተሟጋች ወንዶች ትዳርን የሚፈሩት የኑሮን ቀንበር እየሸሹ መሆኑን ማስረዳት ቀጠለ። “አንድ ሰው ብቻውን ከሆነ ቢበላ ባይበላ፤ ቤት ቢኖረው ባይኖረው ያን ያህል ፈታኝ ላይሆን በት ይችላል። ከአንዱ ቤት ሲያባርሩት ቀጣይ ሥራው ሌላ አካባቢ ለመኖር ደላላ ማፈላለግ ብቻ ነው። ‘እልፍ ሲሉ እልፍ ይገኛል፤ ድሃ ሞኝ ነው ሞቱን ይመኛል’ ነው ነገሩ። ሥራው ባይመቸው ትቶ ይወጣና ሌላ ሥራ ይፈልጋል።

“ትዳር ሲባል ግን ቋሚ ገቢና የመኖሪያ ስፍራ እንደሚያስፈልገው ማሰብ ይጀምራል (ቋሚ ሳይሆኑ ቋሚ ገቢ መፈለግ አይገርምም?)። ‘ነገ ሥራ ብፈታ ምን ይውጠኛል? የመሠረትኩትን ቤተ ሰብ፤ ሚስቴንና ልጆቼን ምን አበላለሁ?’ እያለ ይጨነቃል። ሥራ ቦታ ማግኘት ይጀምራል። የተደላደለ ነገር ከሌለው አብሮነትን የሲኦል ያህል ይፈራል። ትዳር እኮ ለወንድ ልጅ ቀንበር ነው! ስለዚህ ይሮጣል፤ ይሮጣል፤ ዐቅሙ ሲደከምና ማምለጫ ሲያጣ ግን ተሸንፎ ይገባበታል። ከዚያ የቻለውን ያህል ይሸከመዋል።

“ይህ የኑሮ ፍትረያና ውጥረት ግን አግብቶም አይለቀውም። ለመሆኑ ከባሎችና ከሚስቶች ቀድሞ የሚሞተው ማነው? አሁን ጥናት ላቀርብልህ ባልችልም ወንዱ ላይ ስኳርና ደም ብዛት የሚረባረቡበት ለቤቱ ባለው ሐሳብና ጭንቀት አይደለምን? አደጋና የተለየ ሁኔታ ካልተከሰተ በቀር ወንዱ ነው ቀድሞ የሚሞተው። ወንዱ በብዙ አቅጣጫ ሰጪ ነው፤ ሴቷ ደግሞ ተቀባይ። ስለዚህ ለቤቱ አስፈላጊውን መስጠትና ማቅረብ ካልቻለ ቅስሙ ይሰበራል። ለሰው ይናገራል ብለህ ደግሞ አትጠብቅ፤ ቢያለቅስም ለብቻው ነው። ‘ወንድ

ልጅ ብቻውን ነው የሚያለቅስ ብለው ይሞግቱታሉ። ሴቶቹኮ በእንባ ይወጣላቸዋል። ወንዱ ግን ጎዘኑና ጭንቀቱ ሲጠራቀም ያለ ጊዜው ይቼን ሕይወት 'ቻው' ሳይል ውልቅ ይላል። ትዳር የብዙ በሽታዎች ምክንያት ነው። ይህንን ለማወቅ ዐይኖችህን ከፍተህ አካባቢህን በቅጡ አጢን።

“ወንዱ ትዳርን ሲፈራ፣ ሴቶቹ ግን መናፈቃቸው ምንም ምስጢር የለውም። እነርሱ ምናለባቸው ልጄ? 'ሥራው ምንድን ነው? ቤት አለው? መኪናስ? እያሉ ያማርጣሉ። 'ምን ሊያበላኝ ነው? ለሽሮ ለሽሮማ የእናቴ ቤት አይሻለኝም እንዴ? በማለት ይዘባነናሉ። ታዲያ እነርሱ እንደ ማቱሳላ ቢኖሩ እያስደንቅም እኮ!

“በዚህ ላይ ደግሞ ገንዘብ አይበቃቸውም። 'ይገዛ' ማለት ይወዳሉ። የባንክ ደብተሩን ለሚስቱ የሚያሳይ ወንድ ሞኝነቱ ያበሽቀኛል። እነርሱ ገንዘብ ካዩ የሆነ ያልሆነውን ያወሩና ማሳረጊያቸው 'ይገዛ' ነው። ካገባህ የሚስትህን እጅ ይዘህ መዞር መልመድ አለብህ። ሰው የፍቅር ሊመስለው ይችላል። ሞያ በልብ ነው። ከለቀቅካትማ ያየቸውን ዕቃ ልትገዛ ትሄድልሃለች!

“ሌላ ምን እንደሚገርመኝ ልንገርህ? እግዚአብሔር ለአዳም ሔዋንን ሲፈጥርለት መነሻው፣ 'ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም፤ የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት' የሚል ነበር (ዘፍ. 2፡18)። አሁን ግን ረዳትዋና ረዳት የሚያስፈልገው ሰው ቦታ ተቀያይረዋል። ባል የሚስቱ ረዳት መሆን ጀምሯል። ታዲያ ሰዎቹ ቦታቸውን ከተቀያየሩ ነገሩስ ተቀይሮ፣ 'ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም ነው' ማለት አንችልም?” አለ የመጀመሪያው ሐሳብ።

ሌላኛው ሐሳብ ደግሞ የዚህን ሐሳብ ሌላ ጐን ማሳየት ነው የመረጠው። “ወንዶች 'ሥራ፣ ገቢ' እያሉ እየተጨናነቁ ትዳርን አድካሚ ያደርጉታል፤ ስለዚህ በማሰብ ብቻ ይደክማቸዋል። መሞታቸው ላይቀር ጣር ያበዛሉ! ሴቶችን እያቸው እስቲ? ከወደዱህ አለቀ፤ ያገቡሃል! የወደዱት ሰው ሥራ ቢኖረው ባይኖረው 'ኬር' የላቸውም።

“በእርግጥ 'ይገዛ' ማለት ይወዱ ይሆናል፤ ማብቃታት ላይ ግን ጎበዞች ናቸው። 'ወንድ ልጅ የማይፈልገውን 20 ብር የሚያወጣ ዕቃ በ30 ብር ሲገዛ፣ ሴቶች ግን የሚፈልጉትን 20 ብር የሚያወጣ ዕቃ በ15 ብር ይገዛሉ' ይባል የለ? አንተ ሳታገባ በፊት ለወር የመደብከው ወጪ አለ እንበል። ሚስት ብታገባና ብሩን ለእርሷው ብትሰጣት ግን በዚያው ብር የተሻለ ልትኖሩ ትችላላችሁ።

“ሠርተን እናድጋለን ብለውም ያምናሉ፤ ልበ መጡነት ይታይባቸዋል። የዚህችን ዓለም ኑሮ ደግሞ ተጨናንቀህ አትችለውም ወንድሜ። እግዚአብሔርን እየፈራህ ተደሰት! ገና ለገና፣ 'ነገ ምን ይሆናል?' እያልክ ጭንቅላትህን

አትዘውር። በእጅህ ባለው ነገር ኑር! 'ነገ ስለ ራሱ ይጨነቃል' ይላል መጽሐፉ። 'Have fun!' ያኔ ስኳር ምናምን ከሚባል ጣጣ ትገላገልና ረጅም ዕድሜ ትኖራለህ፤ የማቱሳላንም ባይሆን የሴቶችን ያህል!

“ከሚሰቶች ይልቅ ለባሎች ሞት ቅርብ ነው ብለሃል፤ እውነት ነው። እኔ ደግሞ በደንብ የተጠና ጥናት ልንገርህ። ትዳር ዕድሜ ያረዝማል! ከባለትዳሩ ወንድ ይልቅ ሽጋው ወንድላጤ ነው ቀደም ብሎ ሒሳቡን የሚዘጋው። አትሞኝ፤ መኖር ከፈለግህ አግባ! 'በአማካይ ሲታይ ባለትዳሮች በጤና፣ በሀብትና በደስታ ካላገቡት የተሻለ ኑሮ እንደሚኖሩ ጥናቶች ይጠቁማሉ።' ያለ ዕድሜያቸው የሚሞቱ ብቻቸውን የሚኖሩ ሰዎች የሞት መጠን ከባለትዳሮቹ በዕጥፍ፣ ራሳቸውን የሚገድሉ ላጤዎች መጠን ከባለትዳሮቹ በአምስት ዕጥፍ ይበልጣል። ያላገቡ ሰዎች ላይ የሚደርስ አደጋ ባለትዳሮቹ ላይ ከሚደርሰው አደጋ አራት ዕጥፍ በላይ ለሞት ሲያደርስ፤ በካንሰር ደረጃ እንኳ በካንሰር ሕመም የተያዙ ባለትዳሮች በካንሰር ከተያዙ ላጤዎች የበለጠ ዕድሜ ይኖራሉ።”

“ባለትዳሮች ቶሎ አይሞቱምና ዕወቅበት። ከገባህ አግብተህ ትኖራለህ! ቅዱሱ መጽሐፍ ትክክል ነው፤ 'ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም።' ትዳርን የጀመረው እግዚአብሔር መሆኑን አትዘንጋ፤ ያውም ጎጢአት ወደ ሰው ከመግባቱ በፊት! ሆኖም የሰው ልጅ ፍጹም ባለመሆኑ፣ እንደ ሌሎቹ ነገሮች ሁሉ እግዚአብሔር የጀመረው ይህ ተቋምም ችግር እንዳጋጠመው መካድ አንችልም። ተጋቢዎቹ ፍጹማን ካልሆኑ ትዳር እንዴት ፍጹም ሊሆን ይችላል? ይህ ግን ለሽሽት ምክንያት አይሆንም። ጠባይህን አሳምረህ ብታገባ ነው የሚሻልህ፤ እንዳለማግባት እኮ እርግማን የለም” በማለት አስረዳ።

ሌላኛው ሐሳብ ቀጠለ። “እኔ የምለው ፈረንጅ አገር የተካሄደ ጥናት ሁሌም እኛን ይወክላል እንዴ? እውነት በእኛ አገር ኑሮ ትዳር ዕድሜ ያረዝማል ብለህ ታምናለህ? ኑሮ ለተሳካላቸው ሰዎች ምናልባት ይሆን ይሆናል፤ ከዚህ ውጪ ላሉት ግን ጥናቱ የሚሆን አይመስለኝም። በእኛ አገር የተካሄደ ጥናት የሚኖረን መቼ ይሆን?

“እውነት ነው፤ ትዳርን እግዚአብሔር ነው የጀመረው። ትዳርን መሉ በመሉ እንዳልቃወም ዋነኛ ምክንያቱም እርሱ ነው፤ እግዚአብሔር የመሠረተው ነገር በመሠረታዊ ሁኔታ መልካም እንደ ሆነ አምናለሁ። ግን ከትንሣኤ በኋላ ትዳር እንደ ሌላ መጽሐፉ ይኖገራል። ከውድቀት በፊት ተጀምሮ ከትንሣኤ በኋላ የማይቀጥል ነገር! ለማንኛውም ትዳርን በጥቅሉ ከመቃወም የትዳርን ችግሮችና ሥጋቶች መጥቀሱ ይሻለኛል።

“ይኸውልህ ሴቶች ካገቡህ ባል ብቻ አድርገው የማስቀረት ዐቅምም አላቸው። ‘ራስን መፈለግና መሆን፤ በመክሊቴ መነገድ፤ ለትውልድ የሚተርፍ ሥራ መሥራት’ የሚል ትልቅ ሐሳብ ካለህ ባታገባ ይሻልሃል፤ አሊያ ባል ብቻ ሆነህ ትቀራታለህ! እነርሱ ከዕለት ዕለት ኑሯቸው ውጭ ለዚህ ዐይነት ጉዳይ እምብዛም ትኩረት አይሰጡም። እነርሱ የሚያስቡት የእነርሱ (የሚስትህና የልጆችህ) ሆነህ መቅረትህን ብቻ ነው፤ የቻሉትን ያህል ተጣጥረው ገንዘባቸው ሊያደርጉህ ይሟሟታሉ። ‘የሆነ ነገር ላከናውን’ ብለህ ከተነሣህም የሁሉ ልት ሆንባቸው ነው! ዝነኛነትህን ይወዳሉ፤ የዝነኛ ሰው ሚስት መሆንንም ከምንም በላይ ይፈልጋሉ፤ ዝነኛነትህ ወይም ስኬታማነትህ የሁሉ ገንዘብና በሁሉ ተወዳጅ እንዲያደርግህ ግን አይፈቅዱልህም። ይህ ከሚሆን ዐርፈህ መቀመጥህን ይመርጣሉ።

“ስለዚህ አንተ ለትውልድ የሚጠቅም፤ ለምህን ከመቃብር በላይ የሚያ ስጠራ ጉዳይ ተሸክመህ እነርሱ ለጥቃቅኗ ጉዳይ ነው የሚብሰክሰኩት። ስለ ዓለምና ስለ አገር እንዳታስብ በማጀት ወሬ ናላህን ያዞሩታል። ለሐሳቤ ዋቢ ልጥቀስ። ባራክ አባማ የአሜሪካ ፕሬዚደንት ከመሆናቸው በፊት ገና ሴናተር እያሉ የተፈጠረ ታሪክ ነው። በወንድና በሴት መካከል ያለው የአስተሳሰብ ቅኝት ለየቅል መሆኑን በደንብ ያሳይሃል። ሴቶች አንቱ ሲባሉ እንደማይወዱ ስለሚነገር፤ ሚስትየውን በአንቺታ ባቀርብ እንደማትቀየመኝ ተስፋ አደርጋለሁ” በማለት መጽሐፉን ገለጥ ገለጥ አድርጎ ማንበብ ጀመረ።

“ታሪኩ እንዲህ ነው። ባራክ አባማ ያንን ቀን ‘ጥሩ ሙድ’ ላይ እንደ ነበሩ ይናገራሉ። በጥቁር ገበያ የሚካሄደውን የጦር መሣሪያ ሽያጭ የሚያግድ የሕግ ረቂቅ ከሌላ ሴናተር ጋር በመተባበር አዘጋጅተው መጨረሻቸው ነው። ረቂቅ ሕጉንም ለማጽደቅ የተመቻቹ ሁኔታዎች ስለ ነበሩ ይህንኑ መልካም ዜና ለሚሰታቸው ሚሺል ለመንገር ይፈልጉና ስልክ ይደውላሉ፤ ወደ ቺካጎ። የሚደውሉት ከዋሽንግተን ዲሲ ግዛት ነበር።

አባማ የሕጉን ፋይዳ መተንተን ይጀምራሉ፤ ለሚሰታቸው። ከቅለታቸው የተነሣ በትከሻ ተይዘው የሚወነጨፉ ሚሳይሎች በክፉ ሰዎች እጅ ከገቡ፤ የንግድና የሕዝብ ማጓጓዣ አውሮፕላኖች ላይ ከፍተኛ ጉዳት እንደሚያደርሱ ሥጋታቸውን ይገልጣሉ። ከቀዝቃዛው ጦርነት ማከተም በኋላ እዚህም እዚያም የተዘረከረኩት የጦር መሣሪያዎች በዓለማችን ላይ በተለያዩ ቦታዎች የሚለኩሱትን ግጭቶች ምን ያህል እንዳባባሱ እያስረዱ እያለ ሚስታቸው ታቋርጣቸዋለች።

“ጉንዳን ቤታችን ገብቷል።”

“እኸ ...”

“ጉንዳኖች ኩሽና ገብተዋል ነው የምልህ፤ ፎቅ ላይ ያለው መኝታ ቤትም ገብተዋል።”

“እሺ ...”

“ነገ ወደ ቤት ስትመጣ የጉንዳን ማጥፊያ ገዝተህ እንድታመጣ አፈልጋለሁ። ራሴ መግዛት እችል ነበር፤ ግን ልጆቻችን ከትምህርት ቤት ሲመለሱ ሐኪማቸው ጋ ልወስዳቸው አስቤአለሁ። እና ይህንን ልታደርግልኝ ትችላለህ?”

“በትከከል። ጉንዳን ማጥፊያ አይደል ያልሸኝ?”

“አዎን ጉንዳን ማጥፊያ። እንዳትረሳ እሺ የኔ ማር! ደ’ሞ ከአንድ በላይ ነው ያልኩህ። እየሰማኸኝ ነው? አሁን ስብሰባ አለብኝ። እወድሃለሁ” ብለው ስልኩን ዘጉ።⁵

“ባራክ አባማ ምን አሉ መሰለህ? ‘የስልኩን መነጋገሪያ አስቀመጥኩና ኬኔዲና ጆን ማኬይን ከሥራ ወደ ቤታቸው ሲመለሱ ጉንዳን ማጥፊያ ገዝተው ያውቁ እንደ ሆነ ማሰብ ጀመርኩ’ ነው ያሉት።⁶

“እስቲ እግዚአብሔር ያሳይህ፤ መልአኩ ያመልክትህ! ለዓለም ሰላም ትልቅ አስተዋጽኦ ያለው ሥራ ለመሥራት ሲደከሙ፤ ስለ ጉንዳን ማውራት ምን ይሉት ቂልነት ነው? ደ’ሞ ይህ ብቻ እንዳይመስልህ” በማለት ይህ ሐሳብ ለሌላ ኛው ሐሳብ ሐሳቡን ማስረዳቱን ቀጠለ።

“ባራክ አባማ ሴናተር (የላይኛው ምክር ቤት ተመራጭ) ከመሆናቸው በፊት ለኮንግራስ (ለታችኛው ምክር ቤት) ተወዳድረው ነበር። ያኔም ቢሆን ባራክ አባማ በምርጫ ውጥረት ውስጥ ሆነው ኩሽናውን ሳያጸዱ ከቀሩ ጦርነት ይገጥማቸው ነበር። ጠዋት ወደ ሥራ ለመሄድ የሰንበት ከንፈሯን ሊሰሙ ጠጋካሉ ቀዝቃዛ ጉንጭ ነበር የምታቀብላቸው። እንዴማ፤ ‘አንተ ለራስህ ብቻ ነው የምታስበው’ በማለት ወርፋቸዋለች።⁷

“አባማ የፓርቲያቸውን ዕጩነት ከማግኘት ጀምሮ እስከ ፕሬዚዳንትነት ምርጫው ፍጻሜ ድረስ ከሁለት ዓመታት በላይ በጉዞና በንግግር ደክመዋል። ሚስታቸው ረድታቸው ይሆን? በቅስቀሳ ወቅት አባማ ከሌላ ግዛት ልጆቻቸውን ለማናገር የሚፈቀድላቸው ከመኝታ ሰዓታቸው በፊት ከደውሉ ብቻ ነበር። የፕሬዚዳንትነትን ዕጩነት ምርጫ ማከሰኞ አሸንፈው አንኳ ለማረፍ አልታደሉም፤ ገና ደስታው ብዙም ሳይበርድ ነበር፤ ‘ነገ ልጆቼን ትምህርት ቤት የምታደርሳቸው አንተ እንደ ሆነክ ዕወቅ’ የሚል ትእዛዝ የሰጣቸው።⁸

“እና ወንዱ ባል ብቻ ሆኖ መቅረትን ፈርቶ እሳቱን ቢሸሽ ምን ጥፋት አለበት? እንዲያውም መለኛነት ነው። ነጻ ሰውና ባለጓዝ እኩል ይጓዛልን? ለጉዞ ቅልጥፍናም ቢሆን ብቻነት ይመረጣል! የሜዳ አክያንና የከተማችንን ባለሸክም አክያ ማወዳደር ነው። ባራክ ኦባማ ለፕሬዚዳንትነት ሲመረጡ ግን ሚስታቸውን ከማመስገን አልተቆጠቡም፤ ፖለቲካ ነዋ፤ የቤተ ሰብ ፖለቲካ።

“በምርጫ ብትሳተፍ፤ መጽሐፍ ብታሳትም፤ ሩጫ ብትወዳደር ከተሳካ ልህ ሚስትህን ማመስገን አለብህ። እነዚህን ነገሮች እንዳታደርግ ተቃዋሚህ የነበረች ብትሆንም፤ ሚስትህ እንደ ደገፈችህና ያለ አርሷ እገዛ እዚህ ትደርስ እንዳልነበር ገልጸህ ካላመስገንካት በራስህ ላይ ፍም ትነሰንሳለህ። በዚህ ጉዳይ ከዚህ በፊት የደረሰብኝን ዐውቃለሁ። አንዱ ባል የጻፈውን ግጥም እስቲ ላንብ ብልህ፤ “ጎጆዬ” ይላል ርእሱ። ግጥም እንደምትወድ ዐውቃለሁ።

በየቀኑ!

“ድምፅህን ስጥ” አባላለሁ።

እኔም አላለሁ፤

“በዴሞክራሲያዊ መንገድ

አንቺን መርጫለሁ!”

ፓርቲዬንም ስጠየቅ፤

“የጎጆዬ አባል ነኝ” አላለሁ።

መግለጫ ስጥ ሰባል፤

ከልጆቼ ጋራ፤ ምንም ሳላቅማማ

“ትዳሬ ነው ፓርላማ”

ብዬ እናገራለሁ።

ይህን ያላወቁ!

“እሱ ከቤቱ በቀር፤

የአገር ጉዳይ አይገባውም፤

ድርጅትም አያውቀውም”

እያሉ ያመኛል፤

ያብጠለጥሉኛል።

ይገርማል!

ፍቅርን ያህል ፖለቲካ፤

ቤቴ እንደሚቦካ፤

ሰው አያውቅም ለካ።፡፡

“ሰው የሚኖረው እንዲህ ነው ወዳጅ። የቤተ ሰብ ፖለቲካ የሚባል ነገር መኖሩን ብታውቅ ይበጅሃል። ጨርሻለሁ አንተ ቀጥል” አለ እየተኮፈሰ።

“በል በል ወዳጅ” አለ ሁለተኛው ሐሳብ ከመጀመሪያው ሐሳብ አፍ ነጥቁ። “አንተ ሙሉውን ሥዕል ሳይሆን ማየት የምትፈልገውን ጥግ ብቻ ነው የምታየው። ለመሆኑ እቴጌ ጣይቱን ማስታወስ ቢያቅትህ እንኳ ብርቱካን ሚደ ቅሳን እያየህ ሴቶችን ለአገር ጉዳይ ባይተዋር አድርገህ ማስብህ ያስገርማል። በዚህም ላይ ከርክርህ ወንድና ሴት በጋራ የመሠረቱትን ኑሮ በጋራ መምራት የለባቸውም የማለት አዝማሚያ አለው ልበል?

“በተጨማሪም አንተን ጨምሮ ከወንዶች የተሰወረ አንድ ትልቅ ጉዳይ አለ፤ ለውጥ የሚጀምረው ከራስ ነው። ቤትህን ከለወጥክ በኋላ ብቻ ነው አካ ባቢህን፤ ሰፈርህን፤ ክልልህን፤ አገርህን፤ ከዚያም ዓለምን መለወጥ የምትች ለው! ወንዶች በአንዴ ማማው ላይ ለመውጣት አንጋጠው ነው የሚራመዱት፤ መውደቅ ከየት የሚመጣ ይመስልሃል? መሰላሉን ለመውጣት ከታች መጀመር አለብህ። ቤትህ ሰላም ሳይሰፍን ዓለም ላይ ሰላም ለማስፈን መጣ ጣር ባዶ ምኞት ነው። መሠረቱን ሳትጥል ቤቱን አየር ላይ ትሠራዋለህ እንዴ?

“ሁሉ ነገር ከጥቂት፤ ከራስ፤ ከቤት መጀመር አለበት። ሐዋርያው ጳው ሎስ ለጢሞቴዎስ የሚነግረው ይህንኑ ነው፤ ‘እንግዲህ ኤጲስ ቆጶስ እንዲህ ሊሆን ይገባዋል፤ ... የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር፤ ሰው ግን የራሱን ቤት እንዲያስተዳድር ባያውቅ፤ የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን እንዴት ይጠ ብቃታል?’ (1ጢሞ. 3፥2-5)። ‘ዲያቆናት ልጆቻቸውንና ቤተ ሰባቸውን በአግ ባቡ የሚያስተዳድሩ መሆን አለባቸው ...’ (3፥12 - አ.መ.ት)። ሌላ ስፍራ ሰላም ለማውረድ ከመወራጨት የቤትን ኅላፊነት መወጣት ይቀድማል። ገብቶሃል ወዳጅ? የቤት ሥራቸውን፤ የቤት ኅላፊነታቸውን ሳይሠሩ ‘የዓለም ሰላም’ እያሉ መሯሯጥ አይሠራም። ሴቶች ቤታቸው ላይ በማተኮራቸው በጣም ትክ ክል ናቸው። ‘የዓለም ሰላም ከቤት ይጀምራል’ ሲባል ሰምተህ አታውቅም?

“ሴቶች ያገቡትን ወንድ ባል ብቻ አድርገው እንደሚያስቀሩ ሥጋት እን ዳለህም ገልጸሃል። ይሄ መነፅርህ ገልብጦ ነው ያሳየህ።

“ቅድም የጠቀስካቸው ባራክ ኦባማ ሚስታቸውን ያመስገኑት በሰላም ለመኖር ሲሉ ብቻ ይመስልሃል? ‘ሚስትን ማመስገን ፖለቲካ ነው’ ያልከውን ማለቴ ነው። ምስጋናውን ለአጅ መንሸነት ወይም ለመሸንገያ እንዳቀረቡት ካሰ ብክ ተሳስተሃል። ባራክ ኦባማ ከላይ የጠቀስካቸውን ውጥረቶች ካለፉና አቧ ራው ከሰከነ በኋላ ረጋ ብለው ሲያስቡት የተረዱትን ጽፈውልሃል እኮ! እዚ ያው መጽሐፍህ ላይ አሳይሃለሁ፤ ወዲህ በል መጽሐፉን” አለና ቀጣይ ሐሳቡ ቀጠለ።

“ይኸውልህ ባራክ ኦባማ እንዲህ ነው ያሉት፤

እነዚያ ፈታኝ ዓመታት ካለፉና ልጆቻችንም ዐድገው ትምህርት ቤት መሄድ ሲጀምሩ የኋላዬን ዘወር ብዬ ሳየው ብቻ ነበር በዚያን ወቅት ሚስቴ እያለፈችበት በነበረው ሁኔታ ላደንቃት የጀመርኩት። ትግሏ ሌሎችም ሥራ ውለው የሚገቡ የዛሬዎቹ ሴቶች የሚያልፉበት ትግል ነው። ምንም ራሴን ነጻ አስተሳሰብ ያለው ሰው አድርጌ ብቁጥርም፣ እኔና እርሷ እኩል ባለድርሻዎች (አጋሮች) መሆናችንንና የእርሷም ሕልምና ምኞት የእኔኑ ያህል ጠቃሚ እንደ ሆነ ባሰብም እንኳ ልጆቻችን ሲመጡ የሚያስፈልጋቸውን ነገር ሁሉ የምታዘጋጀው እርሷ እንጂ እኔ አልነበር ኩም። በእርግጥ አንዳንዴ ባግዛትም በራሴ መርሐ ግብርና በራሴ ጊዜ ብቻ ነው። በዚህ ሁሉ መካከል ግን ለቤት ውስጥ ጎላፊነቷ ስትል የቢሮ ሥራዋን የምትበድለው እርሷው ነበረች። ልጆቻችን ምግብ መብላታቸውንና መታጠባቸውን ከመተኛታቸው በፊት ማረጋገጥ የእርሷ ሥራ ነው። ልጆቻችን ሲታመሙ ወይም ሞግዚታቸው መምጣት ሲያቅታት በስልክ ብቻ በመናገር ከሥራዋ ወይም ከሰዎች ጋር ካላት አስፈላጊ ስብሰባ የምትቀረውም እርስዋ ነበረች።¹⁰

ብለው ገልጸውታል።፡፡ገባህ?

“ቅድም ገሚሱን ብቻ ነጥለህ ጠቀስከው እንጂ ‘ለራስህ ብቻ ነው የምታሰበው’ ካለቻቸው በኋላ፣ ‘ቤተ ሰቡን ብቻዬን እንደማሳድግ (እንደማስተዳድር) በፍጹም አላሰብኩም ነበር’ ነው ያለቻቸው።” ባራክ ኦባማ የልጆቹን ጉዳይ ቸላ ብለው ለምርጫ ሲሯሯጡ ነበር የቤት ጎላፊነታቸውን እንዲያስታውሱ የሸነቆጠቻቸው።

“ሚስትህ አንተ በመረጥከው የሕይወት ጉዳዩ ቀጥተኛ እገዛና ተሳትፎ ባይኖራት እንኳ አንተን መውደድና ልጆቻችሁን መከባከብን ጨምሮ ሌሎቹን የቤት ጎላፊነቶች መሸከሟ ለአንተ ጉዞ የሚኖረውን በጎ አስተዋጽኦ መካድ ትችላለህ? ጽናቷስ ዋጋ የለውምን? እርሷ የቀነሰችልህን ሽክም ሁሉ ብቻህን ለመሸከም ብትሞከር ኖሮ ሩጫህን በቅጡ መሮጥና የምትፈልገው ቦታ ደርሶህ የምትሻውን ለውጥ ማምጣት ባልሆነልህም!

“ስለዚህ ለባራክ ኦባማ እዚህ መድረስ የሚስታቸው ድርሻ ወሳኝ ነበር። ባል ብቻ አድርጎ የሚያስቀርህ ትዳር አይደለም፤ የሴቲቱ ብስለት ነው። ባል ብቻ አድርጋ ልታስቀርህ የምትችል ሴት የምታጋጥምህን ያህል፤ ባል ብቻ ሆነህ እንዳትቀር የምታተጋህ ሴትም ሞልታለች። ማርቲን ሉተር ኪንግ እንዳለው፣ ‘ሚስት ትሠራሃለች ወይም ትሰብርሃለች’።¹² ጎበዝ ሚስት

ታበረታታሃለች፤ ከተኛህ ትቀሰቅስሃለች። ካስፈለገም ትሰድብሃለች። ስታዝን አዝና፤ ስትደስት ተደስታ ሁሌ ከጐንህ የማትጠፋው እርስዋ ናት። አንተ ብቃቱ ኖሮህ ብቃትህን ማሳየት የምትችልበት ሁኔታ ካልተመቻቸ ማንም ሊያደንቅህ ቀርቶ ሊያውቅህ አይችል ይሆናል። ባለአእምሮ ሚስቶች ግን ማንም ያላየውን የባሎቻቸውን ችሎታ ማየት ይችላሉ፤ ማየት ብቻም ሳይሆን ዘመናቸውን ሁሉ የባሎቻቸው አድናቂ ሆነው ይኖራሉ። ብቃቱን ማንም ያላወቀለት ሰው ሚስቱ ብቻዋን ዕድሜ ልኳን አድናቂው ትሆናለች። ድካሙን እያወቀች እንኳ አድናቆቷን አታጓድልበትም። ይልቁኑ ወንዶች ያሰቡበት ከደረሱ በኋላ ለደገፈቻቸው ሴት ጀርባቸውን እንዳይሰጡ ፍራ።

“አንተ የፈረንጅ አገሩን ፕሬዚዳንት ተወውና ለምን ቴዎድሮስን አታስብም? ቴዎድሮስ ገና ካሣ ተብሎ በሚጠራበት ጊዜ ጀግንነቱን ያየት የጊዜው ቁንጮ ባለ ሥልጣን ራስ ዐለ ከእናታቸው እቴጌ መነን ጋር ተማከረው ልጃቸው ተዋበችን ዳሩለት። ደጃዝማች ብለውም ሾሙት። ደጃች ካሣም ትልቁን ሕልሙን ዘንግቶ ለባለ ሥልጣናቱ ዐደረ። የሚስቱ ተዋበች እናት ከብሩን ሲነኩበት ቢቀየምም ዐርፎ መቀመጥን የመረጠ ይመስል ነበር። ያኔ ነው ተወዳጅዋ ሚስቱ ተናድዳ ‘አገር የለህምን? ታጠቅ፤ እንሂድ’ በማለት የተናገረችው። ያኔ ካሣም፣ ‘ምነው የለኝ?’ ብሎ ሸፈተ።¹³ የተኛው አንበሳ በዚህ ንግግር ተቀሰቀሰ። ‘የሆነ ሆኖ፣ የልጅ ካሣ የመጨረሻውና ወደ ዘውድ የመራቸው ሽፍትነት ከዚህ ጊዜ ላይ ይጀምራል’ በማለት ታሪክ ይመስከራል።¹⁴ የቴዎድሮስ የፈረሰ ስም ‘አባ ታጠቅ’ የተባለውም ለዚህ እንደ ሆነ ይነገራል። ተዋበች ባትኖር ቴዎድሮስ ይታጠቅ ነበር?

“ካልበቃህ ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ ያሉትንም እጨምርልሃለሁ፤ ‘በዓለም ላይ በአቋማቸው ጽኑ የሆኑ ጀግኖች አሉ። እነዚህ ብዙ ጊዜ የማይታወቅላቸው ሰዎች ሴቶች፤ ሚስቶችና እናቶች ናቸው ብዬ እገምታለሁ። አንድን ሰው ካፈቀሩ ሕይወታቸውን ሙሉ የሚኖሩት ለዛ ላፈቀሩት ሰው ነው፤ ብዙ መሥዋዕት ነት ይከፍላሉ። ራስ ወዳድነት የላቸውም።’¹⁵

“ይልቁኑ የትኛውም ባል ወደ ስኬትና ዝነኛነት የሚደርሰው ከሚስቱ ጋር የሚያሳልፈውን የግል የቄይታ ጊዜ ቀንሶ፤ የልጆቹን ጎላፊነት ለእርሷ ትቶ ነው። እኛ የምናደንቃቸው ብዙ ወንዶች አሁን የደረሱበት የደረሱት የሚስቶቻቸውን ደስታ መሥዋዕት አድርገው ነው። ሚስት ከምትወደው ባሏ ጋር ለብቻ መጫወት እየፈለገች ባል ለዓላማው ይሮጣል። ስለዚህ ሌሎች ሴቶች ይህን ደስታ እንዳልተከለከሉ እያየች በሯን ዘግታ የምታለቅስባቸው ቀናት ይኖራሉ። ለሴት ከባሏ ጋር ጊዜ ማሳለፍ በምንም የማይተካ ሕይወቷ ነው! ሕይወቷን እኮ ነው የምታሳጣት?! በተጨማሪም ልጆቻቸውም አባታቸውን በማጣት እንዳይበ

ላሹ ወይም እንዳያዝኑ እናት ብቻ ሳይሆን አባትም መሆን ይጠበቅባቸዋል። ለእርሷ ግን ማን ባል ይሆናታል?

“በእውነት ባለትዳር ወንድ ለአገር የሚተርፍ ነገር ቢያበረከት ሚስቱን ሕይወትና ደስታ ከልከሎ መሆኑን ዕውቀው! ስኬታማ ሲሆን ግን ሚስቱንና የልጆቹን እናት ችላ ብሎ ሌሎች ወጣት ሴቶችን የሚያማትርና ስኬቱ በሚያስ ከትለው ወጥመድ የሚወድቅ ወንድ ቀጥሩ ቀላል አይደለም። ለዚህ ሁሉ መሥዋዕትነቷና በእርሷ ሞት ለመጣ ስኬት ብድራቷ ይሄ መሆን አለበት? ታዲያ ሚስቱን ቢያመሰግናት ይበዛባታል? ይህም ሚዛን የጉደለው አስተያየት ነው፤ ምነው ጃል?” ብሎ እየጠየቀ ጨረሰ።

“እሺ ይሁንልህ! አንድ ሓሳብ ግን ይቀረኛል። አንተ እንዳልከው ወን ዶቹ አይደሉም የሚለውጡት። ሴቶቹ ብልጦች ስለሆኑ ባላቸው ታዋቂ መሆን ሲጀምር ሽምቀቆውን ያጠብቁበታል። ወንዱ ከፍ ከፍ ማለት ሲጀምር ለሰሙ መጠንቀቅ ይጀምራል። ሚስቶች ይህንን ስለሚያውቁ ምንም ቢያደርጉ አቶ ባል ጨከኛ አርምጃ እንደማይወስድ ያውቃሉ። አሊያ ሰው አፍ ሊገባና ስሙ በከፋ ሊነሣበት ነው። መንገዱም ይበላሽበታል። ስለዚህ የሚስቱን ፊት እያየ የሚያድር ሽቂተቂጥና እንደ ቁጤማ የሚገባውን ይሆናል። ለምትጠይቀው ሁሉ ‘እንዳልሽ’ ማለት ይጀምራል። ‘ቢጭኑት አኸያ’ ቢጋልበት ፈረሰ’ ዐይነት!

“የሴቶቹ ብልጥነት የሚጀምረው ከልጅነታቸው ነው። እስቲ ከወንድ ልጅና ከሴት ልጅ አፋን ቀድሞ የሚፈታው ማን ይመስልሃል? ወንዱ በልጅነቱ ሞኝ ቢጤ ነው፤ ሴቶቹ ግን በአብዛኛው ምላጮች ናቸው። በልጅነቱ ወላጆቹ፣ ‘ሞኝ’ ይሉኝ ነበር፤ ‘ሞኝ’ ተብላ የምትጠራ ሴት ግን ታውቃለህ? ሴቷ ከሥረ መሠረቷ ብልጢት ናት፤ ባደግንባቸው ተረቶች ላይ እንዳላቸው ጦጢት! ብልጥ ሰው በእንስታይ፣ ሞኝ ደግሞ በተባዕታይ ጾታ የሚገለጸው በከንቱ አይ ደለም እኮ! ታዲያ ሚስቶችን እንዴት ማሸነፍ ይቻል ይመስልሃል ወዳጄ?

“ሴት ልጅ የምታስበውን የዕድሜ እኩያዋ የሆነ ወንድ ሊያስበው አይችልም። ሴቷ በ18 ዓመቷ የምታስበውን ወንዱ ልጅ ምናልባት በ25 ዓመቱ ቢያስበው ነው። ወንድ ልጅ አንኳን ታላቁን ሊያገባ ይቅርና የዕድሜ አቸ ውንም ማግባት እንደሌለበት አጥብቄ የምከራከረው ለዚህ ነው። ወንድ ልጅ በዕድሜ የግድ ከሚስቱ መተለቅ አለበት። ሌላው ቢቀር በዕድሜው እንኳ ሚዛን ይድፋ እንጂ!

“ይህን የምለው አንድ በትዳር የቆዩ አንጋፋ የቤተ ክርስቲያን ሰው አን ድን ጀማሪ አገልጋይ የመከሩት ትዝ ብሎኝ ነው። ‘በአገልግሎት መታወቅ፣ ከፍ

ከፍ ማለትና ዝነኛ መሆን ስትጀምር የሚስትህ አሽከር ለመሆን ተዘጋጅ!” ብለ ውታል። እውነት ይመስላል። በየጾታው ስንት ጉድ አለ መሰለህ? ለስምና ለክብር ሲባል ታፍኖ እንጂ! ጥሩና ጸጥተኛ መስሎ የምታየው ትዳር ሁሉ እንደ ምታየው የምር ጥሩ እንዳይመስልህ፤ ጭምብል የለበሰ ሊሆን ይችላል። ጎበዙ ሁላ ከውጪ አምባገነኖችን እየተፋለመ በጾታው ለአምባገነን ይገብራል፤ በማል ቀስ፤ በማከረፍና በመነጫጭ ፈቃዱን ለምታስፈጽም አምባገነን። እና ሚስቶችን እንዴት ማሸነፍ ይቻላል እባክህ? ሚስቱን አሸንፎ የሚኖር ወንድስ ታውቃለህ?” በማለት ጥያቄውን አከታተለና የመልስ ሓሳብ መጠባበቅ ጀመረ።

“ቂይ፤ መተሳሰብና ‘አንቺ ትበሽ፤ አንተ ትበስ’ መባባል ሲቻል፤ መሸና ነፍን ምን አመጣው? ጥያቄህ ግን የዓለም ወንዶች ሁሉ ጥያቄ ይመስለኛል። ቴዎድሮስን ትወዳቸው የለ? እሳቸው የተናገሩትን አንድ መጽሔት ላይ አንበቤ አለሁ። እርሱን ልንገርህና ይብቃን” አለ። እነጋገሩ ድካሙን ይናገራል።

አንድ ቀን አፄ ቴዎድሮስ ሲተከዙ ቂይተው መኳንንቱን “እኔ ለመሆኑ ከመካከላችሁ ሚስቱን ገዝቶ (አሸንፎ) የሚኖር ማነው?” ሲሉ ጠየቁ [ምን አጋጥሟቸው ይሆን?]

“እኔ” አለ ከመኳንንቱ አንዱ።

“እንዴት አድርገህ?” አሉት ዐፄ [የጻጉ ይመስላል]።

“እንዲያው ገና ሳያት በጥፈ አልሳታለሁ!”

“ተው ተው ተው። ሌላስ?” አሉ ዐፄ።

“እኔ” አለ ሌላው። “ገና ስንተያይ አካኪ ዘራፍ አልባታ ለሁ።” ሌሎችም ልዩ ልዩ ዘዴያቸውን ተናገሩ። ዐፄ ሁሉንም “ከንቱ ነው” አሉ።

በመጨረሻም አንዱ ባላገር፤ “እኔ ነኝ ሚስቴን ገዝቼ አምኖር” አለ።

“እንዴት አርገህ?”

“እንዳሻሽ ብዬ”

“አንቺ በእውነት ገላሽ!” አሉ ካሳ።¹⁶

* * *

የማይካደው ነገር፤ እንደ ትዳር ዐይነት አያዎ ያለ አይመስልም። ግራ አጋቢ ነው፤ ደስታና ሥቃይ፤ ተስፋና የተዘጋ በር ተጋምደው ያሉበት ዓለም ነው። እሳት ከውሃ ጋር ተቃቅፎና ተደጋግፎ የሚኖርበት ግዛት!

ሐሳቦቹ እዚህ ጋ የተሰማሙ መሰሉና ወደ አፎታቸው ተከተቱ። አሳዳ ራያቸው ጭንቅላት ምን ይውጠው ይሆን?

ማስታወሻ

1. ተስፋዬ ጎይሌ፤ ያልታተመ።
2. ጸጋዬ ገ/መድህን፤ ለላት ወይ አበባ (አዲስ አበባ፤ 1966 ዓ.ም) ገጽ 196።
3. Barack Obama, *The Audacity of Hope* (New York: Three Rivers Press, 2006), 333.
4. Philip Yancey and Dr. Paul Brand, *The Gift of Pain* (Michigan: Zondervan, 1997), 276.
5. Obama, *Audacity*, 326-7.
6. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 327።
7. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 340።
8. ሉዊስ ነገር ጋዜጣ፤ 2ኛ ዓመት ቍጥር 057፤ ጎዳር 13 2001 ዓ.ም።
9. ዳዊት ጸጋዬ፤ ለርነት የወጡ ሐሳቦች (አዲስ አበባ፤ 2003 ዓ.ም) ገጽ 28።
10. Obama, *Audacity*, 340-1.
11. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 340።
12. Clayborne Carson, *The Autobiography of Martin Luther King, Jr.* (London: Abacus, 2008), 37.
13. ተከለጸድቅ መኩሪያ፤ ዐፄ ቴዎድሮስና የኢትዮጵያ ለንድነት (አዲስ አበባ፤ ኩራዝ ለሳታሚ ድርጅት፤ 1981 ዓ.ም) ገጽ 77።
14. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 79።
15. ዳንኤል ተፈራ ጄ፤ ዳንዲ የኒጋሪ መንገድ (አዲስ አበባ፤ 2003 ዓ.ም) ገጽ 326።
16. ጢይም መጽሔት፤ 1ኛ ዓመት ቍጥር 7 (ነሐሴ 2000 ዓ.ም) ገጽ 17።

ያልተጻፉ ጥቅሶች

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ተቈጥረው በተለያዩ ሰዎች የሚጠቀሱ “ያልተጻፉ ጥቅሶች” በየጊዜው ያጋጥሙኛል። “ርዳኝ እረዳችኋለሁ” ዐይነቶቹን ማለቴ አይደለም፤ ሌሎችን ወደ ውጭ ከማየት በፊት ራሳችንን ወደ ውስጥ መመልከት ብናስቀድም እመርጣለሁና። በመሆኑም ይህኛው ትኩረቴ በእኛው መካከል፤ በተለይም በአገልጋዮቻችን የሚዘወተሩን ጥቂት “ጥቅሶች” ማሳየት ነው።

“የማይሠራ አይብላ” ወይም “ያልሠራ አይብላ” የሚለውን መጀመሪያ ባነሳው ደስ ይለኛል። ይህ “ጥቅስ” በመድረኮቻችን ተደጋግሞ ሲነገር እስማለሁ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ግን አላገኘሁትም። ምን ማለት ይሆን?

መሥራት ያልቻለ ሰው መብላት የለበትም? ሕፃናት መብላት የለባቸውም? አረጋውያን? ዐቅመ ደካሞችን ምን ይሁኑ? “ጥቅሱ” ለማንም ዕድል አይሰጥም። “ሥራ አጥ” ወይስ “ሥራ ፈላጊ” የሚለው ክርክር ውስጥ ለጊዜው ባልገባም፤ እነርሱም መብላት የለባቸውም እንደ ማለት ነው። አካል ጉዳተኞችም እኩል ዕድል ከተሰጣቸው መሥራት እንደሚችሉ አምናለሁ። የእነርሱም ጥያቄ ይኸው ነው፤ እኩል ዕድል። ነገር ግን መሥራት እንዲችሉ ማመቻቸት ቀርቶ፤ በራሳቸው ተፍጨርጦታቸው እንዳይሠሩ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ መተላለፊያው እየተዘጋባቸው ይታያል። ታዲያ መብላት የለባቸውም ማለት ነው? ለመሆኑ የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ጭፍን ነውን?

“ያልሠራ አይብላ” የሚለው የኮሚኒስቶች እንጂ የእግዚአብሔር ቃል አይደለም! ከጥቁር አንበሳ ሆስፒታል ጀርባ “የኢትዮ ኩባ ወዳጅነት መታሰቢያ” ሀውልት ይገኛል። እዚያ መታሰቢያ ዘንድም የኮሎኔል መንግስቱ ጎ/ማር ያምን ጨምሮ የ66ቱ አብዮት ቋሚ ማስታወሻ የሆኑ የተለያዩ ቅርጻ ቅርጾችን ማየት ይቻላል። በጊዜው ይደረጉ ስለ ነበሩት ሰላማዊ ሰልፎችና የዚያን ጊዜ መፈክሮች ማጥናት ከተፈለገም ተመራጭ ቦታ ነው። ከመፈክሮቹም መካከል “ያልሠራ አይብላ” የሚለው አንዱ እንደ ነበር እዚያ አይቻለሁ።

መጽሐፍ ቅዱስ፤ “ሊሠራ የማይወድ አይብላ” ነው የሚለው (2ተሰ. 3፡10)። “ሊሠራ የማይወድ” እና “ያልሠራ (የማይሠራ)” በጣም ይለያያሉ። “ሊሠራ የማይወድ ... አይብላ” የሚለው ሐረግ መሥራት ካለመፈለግ ጋር ብቻ ነው በቀጥታ የሚያያዘው፤ ትኩረቱ ሥራ ለመሥራት የመፈለግ ወይም ያለ

መፈለግ ነው። ጥያቄው የልብ ነው። መሥራት እየወደዱ መሥራት ያልቻሉ፤ ለመሥራት ዕድል ያላገኙ ሰዎችን አይመለከትም።

ሐዋርያው ጳውሎስ ይህን መምከር ያስፈለገው መሥራት ላቃታቸው ሰዎች አይደለም። የተሰሉንቄ ሰዎች፤ “ጌታ ዳግመኛ ከመጣ፤ ሥራ ምን ያደርግ ልናል?” በማለት ሥራ ያቆሙና ራሳቸውን ያሰነፉ ሰዎች ነበሩ። ሥራ መፍታታቸው ደግሞ ወረኛና በሰው ጉዳይ የሚገቡ አድርጓቸው ነበር። እነዚህ ሰዎች መሥራት እየቻሉ፤ ላለመሥራት የወሰኑ ሰዎች ናቸው። ቅዱስ ጳውሎስ፤ “ሊሠራ የማይወድ አይብላ” በማለት ያዘዘው እነርሱን ነው!

ስለዚህ መሥራት የማይችሉትን ወይም እየፈለጉ ያቃታቸውን ወገኖች ከመብል የምንከለከልበት ምንም ዐይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት አይኖረንም። እንዲያውም እንደዚህ ዐይነት ሰዎችን መሰብሰብ፤ ማብላትና መርዳት አንዱ የቤተ ክርስቲያን ጎሳነት ነው። መሥራት እየቻለ መሥራት የማይወድ ሰው ከመብል ቢከለከል ግን ስሕተት አይሆንም።

“ሰዎች ሊያደርጉባችሁ የማትወዱትን ሁሉ እናንተም አታድርጉባቸው” የሚልም “ጥቅስ” ሰዎቻሉ። ይህ ጥቅስ መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ይገኛልን? ምንስ ማለት ነው? በእርግጥ፤ እኛ ላይ እንዲደረግብን የማንፈልገውን ከፋ ነገር ሌሎች ላይ ላለመፈጸም መጠንቀቅ አለብን። ለምሳሌ፤ ሰዎች ሲሰድቡን ደስ አይለንም፤ ስለዚህ መሳደብ አይኖርብንም። የእኛ የሆነውን ነገር እንዲወስዱብንም አንፈልግምና እኛም የሌሎችን ንብረት መውሰድ የለብንም። ሲመቱን፤ ሲጨቁኑን፤ ሲያመኑን፤ ከብራችንን ሲነኩብን፤ መንገድ ሲዘገብን ... ስለማን ወድ፤ እኛም በተራችን በሌሎች ላይ እነዚህን እንዳንፈጽም ልንጠነቀቅ ግድ ነው።

ሰዎች ሁሉ በዚህ ወርቃማ ትእዛዝ መተዳደር ቢችሉ ሕይወት ምንኛ ባማረች! በእርግጥ ይህ ጥሩ ምክር ነው፤ ምሉዕ ግን አይደለም። ከፋ አለማድረግ ብቻውን በቂ አይሆንም፤ መልካም በማድረግ መታገዝ አለበት። ሲደረግ ብን የማንወደውን ነገር በሌሎች ላይ አለማድረግ መልካም ቢሆንም፤ ሲያደርጉ ልን የማንወደውን ነገር ለሌሎች ማድረግ ካላከልንበት ጉዳሉ ይሆናል። ሰዎች እንዲያደርጉብን የማንወደውን ነገር አለማድረግ መልካም በማድረግ ካልታገዘ ወደ መኻል ሰፋሪነት (neutrality) ብቻ ነው የሚያመጣን፤ ከፋም መልካምም ሳይሆኑ እንዲሁ መኻል ላይ ተንሳፍፎ መቅረት ነው። ትኩስም ሆነ በራድ ባልሆነ ለብታ ልንመስለውም እንችላለን። ይህ ምንባብ ግን ስለዚህ ጉዳይ ምንም አይናገርም፤ የጉዳሉንቱ መነሻም መጽሐፍ ቅዱስ ላይ አለመግኘቱ ነው።

ትክክለኛው የጌታ ኢየሱስ ንግግር እንዲህ የሚል ነው፤ “እንግዲህ ሰዎች ሊያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው” (ማቴ. 7፡12፤ ሉቃ. 6፡31)።

ይህ ከፍል ከፋ አለማድረግን ብቻ ሳይሆን፤ መልካም ማድረግንም ይጨምራል። ሌሎች እንዲያደርጉብን የማንፈልገውን ባለማድረግ ሳንወሰን፤ እንዲደረግልን የማንፈልገውን ለሌሎች ማድረግንም ያስተምረናል። ከፋ አለማድረግ መልካም ማድረግን አይጨምርም፤ መልካም ማድረግ ግን ከፋ አለማድረግንም ያቅፋል። ስለዚህ እኛም ከፋ ባለማድረግ ሳንወሰን፤ መልካም ማድረግንም ማከል ይጠበቅብናል።

በዚህ ትክክለኛ ጥቅስ መሠረት ከሆነ ባለመሳደብ ሳንገደብ፤ እንመርቃለን። ሰዎችን ባለመጥላት ብቻ አንወሰንም፤ መውደድንም እናከልበታለን። ውሸት አለመናገር ብቻ አይበቃምና እውነትን እንናገራለን። የሰዎችን ንብረት አለመንካት ብቻ ሳይሆን፤ የራሳችንንም ለሌሎች እንሰጣለን። የተሟላው የጌታ ኢየሱስ ትምህርት ይህ ነው።

“ሩጫዬን ጨርሻለሁ” የሚል ጥቅስም በየመቃብር ስፍራው ተጽፎ እመለከታለሁ፤ እንዳንዴማ በሕፃናትና ወጣቶች መቃብር ላይም ተጽፎ ይታያል። ሩጫውን ገና የጀመረና ለመጀመር እየተንደረደረ ያለ ሁሉ እንደ ጨረሰ መታሰቡ አስቂኝ ነው። ከዚህ የሚከፋው ግን፤ “ጳውሎስ ‘ሩጫዬን ጨርሻለሁ’ ብሏል” እየተባልን የምንሰበከው ነው። እውነቱ ግን፤ ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ አለማለቱ ነው። ለመሆኑ ሐዋርያው ጳውሎስ የራሱን ጉዳይ ሲያሯሩጥ ነበር እንዴ የኖረው? ታዲያ እንዴት ‘ሩጫዬን’ ይላል?

ይህን የጻፈው እግዚአብሔር የሰጠውን ጥሪና ፈለግ ተከትሎ ለ30 ዓመት ከሮጠ በኋላ መሆኑ፤ አንድን የታወቀ ሩጫ መሮጡን ያሳያል። ስለዚህ ለእምነት ልጁ ለጢሞቴዎስ፤ “ሩጫውን (the race) ጨርሻለሁ” ብሎ ጻፈለት (2ጢሞ. 4፡7)።

ሩጫው ማንኛውም ሩጫ ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር የተወሰነና “መንገዱን (the Way)” የተከተለ ሩጫ ነው። ይልቁኑ በአገልግሎት ስም የራሳቸውን ክብር፤ ስምና ቤት ሲገነቡና ለጥቅማቸው ብቻ ሲሯሩጡ የምናያቸው የእኛው ጉዳት “ሩጫዬን ጨርሻለሁ” ቢሉ ያስኬዳል። ያ የእግዚአብሔር ሰው ግን የሮጠው የራሱን ሩጫ ባለመሆኑ፤ “ሩጫውን ጨርሻለሁ” ካለ በኋላ “... የጽድቅ እክሊል ተዘጋጅቶልኛል። ይህንም ጻድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረከባል” በማለት ተናግሯል። እኛስ?

“ሙሴ አፈ ትብ ሰው ነበር ወይስ አፈ ትብ ሰው አልነበረም?” ብዬ የተለያዩ ሰዎችን ስጠይቅ፤ አፈ ትብ ሰው እንደ ነበር አስረግጠው ይነግሩኛል። ምን ያድርጉ? እንዲህ እየተባለ በተደጋጋሚ ሲሰበክ እኔም ሰምቻለሁ። የስሕተቱ መነሻ “ትብ” ማለት ከቃሉ ተቀራራቢነት የተነሣ “ተብታባ” የሚል ትርጓሜ እንዳለው መቈጠሩ ነው። ስለዚህ፤ “ሙሴ አፈ ትብ ሰው ነበር” የሚል ያልተጻፈ ጥቅስ ያነበባሉ።

ሆኖም “ትብ” የሚለው ቃል የተገኘው ተባ ከሚለው ግስ ሲሆን፤ ትርጓሜውም “ሰላ፤ ተሞረደ፤ ቀለጠፈ (ለንግግር)” ማለት ነው፤ “የተባ ብዕር” እንደሚባለው። መጽሐፍ ቅዱስም እንደሚነግረን ሙሴ፤ “ጌታ ሆይ፤ አፈ ኮል ታፋ፤ ምላሴም ጸያፍ የሆነ ሰው ነኝ፤ ... አፈ ትብ ሰው አይደለሁም” በማለት ነበር የተናገረው (ዘፀ. 4፥10)። “አፈ ትብ አይደለሁም” አለ እንጂ “ነኝ” አላለም። የዚህ ቃል ትርጓሜ አሳሳቢ ላይሆን ይችላል፤ ማስተካከሉ ግን ጥቅም እንጂ ጉዳት የለውም።

በየዐውደ ምሕረቱ የምንሰማው “የናዝሬቱ ጌታ” የሚል አጠራርም ግራ ያጋባኛል። ምን ማለት ነው? ጌታ ኢየሱስ ናዝሬዊ መሆኑን ለማሳየት “የናዝሬቱ ኢየሱስ” መባሉ ትክክል ነው (ማቴ. 2፥23፤ ማር. 14፥67፤ 16፥6፤ ዮሐ. 1፥46)፤ “የናዝሬቱ ጌታ” ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም። እዎን፤ ጌታ ኢየሱስ የናዝሬትም ጌታ ነው፤ የናዝሬት ጌታ ብቻ ግን አይደለም፤ የዓለም ሁሉ እንጂ፤ ስለዚህ ጌታ ኢየሱስን፤ “የናዝሬቱ ጌታ” ብሎ መጥራት የአንድን አገር ፕሬዚዳንት፤ የአንድ ቀበሌ ሊቀ መንበር አድርጎ ከመጥራትም እጅግ እጅግ የከፋ ነው። ይስተካከል።

ማስታወሻ

1. አማርኛ መዝገበ ቃላት (አዲስ አበባ፤ የኢትዮጵያ ቋንቋዎች ጥናትና ምርምር፤ 1993 ዓ.ም)።

ቄስ አብደላ

ከርቀት ላውቃቸው ጥቂት ጊዜአት አስቁጥሬአለሁ፤ ከእስልምና ወደ ጌታ እንዴት እንደ መጡ ዝርዝር ታሪካቸውን ግን ትናንትና በእንዲት ቤተ ክርስቲያን ሊመለከሩ ነው የሰማሁት። በምማርበት የነገረ መለኮት ትምህርት ቤት ለምወስደው “እስልምና እና ክርስትና” ለተሰኘው ኮርስ የምሠራውን ጥናታዊ ወረቀት ላስብ የመጀመሪያው ምርጫዬ ሆነው ተገኙ። ጥናቱ፤ ከእስልምና ወደ ክርስቶስ የሚመጡ ሰዎች በሚገጥማቸው ተግዳሮት ላይ ያጠነጥናል። ያዘጋጅኳቸውን ጥያቄዎች ትናንት ስለጣቸው፤ ምላሻቸውን ዛሬ እንደ ማገኝ ስለ ነገሩኝ መቅረጻ ድምጼን ይገዢ ወደ ቤታቸው ማዝገም ጀመርኩ።

በሩን ለመቀበቀብ ገና ነኝ ሳደርገው አልተዘጋ ኖሮ ተንሻቶ ሳላስበው ገባሁ። ቄስ አብደላ ፊት ለፊቱ ይታዩኛል። ከመኻል አናታቸው የሚጀምረው ጠጉራቸው ነው ቅድሚያ የታየኝ (“ፊታቸውን ሲታጠቡ ከየት ነው የሚጀምሩት?” የሚል ጥያቄ ወደ ሐሳቤ ብቅ አለና ቶሎ ሄደ)። የግንባራቸው መሥመር ብዙ የሕይወት ሐዲዶችን ያሳያል። ቀራጭ ሥጋ ላይ የተከመረ የጉንዳን ሠራዊት የሚመስል ጤም እገጫቸውን ወርሮታል። ቤት ቤት የሚያዘው ትሩት በረዶ የመሰለ ጀለቢያ ጥቀረታቸውን የበለጠ አንጸባራቂ አድርጎታል (“እኔ መቼም ለእኝላቸው ሕንድ ነኝ” አልኩ በሆዴ)። ፈገግ ሲሉ ግን ፊታቸው ላይ ጀምበር ትወጣለች። ጥርሳቸው!

ቄስ አብደላ የወንጌል አርበኛ ናቸው። ስማቸውን መቀየር ያልፈለጉት፤ “ስሜም ወንጌል ይስበክ” በማለት መሆኑን ትናንት ተናግረዋል። የትናንቱ ምስክርነታቸው ሊሊቱን ቁጭ አድርጎ አሳድሮኛል። ለወንጌል የከፈሉትን ዋጋ ማወቁም በአክብሮትና በስስት እንድመለከታቸው አስገድዶኛል።

“ደኅና አድረዋል ቄስ?” አልኳቸው እጆን በአክብሮት እየዘረጋሁ፤ “ቄስ” እና “አብደላ” የሚሉት ቃላት ጥምረት ለጆሮዬም ለአፌም አልገጥም ስላለኝ በሙሉ ስማቸው ልጠራቸው አልፈለግሁም።

“አህለን ወሳህለን” እያሉ የዘረጋሁላቸውን እጅ ስመው፤ የእርሳቸውንም ወደ አፌ አስጠጉልኝ፤ እንደ ትናንቱ አልደነገጥኩም። የሚያጎርሱኝ ነው የመሰለኝ። “እንኳን ደኅና ቂዩኝ” ብዬ መለስኩ፤ “እንኳን ደኅና መጣህ” ማለታቸው ስለ ገባኝ። ትናንትና ወደ ምስባኩ እንደ ወጡ፤ “እሰላም አሌይኩም” በማለታቸው፤ አጠገቤ የተቀመጡ ምዕመናን በሙሉ፤ “በኢየሱስ ስም!” እያሉ መገሠጻቸው ትዝ ሲለኝ ሽራፊ ሣቅ አመለጠኝ። አዲስ አበባ የገቡት በቅርቡ ሆኖ እንጂ ቀስ በቀስ ይተዉታል ብዬ ተስፋ አሳደርኩ።

ጨዋታ የሚያምርላቸው ከመሆኑ ባሻገር ትናንትና ቤተ ክርስቲያን ደጅ ላይ እንደ ቀልድ የጀመርነው ወግም ጉጉት አላድርብኛል፤ ለዛሬ በይደር ያቁየነው ለዚህ ነበር። ስለዚህ ገና የቤታቸውን ደረጃ እየወጣን እንኳ ጨዋታችንን በቶሎ እንድንጀምር ልቤ መመኘት ጀምሯል።

አረቢያን መጅሊስ ተብሎ የሚታወቀው እግር አልባ ሶፋ ከብዙ መከፋዎች ጋር የቤታቸውን አንድ ጥግ ይዞ ለማረፍ ያንጓል። “ቤታቸው ጫት ይቃማል እንዴ?” እያልኩ በግርታ ሳስብ፤ “ቁጭ በል” ሲሉ በእጃቸው ጋብዙኝ፤ እጃቸውን የሸፈነው ጠጉር ዝግመተ ለውጥን ያስታውሳል። የዐረቢያን መጅሊሱን ምቹት ብመኘውም፤ አጠገቤ የነበረው ባለ ሦስት እግር በርጩማ ላይ ቶሎ ቁጢጥ አልኩ። ትንሽዬ ለስላሳ ቁርበት ጣል ስለ ተደረገበት አይቆረቁርም።

* * *

“አዎን፤ ያኔ ክርስቶስን ለመከተል እንደ ወሰኑ ቤተ ክርስቲያን የገጠሞ ትን ችግር እንዲነግሩኝ ነው የፈለግሁት። ትናንትም ነካከተውት ነበር” አልኳቸው የመቅረጸ ድምፄን ቀላፍ እየተጫንኩ።

“አዎን ልክ ነህ፤ ነግረኸኛል። ይኸውልህ፤ የጌታን አዳኝነት እንዳመንኩ ውሎዬ በአቅራቢያችን በምትገኘው ቤተ ክርስቲያን ሆነ። እንደምታውቀው መኖሪያ ከተማችንና በአካባቢው ያሉ ነዋሪዎች በአብዛኛው የእስልምና ሃይማኖት ተከታዮች ናቸው። እስከ ዛሬ ከዘመዶቹ እንዳንዶቹ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን የክርስቶስ ማንነት አልተረዱትምና አሁንም ትግል ላይ ነኝ። እዚያ የምታገኘውን የትኛውንም ሰው መስሊም አድርገህ ብትገምት አትሳሳትም። በአካባቢያችን ያለችው ቤተ ክርስቲያን ግን ይህንን ግምት ውስጥ ያስገባች አልመሰለችም። አሁን አሁን ሲገባኝ ቤተ ክርስቲያኒቱ የተመሠረተችው ከመኻል አገር የሚመጡ ሰዎችን ብቻ ታሳቢ አድርጋ እንጂ የአካባቢውን ነዋሪ ለመድረስ አልነበረም። የተልእኮ ውስንነት ነበረባቸው።” ሲናገሩ ዐልፎ ዐልፎ ግራ ትከሻቸውን ይሰብቃሉ።

“እንዴት ይህን ሊሉ ቻሉ?”

“ይኸውልህ። ጳላ እንደ ገባኝ ከሆነ ክርስቲያኖቹ እንደ ወንጌል ጠላት ብቻ እንጂ የክርስቶስ ወንጌል እንደሚያስፈልገን ኅጢአተኞች አልነበረም የሚቈጥሩን። ደፍሮ የምሥራቹን የሚነግረንና የክርስቶስን ፍቅር የሚመሰክርልን አልነበረም። ጓደኝነታችንን አይፈልጉትም፤ ቤታችንም ድርሽ አይሉም። ወንጌል እንደሚያሸንፈን አይታሰብም ነበር ይመስለኛል። አሁንም ድረስ የእኔዎቹ ዘመዶች ሻይ ሊጠጡ መቀመጣቸውን ማየት ሻይ ቤቱን ጥለው እንዲወጡ የሚያደርጋቸው ክርስቲያኖች አሉ።

“ያኔም እዚያ የማያቸው ብዙ አሠራሮች እግዚአብሔር ራሱ በድንቅ አጠራሩ ጠርቷቸው ከእስልምና ለሚመጡ ሰዎች የማይመቹ ነበሩ፤ ወይም ለእኛ ሲባል እንኳ እንዳንድ ነገሮችን ዐውዳዊ ለማድረግ ጥረት እንዳልተደረገ ያስታውቃል። በጁምዐ (ዐርብ) ዕለት ቀትር ላይ ቋሚ ፕሮግራም እንዲኖር ብዙ ጥረት አድርጌ ነበር፤ አልተሳካልኝም። ከአካባቢው የመጀመሪያ አማኝ ስለ ነበርኩ በአርአያነት ጉልበት የሚሆነኝ ቀዳሚ አማኝ አልነበረም። ወደ ጳላ ለማለት ብዙ ተፈትኛለሁ።

“እንዴት ደፈርከ?” ባትለኝ፤ ብዙው ነገር መልከና ሥርዐት እንዲኖረው ብዙ ጊዜ ሐሳብ እሰጥ ነበር። ሁሉም ግን የበሬቱ ነገር እንዳልለቀቀኝና እዚህ የምንኖረው በጸጋ እንጂ በሕግ እንዳልሆነ ነው የሚነግሩኝ። ጸጋ የሥርዐት ጠላት እንዲመስለኝ ነበር ያደረጉኝ። እነርሱም እንዳልገባቸው አሁን ገብቶኛል፤ በጸጋ የዳነ ሕዝብ ሥርዐት ቢኖረው ተገቢ ነውና! የጌታ ጸጋ ለሰው የማይቻለውን የማስቻሉ ልቀት አይደለም እንዴ የክርስትናስ አንዱ መገለጫ?”

“እስቲ ወደ ጳላ መለስ ይበሉና የገጠምዎትን ችግር ከመነሻው ያጫውቱኝ” አልኳቸው (“ነገርን ከሥሩ፤ ውሃን ከጥሩ” አይደል ተረታችንስ?)።

“ማለቂያ አለው ብለህ ነው? ለመሆኑ ጊዜ አለህ?” አሉኝ መጅሊሱ ላይ አቀማመጣቸውን እያመቻቹ፤ እግሮቻቸውን አጠላልፈው ነው የተቀመጡት።

“አዎን፤ ቤትም ብሄድ ቴሌቭዥን ላይ ነው የማፈጠው” አልኳቸው (ሰዓቴን መልከት ሳደርግ፤ ቢቢሲ ዜና ሊጀምር ሲል የሚያሰማውን የመግቢያ መዝቃ የሰማሁ መሰለኝ። ወይ ፈተና!)።

“ይኸውልህ የመጀመሪያው ቀን ልክ ቤተ ክርስቲያን ስገባ መኪናዬ ውስጥ የቀየርኳትን ነጠላ ጫማ ደጅ ላይ ጣል አድርጌአት ነበር። ታዲያ እዚያ ስገባልህ ምዕመናኑ ሁሉ ጫማቸውን እንዳጠለቁ ነው፤ ማመን አቃተኝ። ሰውዳሕ ወደሚያደርግበት (ወደ አምላኩ የሚጸልይበት) ቤት ከነጫማው ይገባል? የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ምዕመናን ወደ መቅደስ ሲገቡ ጫማ እንደሚያወልቁ ዐውቅ ነበር። እናም ብዙ የምንመሳሰልበት ነገር እንደሚኖር ነበር ግምቴ። እንዴ፤ ስንት የክርስትና ቡድን ነው ያለው? ታዲያ ትክክለኛው ቡድን ውስጥ መሆኔን እንዴት ነው የማውቀው? ከነጫማቸው መሆናቸውን ሳይጠላትህ ከው ይበል፤ ከው አልኩኝ። እነርሱ ግን ድንጋጤዬ አልገባቸውም። ጭራሹ ባዶ እግሬን በመሆኔ በኅዝኔታና በግርታ ሲመለከቱኝ ባይተዋርኩት ስለ ተሰማኝ ትቼ መውጣት አማረኝ።

“ምን ይሄ ብቻ! ወንዱና ሴቱ በአንድ በር ገብተው ተቀላቅለው ነው የሚቀመጡት። ሌላ ክፍል ባይኖር እንኳ ወንዶቹ ፊት ተቀምጠው ሴቶቹ

ከኋላ ቢሆኑ ምን ነበረበት? ወይም እንደ ብዛታቸው በአንድ አቅጣጫ ያለውን ረድፍ ለወንዶቹ ሰጥተው፤ ሌላውን ለሴቶቹ ሊተወላቸውስ አይችሉም ነበር? ሴቶቹ መኻል ላለመቀመጥ ሰበሰቡ፤ ፊት ለፊት የተቀመጡት እነርሱ ይሆናሉ። እንዴት አድርጌ መኻላቸው ልቀመጥ? ያለ ልማዴ!? መቀመጫ በምላበት መቀመጫ አጣሁ! ያኔ ለእኔ ግድ የሚሰጠው ሰው እንዳልነበር ገባኝ!

“በዚህ ላይ አለባበሳቸው! እንዲህ መገላለጥ ምን ያስፈልጋል? ክርስትና የአለባበስ መርሕ የለውም እንዴት? እግዚአብሔር ቤት ነው ያለሁት ብዬ መቀበል እጅግ ከብዶኝ ነበር። የሚሰበከውን አድቤ ልስማ ወይስ ...? ድንጋጤው በዚህ ብቻ ቢያበቃልኝማ እንዴት ጥሩ ነበር! ይኸውልህ በእኛ ልማድ ጁምዐ ሲደርስ ወደ መስጅድ ለመሄድ ንጹሕ ሆነን፤ ንጹሕ እንለብሳለን። ነጭ ልብስ ካለ ይመረጣል። እዚያ ግን አጠገቤ የተቀመጠች ሴት ቅቤዋ በጀሮ ግንደ ይወርዳል። በዚያ ሙቀት ቅቤ! ማዶ ያሉት ወንዶች ደግሞ ጫማቸውን ሳያስበርሹ ነው የገቡት። የአንዱም የጫማው አቧራ ከለበሰው ባለ ክሬም ቀለም ሹራብ ጋር ጥሩ መጣጣም ፈጥሯል። የጫማ ነገር ከተነሣ፤ መስጅድ ውስጥ ያለውን ምንጣፍ፤ ተለብሶ ጫማ ውስጥ በዋለ ካልሲ መርገጥ እንኳ ጸያፍ ነው። የሚያውቁ የብብት ጠረን፤ የእፍ ሽታ የሌሎችን ሰላም አስካወከ ድረስ ተገቢ አይደለም። ፕሮግራም መሪው ያልተተኮሰ ሽሚዝ ነው የለበሰው። የመሥሪያ ቤት አለቃ ፊት እንኳ እንዲህ አይቀረብም እኮ! በግዴለሽነት አምላኩን ለመገናኘት የሚመጣ አማኝ፤ ከክርስቲያን በቀር ይኖር ይሆን? አምነትህ የምድራዊ ኑሮህም መርሕ ሊሆን ግድ ይመስለኛል።

“ዐይኖቼን ማስቀመጫ አጥቼ ግራ ቀኝ እያንከራተትኩ ሰበካው ላይ ላተኩር ሞከርኩ። ጥምና ግና እዚያ የለችም፤ እስካሁንም ብዙ አላገኘኋትም። ሰበካው በየት በኩል ፋታ ይሰጠን? ‘አጠገባችሁ ያለውን ሰው እንዲህ በሉት’ ሲል፤ ‘ነናችሁ የተቀመጠውን ሰው ገፉ አድርጉት፤ ፊት ለፊት እያያችሁ እንዲያ በሉት’ ሲል፤ እንዴት ቀልብህን መሰብሰብ ትችላላህ? ደግሞ የሰዉ አለማፈር! አጠገቤ ያለችው ደረቷን ገልጣ ጡቷን ያስጣች ሴት፤ ነካ ታደርገኝና የሚባለውን ትለኛለች። እንዴ ሰባኪውን በቀጥታ የምሰማበት የራሴ ጆሮ ያኔም ነበረኝ፤ አሁንም አለኝ። ታዲያ የእርስዋ የገደል ማሚቶነት ምን ይረባኛል? እውነተኛውን አምላክ ፍለጋ ሄጄ በሴት ስንሻሸም ውዬ ልምጣ? አጅብ ነው!

“ስብከቱ ደግሞ ስለ ሰኬት፤ ማለቱ ስለ ገንዘብ፤ ስለ ውድ ልብሶችና መኪኖች እንደ ነበር እስካሁን አልረሳሁትም። ለዚህ ለዚህ እኮ ቤተ ክርስቲያን መምጣት አልነበረብኝም። መኪናውን በር ላይ አቁሞ ለገባ ለእንደ እኔ ዐይነቱ ሰው ትርጉም የማይሰጥ ስብከት ነበር። ‘አሜሪካኒዝም’ እና ክርስትና ተምታቱበኝ። በረከት በሰባኪው አገላለጽ ከተለካ እኔ እኮ ገና ድሮ ተባርኬአ

ለሁ። እንዲያውም ወደ ጌታ ከመጣሁ በኋላ ነው መከራ የቀመስኩት። ሆኖም ብዙ በረከት አግኝቻለሁ። የናፈቅሁት ስለ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሚነገረውን መስማት ነበር።

“መጽሐፍ ቅዱስን ሊሰብክ የተጠራ ሰው የመጽሐፉን መልእክት እንዳሻው እንዳያደርግ መርሕ የለም ወይ? ደግሞስ ቃሉ የሚለውን ከማለት ውጭ ለምን መደጋገም አስፈለገ? በገለጻ ጋጋታ ሰዉ የመልእክት ግተት እንዲሸከም ለምን ይደረጋል? በምርጥና ምጥን መልእክቶች አቀራረብ፤ እንደ ውሃ የሚጠመኝ በስምም በመልእክትም የማውቃቸው ሌሎች ሰባኪዎችም ግን አሉ።”

ሲያወሩ እንደ ብዙ ሰባኪዎች አይወራጩም፤ በእርጋታ ነው። ትናንትም እንዲህ ነበሩ። “እውነተኛ መፅሔን (አማኝ) ሃያዕ (ርጋታ) ከሌለው የመልእክቱን ክብደት ያሳንሳል” ያሉት ይህን ነበር ማለት ነው? ሌሎች ሰዎቻቸውንም በሐሳብ ለማየት ሞክርኩ፤ አብዛኞቹ እንዲህ መሆናቸው ገባኝ። እኔ ሳወራ ግን በስሜት እጂን ስለማወራጭ ሳላስበውና ሳያስቡት ቡጢ እንዳላቀምሳቸው አድማጮቼ በመካከላችን በቂ ርቀት መፍጠር አለባቸው፤ “Safety first!”

“በሌላ ቀን የጸሎት ፕሮግራም ተካፈል’ አሉኝና ሄድኩልሁ። የሴቶቹ ጉዳይ ማለቂያ የለውም፤ ሴት ነበረች ፕሮግራሙን የምትመራው። የወንዶቹን ጉባኤ እንዴት ነው ሴት የምትመራው? ሲያስፈልግ የሴቶቹን ጸሎት ሴቷ ትምራ እንጂ የወንዶቹን በምን ታሪክ? ‘አይደረግም!’ አልኩና ወጣሁ።

“እኔ የለመድኩት በቀን አምስቱ መጸለይ ነበር። እዚህ ግን መደበኛ የጸሎት ሰዓት የሚባል ነገር አለመኖሩ ግር ብሎኝ ነበር። ዳንኤል በቀን ሦስት ጊዜ ይጸልይ ነበር (ዳን. 6፡10)፤ መዝሙረኛውም በቀን ሰባቱ እግዚአብሔርን ያመሰግን ነበር (መዝ. 119፡164)። እና እኔ በለመድኩት መንገድ በቀን አምስቱ መጸለይ ብፈልግ ምን ችግር አለው? ሰዎች በፈለጉት ሰዓት ሁሉ መጸለያቸው ከፋት ባይኖረውም፤ አምስቱን የጸሎት ሰዓቶች ቢያከብሩ ምን ችግር ነበረው? ሰዓት እየጠበቅሁ፤ ‘እኔ የጸሎት ሰዓት ደረሰ!’ ስል ይሥቃሉ፤ ‘ይሄ አሁንም አልለቀቀውም ይሉኛል። ምኑ ነበር ያልለቀቀኝ?

“የሰዓት ነገር ከተነሣ የጥምቀት ትምህርት የሚያስተምረኝ ሰው እንኳ እየቀጠረኝ ሲቀርና ብዙ ሰዓት ንልቶኝ ሲውል ይቅርታ አይጠይቀኝም ነበር። ተቃውሞ ሳቀርብ ‘ረጋ በል’፤ ‘መታዘዝን ተማር’ ነበር የሚለኝ (ልጃቸው ቀጠሮ ኖሯት ስትጣደፍ፤ ‘እኔ እባክሽ! ቀኑ አይለፍ እንጂ፤ ለሰዓቱ አትጨነቂ’ የሚሉት እናት ታወሱኝ)። እንደዚህና እንደዚያ ሲሉኝ፤ ስለ አምላኬ ውስጤ

የሚንተከተከው ግለት በረደ። ግለቴ ሳይበርድ ትክክለኛውን አቅጣጫ ብቻ ቢያሲይዙኝ ምን ነበረበት?!” አሉኝና ቀና ብለው አዩኝ።

እኔም አየኋቸው።

“ስለ ጸሎት ማውራት ጀምራ ነበረ አይደል?”

ራሴን በአዎንታ ነቀነቅኩ።

“ከዚያ እሑድ እሑድ ብቻ ስካፈል ቁየሁና በሌላ ቀን ራሴን አበረታ ትቼ ወደ ጸሎት ጉባኤው ተመለስኩ። የዚያን ቀን ሴቶች ቢበዙም እግዚአብሔር ሲረዳኝ ጸሎቱን ወንድ ነበር የሚመራው። ከሴቶቹ መብዛት የተነሣ የአኢሴማ (የሴቶች) ስብሰባ የምካፈል ነው የመሰለኝ። ደግሞ ለጸሎት እንኳ ጠጉር አይሸፈንም? መጽሐፉ፣ ያገቡ ሴቶች ሲጸልዩ ጠጉራቸውን እንዲሸፍኑ እንደሚጠይቅ ኋላ ዐውቄአለሁ (ዮሴፍ. 11፥5፣ 6፣ 13)።

“ጸሎቱ በመንበርከክ ነው የሚካሄደው። በተሰጠው ርዕስ ላይ እንዳሻሽህ ትጸልያለህ። በጋራ ሲጸለይ የሰማሁት፣ ‘የሐዋርያት ጸሎት’ የተባለውን ነው፤ መጨረሻ ላይ። ጸሎቱ ረዝሞብኝ ተቸገርኩ። በዚህ ላይ ጩኸታቸው! በእርጋታ መጸለይ አይቻልም? ሲዘምሩ ጮኸው! ሲሰብኩ ጮኸው! ሲጸልዩ ጮኸው! ሲገሥጹ ጮኸው! ጸሎታቸውን በጩኸታቸው እየገፉ ሰማይ ሊያደርሱት የሚፈልጉ ነው የሚመስሉት።

“ሲሰለቸኝ ብድግ ብዬ ፊቴን ሳዘር፣ ሴቶቹን ከኋላቸው አያለሁ። ተቀላቅሎ የመጸለዩ ችግር ጣራ የሚነካው እዚህ ላይ ነው። በየአቅጣጫው ሴቶቹ ጀርባቸውን ሰጥተው በየወንበሩ ተንበርክክዋል። አንዳንዶቹ በተመስጦ እየዘመሩና እየጸለዩ ይወዛወዛሉ። እነርሱን ማየቱ ንስሐዬን አረዘመብኝ። ዘር ብዬ ጥቂት አያቸውና ፊቴን መልሼ ንስሐ እገባለሁ። ከዚያ ለማረፍ ቁጭ እልና ወደ ንስሐዬ እመለሳለሁ።

“ለመሆኑ፣ ወንድም ሴትም የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁ” (ገላ. 3፥28) ማለት፣ ወንድና ሴት ምንም ልዩነት የላቸውም ማለት ነው? ‘ወንድ ሴትን በዚህ መንገድ በማየት ምንም ስሜት አይፈጠርበትም’ እያለስ ይሆን? እንዴት?

“ለነገሩ ሴቶቹ ጥሩዎች ነበሩ። እስካሁንም ቤተ ሰብ ሆነውኝ የዘለቁ አሉ፤ ወደ ጌታ ስመጣ ያጣኋቸውን እንቶቼን ተከተውልኛል። ያኔ ግን ጥበብ ጐድሏቸው አግኝቻቸዋለሁ። በተደጋጋሚ ለጸሎት ስሄድና ትውውቃችን ሲጨምር፣ ‘በጌታ ፍቅር እወድሃለሁ’ ይሉኛል። እኔ ደግሞ አዲስ ክርስቲያን

ነኝ፤ ታዲያ ባገኙኝ ቊጥር እቅፍ ያደርጉኝና እንደሚወዱኝ ይነግሩኛል። አቤት ፈተናዬ! ሁሉም ያፈቀሩኝ መስሎኝ አሳሬን በላሁ። እነርሱ በእኅትነት ነው የወደዱኝ፤ ‘በጌታ ፍቅር’ የሚሉኝ ለካ ያንን ነበር። በጌታ ፍቅር! አንዲት ሴት የምታገባውንም ወንድ እኮ መጀመሪያ በዚህ መንገድ ልትወደው ግድ ነው፤ መግለጫውም የሚጀምረው ከዚህ ይመስለኛል። ለመሆኑ ከእስልምና የመጣን አዲስ አማኝ ሴቶች ‘እንወድሃለን’ እያሉ ሊያቅፉት ይገባል? ‘በርታ፤ እኛም ከጎንህ ነን’ ማለትን መልመድ ይገባቸዋል እንጂ! ጌታ ለሥራው ባይፈልገኝና በብዙ ጸጋ ባይረዳኝ ኖሮ እዚያ መኸል ብዙ ጥፋት አደርስ ነበር። መጨረሻዬም ጥፋት ነበር የሚሆነው። ደጉ ጌታ አዘነልኝ እንጂ ...!

“ከዚያም በኋላ አንዳንድ የጸሎት ፐሮግራም ለመካፈል ስሄድ የሚያዩኝ ሰዎች አለባብሴንና የፊቴን ገጽታ ሲያዩ ድንገት እጃቸውን አናቴ ላይ ይጭኑና ‘ውደቅ!’ ብለው ይገሥጻሉ።” አሉና ቄስ አብደላ በትዝታ ጭልጥ አሉ፤ ፈታቸው ላይ ንዘን አረብቧል። የእርሳቸው መሄድ እኔንም በሐሳብ ወሰደኝ።

* * *

የቄስ አብደላ ግራ መጋባት ወለል አለልኝ። ለእምነታቸው የከፈሉት ዋጋ ሳያንስ፣ የባህል ግጭቱ - ብቻ አላዘኑኝ! ከአካባቢው አማኞች የመጀመሪያው አማኝ መሆናቸው ቀንበራቸውን እክብዳባቸው ታዩኝ። “ሰኞን አታድርግኝ” ይላል የአገሪ ሰው! ምን ያድርግ? ሰኞ ከማን ይማራል? የማን ተሞክሮ ያግዛዋል? ማክሰኞ እንኳ ከሰኞ ይማራል። ረቡዕ ደግሞ ሰኞንም ሆነ ማክሰኞን ዐይቶ መማር ይችላል። ሰኞ ግን ...

* * *

“እስካሁንም የሚደንቀኝ ግን ከእነዚያ ወጣቶች መካከል አብዛኞቹ ትዳር ያልመሠረቱ መሆናቸው ነው። ወጣት ወንዶችና ሴቶች አጠገብ ለአጠገብ ሆነው ማዶ ምን እንደሚጠብቁ አላውቅም። ከተግባባን በኋላ ምክንያቱን ስጠይቃቸው ነው የነገሩኝ። ትዳርን ያወሳሰባሉ፤ ስሌትና ቀመር ያበዛሉ። ‘የእግዚአብሔር ፈቃድ፣ መጠናናት ...’ የሚሉት ነገር አላቸው። ሮኬት ሳይንስ አስመስሉትሳ! የእግዚአብሔር ፈቃድ ዓመታት ካልፈጀ አይታወቅም ያለው ማነው? እግዚርም ዘንድ ቢሮክራሲ አለ እንዴ! በነበርኩበት ሃይማኖት ሰዎች በጊዜ እንዲያገቡ ይበረታታሉ። እዚህ እንዲህ አይደረግም መሰል? እዚያ ወጣቶች በሃያዎቹ ዕድሜያቸው ያገባሉ። ጋብቻን አያወሳስቡም፤ ኑሮን በቀላሉ ነው የሚወስዱት። እዚህ ግን ሁሉ ነገር አድካሚ ነው። ላጤዎቹ ቶሎ አያጨም፤ ያጨት ቶሎ አያገቡም፤ ያገቡት ቶሎ አይወልዱም። እያንዳንዱ ነገር ጣር ይበዛበታል። እግዚአብሔርን ለኑሯቸው ማመን ያልተቻላቸው አማኞች!

“ስለ በረከት ግን ብዙ ሲወራ አሰማለሁ። ትዳርንም ሆነ ኑሮን ለምን በቀላሉ እንደማይወስዱት እስካሁን አልገባኝም። ጊዜ የሚወስዱት ምናልባት የፍቺን ከፋ አጋጣሚ ለመቀነስ ይሆን? ሥራም ላይ ተመሳሳይ ነገር ዐይቻለሁ። ሥራ የማይሠሩና ውሷቸው ቤትና ቤተ ክርስቲያን ሆኖ ምን እንደሚጠብቁ ያልታወቀላቸው ወጣቶችንም አይቻለሁ። ሥራ ሲገኝ ትንሽና የማይመጥናቸው እንደ ሆነ ይቆጥራሉ። ሲጠየቁ ጌታን እንደሚጠብቁ ይናገራሉ፤ መግለጥ ፍለጋ ይዞራሉ። እጃቸው የገባውን ሥራ ሳይሠሩና ለሥራ ሳይሯሯጡ ለመኖር መና የሚጠብቁ ክርስቲያኖች!

“ኸረ ስንቱ ይወራል!? ለነገሩ ብርቱ ሠራተኞች፣ ጊዜአቸውን በአግባቡ የሚጠቀሙ ትጉሞች፣ የጥንቁቁ ጌታ ምስክሮች አልፍ አላላፍ መኖራቸውን አልዘነጋም። መቼም ሁሉም ብርቱ እንዲሆን አልጠብቅም፤ ቢሆንም አብዛኛው ተወቃሽ ከመሆን መልካም ምሳሌ ቢሆን ጸጋ አለው።

“በዚያው ወር አንድ የጀማ ስብከት ተካሄደ። እነርሱ ‘ክሩሴድ’ ብለው ነው ያስተዋወቁት። የነበርኩበት ቦታ፣ ‘ክሩሴድ’ ለተባለው ቃል ሥር የሰደደ ከፍተኛ ጥላቻ ነው ያለን። ክሩሴድ (‘የመስቀል ጦርነት’) በሃይማኖት ልዩነት መተራረድ የተጀመረበት አስቀድሞ የክርስቲያኖች እርምጃ ነው። ቤተ ክርስቲያን “የሰላም ጦርነት” አሰኝታ ያካሄደችውን ይህን አልቂት ለመቀስቀስ ስትል ጽኑውን ሰማያዊ እውነት እስከ ማራከስ ዘልቃ ሄዳለች፤ የመስቀሉን ሥራ በሰይፍ ለውጣለች። የአገራችን ክርስቲያኖች ግን ለታሪኩ ባዳ ናቸው መሰል፤ የዘመዶቹን የሥጋት ስሜት አያስተውሉም፤ ጥንቃቄ አያውቁም። በዚህ ላይ እኮ የአማርኛ ቃል አይደለም፤ ወይስ ብሽሽቅ አምሯቸው ነው? ኸረ ለመሆኑ ክሩሴድ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ተልእኮ እንዳልሆነ ብዙዎቹ የእኔ ወገኖች እንደማያውቁ ታውቃለህ? ክሩሴድ የቤተ ክርስቲያን ተልእኮ አይደለም።

“እዚያ ጀማ ስብከት ላይ ብዙ ሰዎች ማስታወቂያውን ዐይተው ሕሙማንን ይዘው መጡ። ከመድረኩ በሚተላለፍ መገለጥ ሰዎች እየተጠሩ ተጸለየላቸው። እንዴት አስደሳች ጊዜ ነበር መሰለህ! እግዚአብሔር ቅርብ መሆኑን አስተምሮኝ ዐልፏል፤ ቁጭ ባልኩበት እንባዬ ይወርድ ነበር። እዚያው አጠገቤ ፈውስ የተቀበሉና የመሰከሩ ሰዎችን አይቻለሁ። መቼም የማልረሳው መልካምና እጽናኝ ጊዜ ነበር። የኢየሱስ ሄትነት ላይነቀል በልቤ እንደገና ተተክለ።

“ግርታዎችም ግን ነበሩኝ፤ ለምሳሌ ጡቷ ላይ ዕጢ ያለባት ሴት በጌባኤው እንዳለች መልእክት መጣና ወደ ፊት ወጥታ እንዲጸለይላት ተጋበዘች። ልጅቱ ወጣች። አገልጋዩ እዚያው ጉባኤ ላይ ይዞ ጸለየላት። ለነገሩ ልጅቱ ተፈውሳለች፤ ድርጊቱን ግን መቀበል አቃተኝ። ሴት አገልጋይ እጇን ጭና እንድትጸ

ልይላት ማድረግ እንጂ አገልጋዩ ጡቷን ንክች ማድረግ አልነበረበትም። ወይም ራሷ ለራሷ እንድትጭን አድርጎ እርሱ ከርቀት መጸለይ ይችል ነበር። የሚያድነው እኮ የኢየሱስ ስም እንጂ የጸላዩ እጅ አይደለም። ለእኔ ዐይነት ሰዎች ትልቅ መሰናክል ነው ይሄ!”

* * *

ሰውዬው አሁንም ሴቶቹን አልለቀቋቸውም! ከየትም በኩል ቢነሡ ዞረው እዚያው ናቸው! ለምን ይሆን? ነገር በዐይን ይገባልና ዐይናቸውን እያየሁ ጠየቅኳቸው።

* * *

“እነበርኩበት ቦታ የሁለት ሴቶች ምስክርነት እንደ አንድ ነው የሚቆጠረው። ሚስት ስትሞት ባል ግማሹን ንብረቷን መውረስ ሲችል፣ ባል ሲሞት ግን ሚስት የባሏን ሩብ ንብረት ነው የምትወርሰው (ሱራ 4፡7-12)። ስለዚህ ሴት ግማሽ ሰው መሆኗን ሳምን ነበር የቄሮሁት (2፡282)። ሴት ጉዳሉ ሰው አለመሆኗና እግዚአብሔር ጸጋን ሲሰጥ ጸታን እያየ አለመሆኑ አሰደናቄ የክርስትና አስተምህሮ ነው። የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ ቀዳሚ ምስክር ሆነው የቀረቡት ሴቶች የመሆናቸው አግራሞት በቀላሉ አልለቀቀኝም፤ አብሮኝ ከርሟል። ክርስትና ለሴቶች፣ ለተናቁ፣ ለተገፉ እንዴት ምቹ እንደ ሆነ የሚገባህ እኔ ከመጣሁበት ብትመጣ ነበር።

“በተጨማሪም ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ንጢአት መንሥኤ ባነሣ ቊጥር አዳምንም ነው የሚወቅሰው፤ ሔዋንን ብቻ አይደለም። ይህ ገርሞህ ያውቅ እንደሆነ እንጃ!

“እኔማ ሚስቶች ለባል የተፈጠሩ፣ የራሳቸው ፈቃድና ፍላጎት የሌላቸው መሆናቸውን ነበር ሳስብ የነበረው። በዚህኛው ዓለምም ሆነ በሚመጣው ዓለም ለወንድ መልካም ሥራ ሽልማት ሊደረጉ የተዘጋጁ ነበር የሚመስሉኝ።

“እዚያ ሚስትህን በተለያየ መንገድ መቅጣት ተፈቅዶልሃል። ሲሻህ ዐልጋ ትለይባታለህ፤ ሲሻህ ደግሞ ትመታታለህ - የሃይማኖቱ መጽሐፍ ይህን ይፈቅዳል (ሱራ 4፡34)! መጽሐፍ ቅዱስ በዚህ ረገድ ሥር ነቀል ነው። ባልና ሚስት የአንዳቸው አካል የትዳር ጓደኛቸውም እንጂ የራሳቸው ብቻ አይደለምና በቅጣት ዐልጋ የመለየት መብት እንደሌለህ እቅጩን ይነግርሃል (1ቆሮ. 7፡3-5)። ሚስትህንም እንድትወዳትና እንድታከብራት ነው የሚያስጠነቅቅህ፤ አሊያ ጸሎትህ ሊከለክል ሁሉ ይችላል (ኤፌ. 5፡28-30፤ 1ጴጥ. 3፡7)። አካላዊ ቅጣት ለመሰንዘር ጫፏን መንካት አትችልም።

“አሁን ሳለበው ሴት ልጆቹን የወለድኩት ጌታን ካወቅሁ በኋላ በመሆኑ ዝንታለም ማወደስ አለብኝ፤ ተጨማሪ ማመስገኛ ሆኖኛል። በተለይ ትልልቆቹ ምሕረትና ሕይወት ከዘመዶቹ ሴት ልጆች ጋር ሲገናኙ የልጆቹ ልቦ መጡነት ጎልቶ ይወጣል፤ የሥነ ልቦና የበላይነታቸውን ሳስረዳህ ይቸግረኛል። የፈለጉትን መማር፤ የመረጡትን መሥራት፤ የወደዱትን ማግባት እንደሚችሉ ያውቃሉ። ኢየሱሴ ነፍሴን ማዳት ሳይበቃው ለሴት ልጆቹ ነጻነት አጎናጸፈ ልኝ።” በዐይኖቻቸው ከንፈር እንባ ተንቸርፏል።

ጥሩ አመጡት ጨዋታውን፤ የሴት ልጆቻቸውን ቁንጅና አልተናገሩም እንጂ ... ። በተለይ ቅድም ሻይ ሰጥታኝ የተመለሰችው ... የመልአክ ግልገል ነው የምትመስለው! ... ቁጭ እናቷን! እናቷ ከአባቷ ጋር አብረው የሚታዩበትን የግድግዳ ፎቶ ዐይቼ ነው ያወቅሁት። ቱርክ የሚመስሉ እናት! የአባት የው ጥቁረት! ... ኮካና ሚሪንጻ።

“ከዚያ ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስ አያያዛቸው ነበር ግራ ያጋባኝ። መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል ነው፤ ሕይወት ያገኘሁበት መጽሐፍ ነው። ይህ ዐይነቱ አክብሮት የማይታይበትና ግዴላሽ አያያዛችሁን ድርም ከመዳኔ በፊት ሳየው፤ ‘መጽሐፍ ቅዱስ ተበርዟል’ ለሚለው ክርክራችን ማስረጃ እናደርገው ነበር፤ ሰው ቅዱስ መጽሐፍን እንዲህ አይዝማ!

“እኔ የነበርኩበት ቦታ ‘ቅዱስ’ ነው ብለን ለምናስበው መጽሐፍ የምናደርገው ጥንቃቄና የምንሰጠው ከበሬታ ከፍተኛ ነው። መጽሐፉን በጥሩ ልባስ እንሸፍነዋለን፤ ቤታችንም ከፍ ያለ ቦታ ነው የምናስቀምጠው። ከሰማይ ወር ዲል ብለን ስለምናስብ በአክብሮት ነበር የምንይዘው። የዚያ መጽሐፍ አንዲትም ጥቅስ የተጻፈችበት ወረቀት እንኳ በጥንቃቄ ትያዛለች፤ አንዷም ግንጣይ (ገጽ) እንዲሁ አትጣልም። እዚህ ስመጣ ግን እውነተኛውን የእግዚአብሔር ቃል ሰዎች እንደ ነገሩ ነው የሚይዙት። ሻይ ሲጠጡ ስኒ ማስቀመጫውን ያስቀምጡበታል። የቡና ቁርሱን ሰሃንም ሲያኖሩበት ዐይቻለሁ፤ ተራ መጻሕፍት በላዩ ይቆልላሉ። ከመጽሐፉ ከመጥቀስ መጽሐፉን ማክበር ይቀድማል! ምናል ስለዚህ ነገር የማስተምርበት ዕድል ቢኖረኝ! ...”

ቄስ አብደላ እያወሩ እኔ በሐሳብ ወደ አባቴ ጭልጥ አልኩ ...

በቤታችን ጣሪያ ሥር የሚኖር ሁሉ ሊከተለው የሚገባ ጥበቅ ደንብ አለ። ቤታችን ውስጥ የትም ቦታ ቢሆን መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ሌላ መጽሐፍ ቅዱስ ካልሆነ ምንም መጽሐፍ አይቀመጥም። ሌሎች መጽሐፎች ከሥር ይሆኑና መጽሐፍ ቅዱስ ከላይ ይውላል። ይኼን ካፋለሰን አባታችን በዚያ ትልቅ እጁ ያቀምሰናል (ምግብ እንዳልሆነ ግልጽ ነው መቼም!)። አባታችን ሰው ቤትም ሲሄድ መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ሌላ መጽሐፍ ተጭኖ ካየ ተቈጥቶ፤ “እንሁ” ስለሚል የማፍርበት ጊዜ ነበረኝ።

የአባታችን “ፋራነት” ስንጉረምስ “ተገለጠልን”። ጌታ፤ “እኔ የነገርኳችሁ ቃል መንፈስ ነው” ብሏል (ዮሐ. 5:63)። ታዲያ ቃሉ መንፈስ ነው እንጂ የሚታየው መጽሐፍ ቅዱስ ነው እንዴ? ትምህርትና ዕድሜ ግን የራሳችንን “ፋራነት” እንዲገለጥ አገዙን። የትምህርት መጽሐፎቻችንን እንኳ በንጽ ሕናና በጥንቃቄ ነው የምንይዘው። ታዲያ ስንት ሕይወት ተከፍሎ፤ ስንቱን ተግዳሮት ዐልፎ የመጣውን፤ ሕይወትን ያገኘበትንና እግዚአብሔርን ያወቅን በትን መጽሐፍ ማክበር አይገባንም? አሁን ግን አንዳንድ ክርስቲያኖች ቤት ስንሄድ መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ምንም ነገር ተጭኖ ስናይ እኛም በተራችን ማዘንና እንደ ዐቅማችን ተቈጥተን መናገር ጀመርን።

በሐሳብ መንገዴን ሳይነቁብኝ ተመለስኩ።

“ሌላው ችግር ደግሞ ቋንቋ ነበር። ሙስሊም ስለ ነበርኩ አንዳንድ ዐረብኛ ቃላትን መጠቀም አዘወትራለሁ፤ ግን ተቈጧ በዛብኝ። ‘በረካ ሁን’ ስትል ፊት ይነሱሃል፤ ‘be blessed’ ስትል ደግሞ ጆሮ ይስጡሃል። ‘ኢብራሂም፤ ዳውድ፤ ...’ በማለት ሳወራ ጉምጉምታ ይፈጠራል፤ ወዲያው ‘David, Paul’ ማለት ስጀምር ግን ጉምጉምታው ይተንናል። ይገርምሃል፤ በአማርኛ ንግግር ውስጥ እንግሊዝኛ መቀላቀል ትችላለህ፤ አርምኛ ማውራት መብትህ ነው፤ ሌሎችንም ቋንቋዎች መጠቀም ከልክል የለውም። አማርኛና ዐረብኛ ብዙ ተመሳሳይ ቃላት እንዳሏቸው ይታወቃል፤ የቋንቋ ባለቤትም እግዚአብሔር መሆኑን ሲናገሩ አስማለሁ። ዐረብኛ ግን ሳይጣናዊ ይመስላቸዋል። ዐረብኛ ተናጋሪ ክርስቲያኖች እኮ በዓለም ብዙ ሞልተዋል! በበዐለ አምሳ ቀን ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስ በሰጣቸው ልሳኖች ሲናገሩ የዐረብ ሰዎች በዚያ ነበሩ (ዮሐ. 2:11)። ምናልባት ቋንቋቸው ዐረብኛ ሊሆን ይችላል። እንዲህ ከሆነ ደግሞ ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስ ሰጥቷቸው በልሳን ከተናገሩባቸው ቋንቋዎች አንዱ ዐረብኛ ነበር ማለት ነው። ሆኖም እኔ ኢየሱስ ጌታ ነው በማለት ለግዙፉ የነፍሴ ጥያቄ ምላሽ ብስጥም፤ እነርሱ ግን እነዚህን ለመሳሰሉ ትንንሽ ጥያቄዎቹ መልስ መስጠት አቃታቸው።

“በፊተኛው ሃይማኖቱ እንደ ኩሩ ኢትዮጵያዊነቱ በእናት ቋንቋዬ መጻ ላይ ብፊልግም ዐረብኛ ቅዱስ ቋንቋ እንደ ሆነ ስለ ነገሩኝ መማሬ ግድ ነበር። ምን እርሱ ብቻ? አለባቢም እንደ ዐረብ ነበር፤ የምጸልየው እንኳ ወደ ዐረብ ከተማ ዞሬ ነበር። እውን አንድ ቋንቋ ከሌሎች ተለይቶ ቅዱስ መሆን ይችላል? የሚል ጥያቄ ነበረኝ። እዚህ ስመጣ ግን ጥያቄዬን ባይመልሱትም፤ ጥያቄዬን ለወጡልኝ። እውን አንድ ቋንቋ ከሌላው ተለይቶ ርኩስ ይሆናል? እሺ አፈን የፈታሁበትን ቋንቋ ያህል በቀላሉ የማቀላጥፈውን ዐረብኛ ምን ላድርገው? ከጭንቅላቴ እንዴት ላውጣው? ለምንስ ላውጣው? ጉዳዩ እንዴት በጥብጠኝ እንደ ነበር ልነግርህ አልችልም። ታዲያ አንድ ዐረብኛ ቃል በተጠቀምኩ ቍጥር፤ ‘ውደቅ’ የሚል ግሣጼ እየተሰነዘረብኝ እንዴት እችላለሁ?

“በደቡባዊ እስያ ቤተ ክርስቲያን በሚያስደንቅ ሁኔታ እያደገች ያለችው የሙስሊም ቃላትንና ሥርዐቶችን ስትጠቀም እንደ ሆነ እንደ ታወቋል።” ለመ ሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ በጠራ ዐረብኛ ቋንቋ ከተተረጎመ በርካታ ዘመናት እንዳስ ቈጠረ ታውቃለህ? ግብፆች፤ ሶርያኖች፤ የርዳኖሶች፤ እንዲሁም ኢራንና ኢራቅ ያሉ ክርስቲያኖች አብዛኞቹ ዐረብኛ መጽሐፍ ቅዱስን ነው የሚጠቀሙት። በእርግጥ አላህ ‘የኢብራሂም፤ የይስሐቅ፤ የያዕቆብ አምላክ’ ተብሎ ይታወቃል። ኢየሱስን በተመለከተ መጠሪያው ከዕብራይስጡ ጋር በጣም የቀረበ ነው፤ የሱዋ ነው የሚለው። ውልደቱን፤ ሞቱን፤ ትንሣኤውንና ዕርገቱን በግልጽ ይናገ ሬል፤ ዳግም ምጽአቱንም አያስቀርም።

“ጳውሎስ የአቴና ሰዎች የሚያመልኩትንም ሆነ እርሱ በክርስቶስ ያወቀ ውን እግዚአብሔር “theos” በሚል ተመሳሳይ መጠሪያ ለመጥራት አላመነታም (የሐዋ. 17፥16-23)።” ታዲያ ቢያንስ ጥላቻው ቢቀር ምን ነበረበት! ዐረብኛ ዓለም አቀፍ ቋንቋ ከመሆኑም ባሻገር ብንማረው የቀድሞ ዘመዶቹ ዘንድ የሚሰ ራጩውን ድብቅ አስተምህሮ ለመረዳት ያግዘን ነበር። ትናንትና ‘አሰላም አሌይ ኩም’ ስል፤ ‘በኢየሱስ ስም’ የሚል ግሣጼ አዳራሹን ሲሞላው አላስተዋልክም? እኔ ‘ሰላም ለእናንተ’ ማለቴ ነበር። ቅድም አንተ ራሴህ ‘ጌታ ይመስገን’ ብለህ በዘዴ ነው የመለስከልኝ። ‘ወአሌኩም አሰላም’ በማለት፤ መልሱ ሰላምን ለእኔ ብትመኝ ችግር ነበረው? እኔን ይቅርና ‘የሚያጓግረኝሁን ሙስሊሞች በዚህ መንገድ ሰላምታ እንዳትሰጡ የሚከለክል ምን ምክንያት አለ?’ ወይስ ሳታው ቀው ቀርተህ ነው?” ዐይናቸው ውስጥን ሰርሰሮ የሚያይ ይመስላል።

ደነገጥኩ። “እረ ልማድ ሆኖብኝ ነው። አንዳንዴማ ‘ሰዓት ስንት ነው?’ ሰባል፤ ‘ጌታ ይመስገን’ አላለሁ። እርሰዎም ትናንት ያ ትንሽ ልጅ ሰዓት ሲጠይቅዎት፤ ‘አል-ሃምዱ ሊላህ’ በማለት እንደ መለሱት ማለቴ ነው! ከዚህ ልማድ የተነሣ የአያቱ ዘመዶች እንኳ ‘በላለዴይንጣ’ ሲሉኝ፤ ‘ጌታ ይመስገን’

በማለት እየመለስኩላቸው ብዙ ጊዜ አዝነውብኛል። ደጋግመው ነግረውኝ አል ሰማኋቸውም” በማለት ተንተባተብኩ።

“ግዴለም አይዞህ፤ አሁንማ ብዙ ዐውቄያለሁ። ያኔ የገጠመኝን ተግዳ ሮት እንድ ነግርህ ስለ ጠየቅኸኝ እንጂ ክርስቲያን ከሆንኩ ዓመታት አስቈጠ ርኩ እኩ፤ የእንግድነት ዘመኔ ዐልፏል። ያኔ ነበር ብዙ ትግል የበዛብኝ። መዝ ሙር ሳንገራጉር ዜማው ወደ መንዙማ ወሰድ ካለ፤ ‘በኢየሱስ ስም!’ ይገሥጹል ኛል፤ የተቀደሰና የረከሰ ዜማ ያለ ይመስል። ውሃ ይገፍ ወደ መጸዳጃ ቤት መግ ባቴ ራሱ የውይይት አጀንዳ ሆኖ ያውቃል። የቤተ ክርስቲያኒቱ አባል የነበረ እንድ የሕክምና ባለሞያ እንኳ ከጤና ጠቃሚነቱ የተነሣ መጸዳጃ ቤት ውሃ በማንቆርቆር ይዞ ሲገባ ሰላዩት ‘ሙስጠፋ’ የሚል ስም አውጥተውለት ነበር።

“በዚህ ላይ አንዳንድ፤ ‘ድሮስ አሰላም ...’ እየተባለ እዚያ እንደ ዘበት የሚነገረው ነገር ሰዎችን ይጎዳል። ከዚያ ዐለፍ ሲልም እምነት ለመጣል የመቸ ገር ሁኔታ ይታይ ነበር። በእርግጥ በዚያው መጠን ከልክ ያለፈ ቅርበትና ጥን ቃቄ የሚያደርጉልንም ነበሩ፤ ወደ ኋላ እንዳንመለስ ሠግተው ይመስለኛል። በተጨማሪም፤ ከእስልምና ወደ ክርስትና የሚመጣን ሰው ሁሉ ለሙስሊሞች ወንጌልን እንዲያደርስ እንደ ተጠራ አገልጋይ በመቀጠር ሥራውን እንዲያቆም እንደሚደረግ አሁን አሁን አያለሁ። ሥራቸውን ያቆሙ ነጋዴዎች፤ ነርሶች፤ አስተማሪዎች ገጥመውኛል። ሥራቸውን እንደገና እንዲጀምሩ አንዳንዶቹን መከሬአቸዋለሁ።

“አሁን ግን እዚያች ያደግሁባት ከተማ ወንጌል በሰፋት ገብቷል፤ ከዐ ሥር በላይ አብያተ ክርስቲያናት አሉን። ከግማሽ በላይ የሆኑት አባላት የዚያው ከተማ ነዋሪዎች ሲሆኑ ቤተ ሰቦቹን ጨምሮ ብዙ ሙስሊሞች የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ሆነዋል። ከኢሑዱ ሌላ ትልቁ ፕሮግራማችን በጁምዐ ቀን ነው የሚካሄደው። ደግሞ ልፍስፍስ ክርስቲያኖች እንዳይመስሉህ። ‘ኢየሱስ ጌታ ነው!’ የሚሉት በሕይወታቸው ጨክነው ነው። ቤታቸው የተቃጠለባቸው፤ ከዕድር የተባረሩ፤ ከውርስ የተገለሉ፤ ገንዘባቸውን የተቀሙ፤ አካላዊ ጥቃት የደ ረሰባቸው አሉ። አንዳቸውም ግን ወደ ኋላ አልተመለሱም፤ ለጌታ በነፍሳቸው የተወራረዱ ናቸው። ባሏ የተገደለባት ሚስትና የልጁ አስከሬን ከተቀበረበት ቦታ ሁለት ጊዜ ተቆፍሮ እየወጣ የተጣለበት አባት አሁንም በእግዚአብሔር ቤት አገልጋዮች ናቸው።

“ያን ሁሉ ፈተና አሁን ቆም ብለው ሲያዩት ምን ይሰማዎታል? ምንም መልካም ነገር አልነበረውም?” ችግሮችን እንደ ፋርጎ ማከታተላቸው ከንከኖኝ ጠየቅኋቸው።

“ጉድለት ስዘረዝርልህ የቁየሁት በአንተው ፍላጎት መስሎኝ! ያጋጠመኝን ቸግር እንድነግርህ አልነበር ጥያቄህ?” ደጋግ ዐይኖቻቸው ይሥቃሉ።

“ይቅርታ ረስቼው ነው” አልኩ የምንተፍረቴን (በዚህ ዕድሜ ምንድን ነው እንዲህ የሚያስረሳኝ!?)።

ቄስ አብደላ ቀጠሉ፤ “እኔ በዳንኩበት ወቅት የሚጠነቀቅልኝ ሰው አልነበረም። ሆኖም በዚያ መንገድ ባላልፍ ኖሮ ከእስልምና ወደ ክርስትና ለሚመጡት ዐውዳዊ አቀራረብ እንዲኖር ማሰብና ማስተማር አልቻልንም ነበር። በእርግጥ ዐውዳዊነት ከፍተኛ ጥንቃቄ ይሻል። ደግሞም አስፈላጊነቱ ከራሱ ከኢየሱስ ፍጹም ማንነት የሚጀምር መሆን ይገባል። አምላክ ሆኖ ሳለ፤ የባሪያን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ባዶ አደረገ ከሚለው መነሣት ነው ያለበት (ፊልጵ. 2፡7)። ገደብ ያልተበጀለት ዐውዳዊነት ወደ ዘቀጠ ስሕተትና መጽሐፉን ወደ መበረዝ ይወስደናልና!

“አሁንም እኔ ራሴ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ነኝ። ወንጌላውያን በአካባቢው ወንጌል ለመስበክ ምን ዐይነት አቀራረብ መጠቀም እንዳለባቸው ትምህርትና ሥልጠና አሰጣለሁ። ለነገሩ ከአገልጋዮቹ ብዙዎቹ እንደ እኔ ከእስልምና የመጡ ስለ ሆኑ አያስቸግሩም።

“አየህ መኖር ጥሩ ነው፤ ጌታ ደግ ቀን አመጣ! አሁን በዚያ ያለነው ከርስቲያኖች አለባባሳችን እንደ አካባቢው ነው። ጀለቢያ እናዘወትራለን። ጢማቸንን እናሳድጋለን። በቀን አምስት ጊዜና ከዚያም በላይ እንጸልያለን። በነጻነት በዐረብኛ እንነጋገራለን። በመንዙማ አቀራረብ የተዘጋጁ መዝሙሮችን ነው የምንጠቀመው፤ መስማት ከፈለግህ በኋላ እስጥህና ትሰማለህ። ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ሄደው ወደ ኋላ ለመሄድ ፊታቸውን ያዞሩ እኛ ዘንድ ሲመጡ እንዴት እንደሚደሰቱና ነጻነት እንደሚሰማቸው ልነግርህ አልቻልንም። ይህንን ነበር ያኔ ያጣሁት!

“አየህ፤ ‘እስልምና የሃይማኖታዊ ሥርዐቱን ‘አእማዶች’ በሚያበጅበት ጊዜ ከአይሁድና ከክርስትና ልምዶች ብዙ ወስዷል፤ ይኸውም አምላኩን በአንደበት ማሳወቅን (the confession of faith)፤ ሥርዐታዊ ጸሎትን (ritual prayer)፤ ምጽዋት መስጠትን፤ ጸምን፤ ሃይማኖታዊ ጉዞን (pilgrimage) ያካትታል። ስለዚህም የተወሰነ መቀራረብ መኖሩ አስፈላጊ ነው።”

“አሁን ያ ግራ መጋባትና ባይተዋርነት መቶ ዕጥፍ ሆኖ እንደገና ቢመጣ ለአፍታም ውሳኔዬን አልቀይርም። መልካሙ አምላክ የእኔ ዐይነቱን ጭንጋፍ ለዘላለም ሕይወት ያጨበጥን ጸጋ እንዴት እረሳለሁ? ይኸውልህ፤

‘ማንኛውም ሙስሊም አላህን እንደ አባቱ ማሰብ አይችልምና’ እኔም እንደ ዚያው ነበርኩ።። አሁን ግን እግዚአብሔር አባቴ ሆነ፤ እኔም ልጁ። ታዲያ በልጁ ልጁ ያደረገኝን ጌታ እንዴት እዘነጋለሁ ወዳጄ! በመታጠብ ብዛት ላስወግደው ያልቻልኩትን ጎጢአቴን በቅዱስ ደሙ አጥቦ እስወገደኝ። አሁን ነጻ ነኝ! ‘ወደኛልና አዳነኝ’ ነው መዝሙረኛው ያለው?” ተመስጠው ነው የሚያወሩት።

“እኔ እኮ በትክክልም ከድቅድቅ ጨለማ ወደ ብርሃን የመጣሁ ሰው ነኝ! አባት ላልነበረኝ፤ እግዚአብሔር አባት ሆኖኛል። ከእስትንፋሴ ይልቅ የቀረበ፤ የልቤ አምላክ ሆኗል። ምንም ሳላደርግለት፤ ምንምም ሳላደርግለት እንዲሁ የወደደኝን፤ እንዲሁ የሞተልኝን፤ ከጎጢአቴ በደሙ አጥቦ እንጽቶ ያቀፈኝን ...! ኢየሱስን፤ የሕይወቴን ጌታ ለመከተል ባደረግሁት ውሳኔ እንድምቀን ተጸጽቼ አላውቅም! ከኢየሱስ ወዴት ይኬዳል! እንኳን እኔ ዘር ማንዘሬ ገና ይገዛለታል!!” ዐይኖቻቸው ብርሃን መርጨት ጀምረዋል። ይህን ስመለከት ውስጣቸው በብርሃን መሞላቱን ገመትኩ፤ ግሪኮቹ እንደሚሉት፤ ዐይን የነፍስ መስኮት ነውና።

“ክርስትና ብዙ ብርሃን አሳይቶኛል። በተለይ ‘ጠላቶቻችሁን ውደዱ’ የሚለው ለእኔ ስለ እግዚአብሔር ሥር ነቀል መረዳት ያገኘሁበት ነው (ማቴ. 5፡43-48)። እግዚአብሔር እኛን ገና ጠላቶቹ ሳለን አይደል የወደደን? እናም ይኸውልህ፤ ‘ጠላትን አለመውደድ እንዲህ ዐይነት አምላክ መኖሩን መከድ ነው። የመጽሐፍ ቅዱሱ እግዚአብሔር እግዚአብሔርነቱ ለወዳጆቹ ብቻ ሳይሆን፤ ለጠላቶቹም ጭምር ነው።’⁶ በፊት ቢሆን እንኳን ጠላቴን ልወድ፤ ወዳጄ እንኳ ከእኔ የተለየ ሓሳብ ካለው ልወደው አልቻልንም ነበር። በተለይ ሃይማኖቱን ከቀየረ፤ መግደልም ተገቢ እንደ ሆነ አስብ ነበር፤ በእኔ ቤት አምላክን አስደሰቼ ሞቼአለሁ! አይ አለማወቅ! ጌታ ኢየሱስን ካወቅሁ በኋላ ነው ምን ዐይነት ጨለማ ውስጥ እንደ ነበርኩ የገባኝ። ኢየሱስ ‘ጠላቶቻችሁን ውደዱ’ ያለውን ስቀበል፤ እውነተኛውን አዛኝና ርኅሩኅ አምላክ ለመጀመሪያ ጊዜ እንዳገኘሁት ዐወቅሁ። መስቀል ላይ ሆኖ እንኳ፤ ‘የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው’ (ሉቃ. 23፡34) ማለቱን ባሰብኩት ቊጥር የፍቅሩ ግለት ልቤን ያቀልጠዋል።”

ድንገት እንደ መባኘን ብለው አዩኝ፤ ፊታቸው ግን አሁንም ቦጣ ብሏል።

“ኢየሱስ ጌታ ነው” በማለት ለፍቅሩ ከተንበረከኩ በኋላ ያለፍኩበትን ውጣ ውረድ በመጽሐፍ ባሳትመው ለትውልድ እንደሚጠቅም አስባለሁ።

አንዲያውም የመጀመሪያውን ረቂቅ እሰጥህና በእርማቱ ትረዳኛለህ!? ንግግራቸው ጥያቄ ሳይሆን ግብዣ ይመስላል።

“አብሽር!” ነበር መልሱ።

ማሰታወሻ

1. J. Dudley Woodberry, “The Middle East: Crescent, Cross, and Plowshare”. *Theology, News and Notes* (Pasadena, California: Fuller Theological Seminary, March 1992), 19.
2. Colin Chapman, *Cross and Crescent: Responding to the Challenge of Islam* (Downers Grove, Illinois: IVP Books, 2007), 245.
3. ዝኒ ከማሁ፣ 25።
4. Shah Ali, with Dudley Woodberry, “South Asia: Vegetables, Fish, and Messianic Mosques”, *Theology, News and Notes* (Pasadena, California: Fuller Theological Seminary, March 1992), 12. (በርእሰ ጉዳዩ ላይ ሰፊ ነገር ለማግኘት ቀጣዩን ጽሑፍ ማንበብ በብዙ ይጠቅማል፤ J. D. Woodberry, “Contextualization Among Muslims: Reusing Common Pillars,” *The Word Among Us*, ed. Dean S Gilliland (Word Publishers, 1989), 282-312).
5. Bilquis Sheikh with Richard Schneider, *I Dared to Call Him Father: The Miraculous Story of a Muslim Woman's Encounter with God* (Life Journey, 2004), 46.
6. ሮናልድ ደን (ተርጓሚ ጳውሎስ ፈቃዱ)፤ የወዳጅ ፍላጻ (አዲስ አበባ፣ 2002 ዓ.ም) 78፣ 148።

ሥጋ ቤቶች እና ወንድማማቾች

የጌታ ልደት በሚከበርበት ዕለት ረፋድ ላይ ነው። እንቶች ገና ከእንቅልፋቸው አልነቁም (በነቁም ከዐልጋ ለመውረድ ረዘም ያለ የሽግግር ጊዜ ይፈልጋሉ)። በዚህም ላይ ድፎው እንዲቆረስ አባቴ ከፍል ውሃ እስኪመለስ እንጠብቃለን፤ ሲመጣም እንቶች ዳቦው ሲቆረስ ማየት ያሳዝናቸዋል መሰል ቊርስ ቶሎ አላገኝም (ሲነደኝ፤ “ዳቦው ዘመዳችን ነው እንዴ?” ብዬ አጠይቃለሁ)። እናም በበዓል ከቤት ስወጣ የማይወዱት እንቶች ሳይሰሙ ቤተ ክርስቲያን በመሄድ ሰበብ ከቤት ወጣሁ፤ እግረ መንገዴን ማኪያቶ እንደማገኝ ተስፋ እያደረግሁ። የሰፈራችን “ባቡር መንገድ” ስደርስም የፈረንጅ ስም ወደ ያዘ ካፌ እግራ እንደ መራኝ ዘው አልሁ። የካፌው በረንዳ ላይ የተገዘገዘው ቁጤማ፤ ደጅ ድረስ ከሚሰማው የባህል ዘፈን ጋር ተዳምሮ ዓመት በዓል መሆኑን ለዐላፊ አግዳሚው ይለፍፋል።

ቀድመውኝ የደረሱ ሁለት ሰዎች በረንዳው ላይ ተቀምጠዋል። ሁለቱም የሰፈራ ልጆች ናቸው፤ አንዱ አርቶዶክስ ክርስቲያን ሲሆን፤ ልብሱ ላይ ነጠላ አጣፍቷል፤ የነጠላው ጥለት አረንጓዴ፤ ቤጫ፤ ቀይ ነው (ኮከብ ግን የለውም!)። መልኩ ለሴት የሚመኙት ዐይነት ቅላት ሲኖረው፤ ጠጉሩን በቅርብ እንደ ተላጪው ያስታውቃል። መነፅሩ ግማሽ እፍንጫውን ከልሱት እንኳ ከሲታ ፊቱ አፍንጫ በዝቶበታል። የነገረ መለኮት ተማሪ ሳይሆን አይቀርም። ሌላኛውን ሰው ደግሞ ዐልፎ ዐልፎ ቤተ ክርስቲያናችን አየዋለሁ። ደብዛዛ ካኪ ሱሪ ላይ ኮት ደርቧል፤ በለበሰው ኮት ኪስ ውስጥ መጽሐፍ አለ። ጫማው ግን አልተጠረገም። ጠጉሩ መኻል ግምባሩ ድረስ ነው፤ ሆኖም የጠጉሩ እግሮች ነጫጭነት ቀለም እንደሚጠቀም ያውቃል። አጠገባቸው ወዳለው ጠረጴዛ እያመራሁ የዐንገት ሰላምታ ሰጠኋቸው፤ አላዩኝም። ምን ይሆን የሚያውሩት? ጆሮዬን ሰደድኩ ...

* * *

“ካሬ ብርሃን ልደቱም አይደል? ብርሃን ልደት ስትል እኮ ብርሃን የተወለደበት ማለት ነው!” አርቶዶክሱ ነው የሚያውራው።

“እንዴታ!” ብሎ ያኛው መለሰ፤ እጆቹን እየዘረጋ።

“ታዲያ የተወለደው ብርሃን መሆኑን ከተረዳህ እናቱ የብርሃን እናት ስትባል ለምን ይከፋሃል? ‘እመ ብርሃን’ መባሏ ለምን ይገራለችሃል? ጌታችን በአጭር ቁመት፤ በጠባብ ደረት ሰው ሆኖ ከእርሷ የተወለደ አምላክ ከሆነ፤